

NOVICE IN DOGODEK

2. STRAN

3. STRAN

GOSPODARSTVO

Jezik je za nas politično
vprašanje narodove suverenosti

Naša smučišča po urejenosti ne zaostajajo za tujimi

Zimska turistična ponudba ni le smučanje

10 ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske
Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

Delovna akcija vojakov in domačinov pod Križno goro - Za prebivalce 16 domačij na Križni gori je bil v preteklosti največji problem slab dostop do vasi. Ob pomoči krajevne skupnosti Podlubnik-Stara Loka so se to poletje lotili rekonstrukcije in razširitve ceste, vendar stroji niso mogli opraviti prav vseh del. Zato so krajanji za pomoč naprosili pripadnike armade iz škofojloške vojašnice, ki niso odrekli njihovi prošnji. Tako je skupina 50 vojakov ob vodstvu starešin iz inženirske enote 12. novembra sodelovala pri planiranju cestnih robov, urejanju kanalov in čiščenju travnikov ob cesti skupaj s člani Lovske družine Križna gora in domačini. Čeprav je bilo vreme hladno, so se udeleženci pri delu kar dobro zagreli. Še bolj kot to pa jih ogrelo hvaležnost domačinov, zato se bodo ob potrebi mednje radi vrnili. (S. Saje) - Foto: G. Šinik

Jože naj ostane Jože

Obzračje jezikovnega pluralizma, kot je bil sprejet na drugem zasedanju Avnoja, ni nikakršen separatizem, ampak legitimna pravica vsega, kar je resnično živo in zdravo. Razvijamo tudi novo skupno, toda na pluralističnih jezikovnih osnovah. Biti brat ne pomeni, da morajo Jože, Josip, Josif, Jusuf, Giuseppe vsi postati Josif ali Josip. Pustimo tudi Jožete, Jusufe, Giuseppeje, pa naj bodo fizično še tako majhni in drobni. To je slikovita primerjava za enakopravnost jezikov narodov in narodnosti v Jugoslaviji, ki jo je na petkovi seji predsedstva republiške konference SZDL izrekel predsednik sveta za slovenščino v javnosti dr. Jože Toporišič.

Slovenski narod je v ohranitev svojega jezika v preteklosti vgradil veliko svojih energij, ljubezni, talentov in tudi krvi. Žal, poudarjam, žal se mora za svojo besedo boriti tudi danes. Tudi pri jeziku se lahko začne krniti narodova suverenost, pri jeziku je kal unitarizma in jezikovnega hegemonizma, ki se zelo rad spremeni v političnega. Zato vprašanje enakopravnosti jezikov ni le moralno in etično vprašanje, ampak ta hip predvsem politično. Ustavno zagotovilo, da je slovenščina enakopraven član družine jezikov narodov in narodnosti Jugoslavije, ne sme biti samo naše stališče, ampak predvsem izhodišče, na katerem je logično graditi enakopravnost naprej. Zato je neumno sprožati ustavne spore, ali je slovenščina enakopraven jezik ali ne. To je dejstvo, vredno pa se je točlj, če je ta pravica okrnjena, kar se utegne, v sedanji zmedeni jugoslovanski stvarnosti, še dogajati, tudi prek ustavnega sodišča.

Korakov v prid enakopravnosti slovenščine pa ne pričakujemo samo od drugih, ampak jih moramo veliko več narediti sami. Udejanimo pozive, nekateri od njih so bili izrečeni že pred leti, da se povsod obnašamo kot Slovenci, spoštujemo do svojega jezika in jezikov drugih. Negujemo njegovo lepoto in kulturo. Če od človeka, ki pride v Slovenijo od drugod, terjamo, da obvlada slovenščino, ni napad na njegov materni jezik, ampak nekaj povsem normalnega, korak k boljšemu medsebojnemu razumevanju. Noben pritisk tudi ni, da slovenski predstavniki v zveznih forumih govorijo v maternem jeziku. To je njihova dolžnost in pravica naroda, v katerega imenu govorijo.

J. Košnjek

Janez Bohorič o aktualnih razmerah

Radovljica, 11. novembra - Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko sklicuje v sodelovanju z izvršnim odborom predsedstva republiške konference SZDL danes, v torek, v Radovljici delovno srečanje s predsedniki in sekretarji občinskih in krajevnih konference SZDL na Gorenjskem. Udeleženci se bodo seznanili z aktualnimi vprašanji, ki so pomembna za nadaljnje delo v Socialistični zvezi. Podpredsednik republiškega izvršnega sveta Janez Bohorič bo govoril o gospodarskih in družbenopolitičnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji, Barbara Goričar, članica izvršnega odbora predsedstva republiške konference SZDL, pa o prenovi Socialistične zveze.

C.Z.

Hrast pripoveduje novo zgodbo

Škofja Loka, 14. novembra - Mogočen hrast je pred časom podlegel novim prostorskim zahtevam osnovnošolcev na Trati. Peter Jovanovič je prejšnji teden zasekal v pet in pol metra visoko deblo. Najkasneje do dneva republike bo obelisk končal. Stari hrast bo govoril o pridnih in igrih otrocih, ki hodijo v osnovno šolo Cvetka Golarja. Njihovi obrisi so v debilu že dobro vidni in šolarji si jih radi ogledujejo, ko prihajajo mimo.

H. J., slika A. Ž.

Primer "četverica"

Borštnarju kazen odložena

Skladno z vsemi aktualnimi informacijami v zvezi z obsojenici ljubljanskega procesa smo zaprosili za izjavi tudi sodnici Temeljne sodišča Kranj, ki sta podpisali poziva za nastop prestajanja zaporne kazni za Francija Zavrla in Ivana Borštnarja.

Nevkenka Krelj, v. d. vodje enote v Škofji Loki: "Ivan Borštnar je podal prošnjo za odložitve zaporne kazni zaradi hujše bolezni, prošnjo za odložitve je poslal tudi škofojloški Center za socialno delo, prejeli pa smo tudi poročilo - ugotovitev predstojnika Ljubljanskega Centra za mentalno zdravje. Poslanim prošnjam smo ugodili, tako se kazen zapora odloži, dokler bo trajala bolezen obsojenca."

Marijana Logar, vodja enote v Kranju: "Razen fotokopije predloga odvetnika Inga Baša za oceno ustavnosti, ki mi ga je brez kakršnegakoli spremene dopisa poslala UK ZSMS Ljubljana, nisem prejela nobenega drugega dopisa, torej niti prošnje Francija Zavrla za odlog kazni, niti Odborove pobude za odložitve kazni do zaključka dela skupščinske komisije. Menim, da upoštevajoč zakonske možnosti nisem mogla zadržati izvršitve sodb."

V. Bešter

Priznanja zadrzne zveze

Kranj, 11. novembra - Zadrzna zveza Slovenije vsako leto podeljuje priznanja za dosežke v kmetijski pridelavi. Letos jih je podelila na slovesnosti v Sežani ob odprtju razstave Slovensko sadje, na kateri so sodelovali tudi gorenjski sadjarji. Priznanja je prejelo sedemnajst kmetov, dve kmečki in proizvodni skupnosti in pet kmetijskih strokovnjakov. Z Gorenjske sta priznanje dobila Ivanka Toman z Brega pri Zirovnici (KŽK-tok Radovljica) in Alojz Zaplotnik z Letene (Gorenjska kmetijska zadruga-TZO Naklo), oba za dosežke v priraji mleka in mesa. Priznanje Zadrzne zveze Jugoslavije pa je že prej prejel Alojz Logar iz Gorič.

C.Z.

Na poti je zakon o podjetjih

Bo delavcu ostalo le delo?

Pravo, znanost, ekonomija s strokovne strani tehtajo osnutek novega zakona o podjetjih, enega temeljnih v gospodarski reformi, zdaj ga dobiva v presojo še politika. Sindikati, ki jim gre pri novem normativnem aktu bodočega gospodarskega sistema predvsem za položaj delavca, so se ustavili zlasti ob nejasni razmejitvi med upravljanjem in poslovanjem. Sedanja določila namreč puščajo vtis, da se bo sistem od daljš od samoupravljanja, kar se zdi sindikatom nesprejemljivo. Vsa čast »magamentu«, toda v razumnih mejah bi morali v odločanje zajeti tudi delavca, pri čemer so se razpravljajci sklicevali na gospodarske sisteme razvitih zahodnoevropskih gospodarstev. Delniški sistem pri nas ne vključuje delavcev, so ugotavljali, kar ni prav, saj delavcem tako preostane bolj malo besede, glede na to, da tudi odločanje temelji na v podjetje vloženih sredstvih. Kot je na posvetovanju dejal dr. Janez Šinkovec, predsednik komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu, bi si za zgled lahko vzeli, denimo, nemško zakonodajo. Ta daje možnost soupravljanja delavcem tudi v večjih sistemih. V skupnih upravnih odborih so tudi delavski direktorji.

Nekaterim pripombam, ki so jih na zakonski projekt dali v sindikatih, pritrjuje tudi stroka. Nejasna so še vedno razmerja med različnimi oblikami lastnine, ki jih bo omogočil zakon, še najteže je opredeliti status sedanje družbene lastnine. Nejasnosti so v reorganizaciji podjetij, saj je ravno tako kot nekdanja avtarkija tozdrov neprimerna absolutna centralizacija sistemov. Zakonski osnutek bo te rjal še temeljito presojo, zlasti stroke, in ga ne bo mogoče sprejemati na vrat na nos, čeravno se z gospodarsko reformo sila mudi.

Več o pripombah sindikatov na zakonski osnutek na strani 3.

D.Z.Žlebir

Kranj — Nova zmaga rokometaric Kranj Duplje: V sedmem kolu druge zvezne rokometne ženske lige so rokometarice Kranja Dupelj v dvorani na Planini ponovno zmagale. V sedmem kolu so gostile Železničar iz Novega Sada. Po boljši igri je bil izid srečanja 28 : 21 (16 : 13) v korist gostiteljic. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Med nagrajenimi tudi Brezje nad Trzičem

Ljubljana, 10. novembra - Leto 1981 smo v Sloveniji začeli z akcijo Iščemo najboljšo krajevno skupnost v športni rekreaciji. Pred leti je bilo geslo spremenjeno v Športno rekreacijo v vsako krajevno skupnost. V akcijo se je doslej vključilo že okrog 600 ali polovico krajevnih skupnosti v Sloveniji. Glavno merilo za ocenjevanje sta skrb za športne in rekreativne objekte v krajevnih skupnostih ter trenerske in vadiateljske kadre. Letos so za najboljšo izbrali in nagradili krajevno skupnost Kozje. Kozje je bilo izbrano za najboljšo vaško krajevno skupnost. Prebold pa za najboljšo mestno. Med najboljšimi imamo svojega zastopnika tudi Gorenjci. Med vaškimi krajevnimi skupnostmi je med prvimi tremi krajevna skupnost Brezje nad Trzičem, ki ima kot majhna krajevna skupnost izredno razvito športno in rekreativno dejavnost, v kraju pa so zadnja leta uredili veliko novih objektov.

J.K.

XIV. KRANJSKI ZIMSKOŠPORTNI SEJEM

Zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja vabi na XIV. zimskošportni sejem na GORENJSKEM SEJMU

17. in 18. novembra 1988 od 15. do 19. ure
19. in 20. novembra 1988 od 9. do 19. ure

MOŠČEČ NEBA
v strešnem oknu

F. Mira Radovljica tel. 75-036

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

TOMAŽ GERDINA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Predsednik je Bush, pa kaj

Zmagal je tisti, katerega izbira se zdi Američanom manj tvegana, torej tisti, ki naj bi bolj kot tekmeč znal nadaljevati pot štiridesetega predsednika. Ta je namreč Američanom vcepil koncept o močni in nepopustljivi Ameriki, ki lahko le taka (ob povečanju svojega ugleda) prinaša tudi sanje o miru v svetu.

Reagan je šel v zgodovino kot tisti, ki je bil udeleženec do zdaj najtesnejšega dogovarjanja s Sovjetsko zvezo, čeprav je mandat začel s precej drugačo orientacijo. Pravzaprav ga je sveža in privlačna pojava Gorbačova in njegove politike (perestrojke, glasnosti) v to prisilila. Image ameriškega predsednika, zlasti tako holi-vudarskega, kot je bil Reagan, si pač ne more dovoliti, da bi ga v svetu zasenčil kateri izmed »rdečih«. Zapravljanje denarja za orožje in s tem velik proračunski primanjkljaj pa je Reagan manj kri-čeče zapustil svojemu nasledniku.

Busha nihče ne vidi v vlogi svežega vetra v svetovnem dogajanju, zato pa me večina priznava konsistentnost. Konec koncev je v Beli hiši že preživel osem let. Doma pa volilci od Busha pričakujejo nadaljnje podpiranje podjetništva in liberalizma.

Volilni pomp se je razblinil, milijoni dolarjev so potrošeni, predsednik je Bush. Niti on niti njegov tekmeč nista ponudila kaj pretirano privlačnega in sploh je večina Američanom prepričana, da so bili prisiljeni izbirati med dvema slabima tekmečema. Morda je tudi zato na volišča prišla le polovica volilcev. Predvsem pa v obdobju, ko ni kakih posebnih velikih kriz ali pretresov, ki bi grozili Američanom, imenovanje enega ali drugega ni kdo ve kako pomembno, zlasti pa ne v državi, ki funkcionira, ki ima pravila, katerih so se državniki prisiljeni držati. Skratka, veliko trušča za prazen nič.

Tekmeč sta v pomanjkanju popularnih programov oziroma malih razlik med njima predvsem poudarjala slabosti nasprotnika. Vendar pa so na koncu le imeli glavno besedo volilci in odločili so se oni. Ne morem drugače, da ne bi pomislil na nedavne volilne farse v Sloveniji za člana predsedstva SRS. Če so v ZDA volilno kampanjo mešali politiki in na koncu odločitev prepustili volilcem, pa je v državi z najbolj demokratičnim volilnim sistemom na svetu zmagal kandidat, za katerega se je odločila politika, mnenje volilnega telesa pa je ostalo voutu. Torej, volilna kampanja in debate so bile prepuščene bazi, ko pa je ta izbrala nekoga, ki sistemu ni dišal, so ga z nekaterimi nizkimi udarci izločili. In tako se ni zgodilo prvič. Kaj ostane od delegatskega sistema, če delegatom ni treba zastopati tistih, ki so ga delegirali? Partija na oblasti in odločanje v rokah profesionalnih politikov.

Primer iz Šiške in gorenjske razmere

Z eno nogo v združenem delu

Še vsaka občinska oblastna ali politična "garnitura", ki se je doslej zaletavala v družbeno režijo, si je potokla zobe ali povedano drugače: ostala je brez uspeha ali le s spoznanjem, da bodo premiki mogoči le tedaj, ko bo tudi z republiškega ali državnega "vrha" zavel nov, svež veter. Zdaj, ko že sleherni delavec ve, da mora z osemurnim delom (glede na gmotne možnosti gospodarstva) preživljati preveč ljudi v tovarniški upravi, na občinski in vseh drugih ravneh, v družbenopolitičnih in drugih organizacijah, so tudi vse glasnejše zahteve, da bi kot plačano delovno mesto ukinili razne medobčinske funkcije in da bi tudi v organizacijah, ki se sicer zavzemajo za zmanjšanje režije, sami dali zgled drugim. Da to le ni nemo-goče, dokazuje primer občine Ljubljana-Šiška, občine z 42 tisoč zaposlenimi in občine, kjer je predsednik občinskega sindikalnega sveta pol delovnega časa zaposlen v Iskrji Pržan kot vodja orodjarne, a tudi sicer je občinski sindikat po številu profesionalcev na dnu slovenske lestvice. Pa ne le to: tudi "prvi mož" občine - predsednik občinske skupščine "združuje de-lo", kolikor je pač mogoče, v ljubljanski Iskrji Keramiki. Takšen položaj formalno ni nič posebnega, vendar ima pomembne vsebinske razsežnosti. Z eno nogo v združenem delu je možno zadržati stik s stroko in z "delavskim razredom", predvsem pa se je tako mogoče lažje bojevati zoper eno najtrdnjejših trdnjav (ne)samoupravljanja - zoper birokracijo in birokratsko miselnost.

In kako je na Gorenjskem? Trije medobčinski politični funkcionarji so še poklicni, vse glasnejše pa so zahteve, naj bi se tudi v sindikatu, socialistični zvezi in zvezi komunistov zgledovali po borbah in mladini. Pregled izobrazbe kranjskih političnih funkcionarjev, ki ga je v eni prejšnjih števil objavilo mladinsko glasilo Naprej, kaže, da so še velike rezerve v učinkovitosti političnega dela. Tudi v tako majhni občini, kot je tržaška (okrog 6200 zaposlenih), so v sindikatu zaposleni trije poklicni delavci (eden formalno); v kranjskem, ki šteje prek 32 tisoč zaposlenih, jih je kar enajst - osem se jih neposredno ubada s sindikalno dejavnostjo, trije z Delavskim domom. V družbenopolitičnih organizacijah so precejšnje rezerve tudi v poenostavitvi tehničnih opravil (tajniški in računovodski posli). Celotno predsednik kranjskega sindikata priznava, da bi se dalo kaj združiti. Vsi občinski poklicni funkcionarji so le funkcionarji, čeprav morda za "sindikalistične" ne bi bilo slabo, če bi bili vsaj z eno nogo v združenem delu. Bi vsaj bolj pri-sluhnili delavstvu!

C. Zaplotnik

Borba za obstoj in enakopravnost slovenščine ni čudaštvo majhnega naroda

Jezik je za nas politično vprašanje narodove suverenosti

Ljubljana, 11. novembra - Ljubljanski sodni proces zoper četverico je bil najbolj očiten primer zaničevanja slovenščine in korak k jezikovni subordinaciji in omejeni narodovi suverenosti, kar je politično vprašanje in je nanj treba politično reagirati. Predsedstvo republiške konference je soglašalo s predlogom predsednika slovenske mladine Jožeta Školčca, da se o neuporabi slovenščine na ljubljanskem procesu spro-ži ustavni spor. Če ga zgubimo, bo to vsaj dokaz, da se pri nas zakoni ne spoštujejo. Sprejet je bil tudi Školčev predlog, da v primeru prošeni obsojenih naša sodišča odložijo izvršitev kazni, dokler skupščinska komisija ne bo proučila okoliščin in posledice sojenja četverici.

Misli

DR. BREDA POGORELEC: »Jeziki se ne delijo na velike in male. Grščina je po številu prebivalcev in ozemlju, na katerem jo govorijo majhna, pa vemo, kakšen je bil njen vpliv na druge jezike, tudi na našega. Dvajset let se o pomenu jezika ni govorilo, jezikovnega vprašanja pa so se sramežljivo lotevali tudi naši zakonodajalci. Jugoslovanska ljudska armada mora biti prva učiteljica, kako je treba zagotoviti enakopravnost jezikov naših narodov in narodnosti. Le tako bomo presegli sedanje stanje.«

VIKTOR ŽAKELJ: »Če bi imeli Štiha ali novega Štiha, bi se verjetno lažje lotevali tega vprašanja. Jezik je ogledalo človekove duše, kako misel sporoča, je odsev duše. Problem jezika ni samo stvar slavistov. Predlagam, da morajo vsi, ki se pri nas zaposlujejo, znati slovenščino, pa naj gre za trgovce, gostince ali ustvarjalce na intelektualnem področju. Da tega še ni, smo sami krivi. Delajmo, da nas sinovi ne bodo zaradi tega krivili.«

DR. VEKOSLAV GRMIČ: »Zame je jezik moralno vprašanje, saj so stvari, ki jih človek lahko izpove samo v materinem jeziku. Jezik je izraz človekove biti. Če se odpove jeziku, se obrača od naroda, od človečnosti. Komur ni mir za jezik, mu tudi ni mar za resnico. V dnevniki udeleženca avnojskega zasedanja sem bral o pogovoru med Titom in generalom Avšičem. General je vprašal Tita, ali bo imel slovenski narod po vojni suverenost. Da, je dejal Tito. Kako bo s slovensko vojsko, je vprašal Avšič. Ne bojte se, je dejal Tito. Slovenska vojska bo slovenska. Tudi poveljevanje bo v slovenščini.«

DR. JANEZ DULAR: »V slovenski ustavi je več govora o jezikih manjšin kot pa o varovanju svojega jezika. Menim, da je treba jezik tudi ozemeljsko zavarovati.«

CIRIL ZLOBEC: »Za nepoznavalca slovenske psihe in zgodovine je naša borba za svoj jezik paranoja, ali vsaj milo rečeno, čudaštvo majhnega naroda, ki, da je slep in gluha za realnost. Za Slovence je to nadvse pomembno politično vprašanje, nič manj pa tudi moralno in etično. Celotna politika na vseh ravneh, od ZK do Cerkev, si ne more privoščiti dvoumne-ga odnosa do jezika. Matjaž Kmecl je v enem od svojih pre-mišljanj dejal, da smo Slovenci prav v jezik, v njegovo obliko-vanje, rast in večživožnost vgradili največ svojih energij, talen-tov in ljubezni, več kot v gospodarstvo, politiko. Slovensko predsedstvo se je po moje pravilno odločilo, da je zavrnilo predlog o sprožitvi ustavnega spora, ker gre v primeru jezika za pravico, o kateri ne more biti razprave. Takšno stališče je častno in dostojanstveno, vendar je ostalo, spet po moji preso-ji, na pol poti: ostalo je stališče, moralo pa bi biti izhodišče. Zato je ljubljansko sojenje lahko samo protustavno. Nobeni tehnični ali drugačni razlogi niso opravičljivi. Da me boste raz-umeli: nihče me ne more prisiliti, da pilotiram letalo, če ni-sem pilot, vem pa, da je mogoče z malo truda najti usposoblje-nega pilota. Če JLA ne premore sodnikov, branilcev in tožil-cev, ki bi znali slovenščino, potem bi moralo osumljenje pre-pustiti civilnemu sodišču, ki bi tako ekipo zmoglo. Ta žalitev je Slovincem povzročila toliko škode v samem narodu in mednacionalnih odnosih, kot malokatero dejanje po vojni. Upam, da predsedstvo Slovenije še ni izreklo zadnje besede.«

General Kadijević je obljubil

Predsednik republiške konference SZDL Jože Smole je predsedstvo na petkovi seji obvestil, da je zvezni sekretar za ljudsko obrambo generalpolkovnik Veljko Kadijević med obiskom v Sloveniji obljubil (in prosil, da se o tem obvesti pred-sedstvo SZDL), da bodo na vojašnice in vojaške objekte v Slo-veniji namestili tudi slovenske napise (sklep je bil sprejet že lani, pa se iz neznanih razlogov še ni uresničil), da bodo slo-venski fantje podpisali slovensko pisno vojaško zaprisego, da bosta časnika Narodna armija in Front izhajala tudi v sloven-ščini in da so vsem starejšim, ki službujejo v Sloveniji, pri-poročili učenje slovenščine.

Radovljški žulji, težave in sitnosti

Konkretna vprašanja zahtevajo konkretne odgovore

Radovljica, 11. novembra - Vsebinska delegatskih vprašanj, ki jih na sejah občinske skupščine zastavljajo delegati, najbolj izraža tisto, kar žuli občane. Skoraj vsa vprašanja so zelo konkretna, odgovori pa so včasih zelo medli ali je treba nanje čakati tudi po en mesec ali še več. Prav nepričljivost odgovorov je razlog, da se nekatera delegatska vprašanja ponavljajo iz seje v sejo.

Delegacija krajevne skupno-sti Gorje je na novembrski seji radovljjske skupščine ponovno zastavila vprašanje, kako je z mostom čez Radovno v Spodnjih Gorjah. V vprašanju je celo z ve-likimi tiskanimi črkami poudari-la, na katero konkretno vpraša-nje želi konkreten odgovor -

"kdaj bo most izgotovljen ozi-ro-ma zgrajen?" V Gorjah pa želijo odgovor še na dve vprašanji. Ali je lična lesená hiška v bližini Radovne, na območju Triglav-skega narodnega parka, res zgrajena brez potrebne doku-mentacije in soglasij in za kaj se uporablja? In drugič: kdo je pov-zročil hudourniško erozijo, ki ogro-ža Adamovčevo domačijo na Zatrniku.

Delegacija krajevne skupno-sti Radovljica zahteva odgovor

Predsedstvo republiške konference je menilo, da se mo-ra uporabljati materni jezik po-vsod tam, kjer se predstavlja svoj narod. To se nanaša na fe-deralna telesa, skupščino, ceka, SZDL, kjer bi se morala uvelja-viti večjezičnost. Izgovor, da to ni ekonomično, nima osnove. Na osnovi reciprocitete naj bo v os-novnih solah več prostora za je-zike narodov in narodnosti Jug-oslavije, za vse funkcionarje v najvišjih zveznih telesih pa naj bodo šestmesečni jezikovni teča-ji obvezni. Prava tragedija je, da ne znamo več kot 200 besed iz politične frazeologije. Pomemb-na pa je tudi kultura jezika, ki ne more dosežati Staneta Sever-ja ali Ljubo Tibača, kot je pri-pomnil Polde Bibič, mora pa biti na dostojni ravni.

Predsedstvo je zadolžilo svoj izvršilni odbor, da pripravi delovni dokument o enakoprav-nosti jezikov v Jugoslaviji, ven-dar kaže kljub temu opozoriti na bistveno srčico razprave, da je slovenščina enakopraven jezik in zato ne sme biti okrog tega nobene dileme, da je jezikovno vprašanje politično, etično in moralno, da moramo Slovenci najprej sami več narediti za svoj jezik in njegovo kulturo, da ne pristajamo na večvrednost ene-ga jezika nad drugimi, na izgo-

vore o tehničnih težavah, na raz-mišljanja, da bi bila veljava je-ka odvisna od števila ljudi, ki jo govorijo. O tem je pri nas slissi-razmišljanja, čeprav tega ni nobenem mednarodnem doku-mentu in tudi mi smo vzroji. V slo-venščini je sosedstva preštev-manjšine, da bi potem delila je-zikovne in politične pravice.

Petkovi zborovalci so izrekli priznanje svetu za slovenščino: javni rabi, v katerega imenu uvodoma govoril njegov pre-sednik dr. Jože Toporišič. V svo-jih tezah je dejal, da je sloven-ščina samo na papirju enako-praven jezik, praktično pa ni, kar ne velja samo za JLA, am-pak tudi za druge, jezikovno um-taristične ustanove, časnik Slo-venija je odprta za druge je-zike, sama pa nima možnosti, da bi šla izven meja republike in primer s televizijskim progra-mom. Če ni jezikovnega bra-stva in samostojnosti ter raz-mevanja, so motnje v sožitju Obramba jezikovnega plurali-ma je legitimna.

Za zaključek pravnega Toporišičeva misel: biti brat v-pomeni, da morajo Jože, Josip, Josif, Jusuf, Giuseppe vsi pos-ti Josif ali Josip. Pustimo tja Jožete, Jusufe, pa Giuseppe-pa naj bodo fizično še tak-majhni ali drobni!

J. Koščič

Obsodba napadov

Predsedstvo republiške kon-ference SZDL je v petek spreje-lo posebno izjavo, v kateri za-vrača grde napade beograjskih časnikov Politika Ekspres in Po-litika na predsednika pred-sedstva SRS Janeza Stanovnika. Gre za kampanjo, ki temelji iz-ključno na nepreverjenih infor-macijah in žali in skuša politi-čno diskvalificirati Janeza Sta-novnika. Ti napadi niso samo groba kršitev novinarske etike, huda kršitev pravnih norm, am-

pak tudi napad na Slovenijo. J-ava pravi, da nikomur ne od-ka-mo pravice do kritike, ven-dar je treba pri tem upoštevati de-stva. Terjamo odgovornost vse-ki so to sprožili. Predsedstvo-ugotavlja, da pri tem očitno gre za spodrsrlaj v uredniški po-litiki CP Politike, ampak za na-daljevanje metod, ki jih že v-ka-j mesecev uporabljajo pro-vodilnim slovenskim družben-političnim delavcem.

J. K.

Volitve-stale 2,5 milijona dinarjev

Radovljica, 11. novembra - Z občinske konference SZDL Radovljica so nas opozorili, da so vse letošnje volitve (prvi in drugi krog volitev župana in ostalih funkcionarjev ter volitve člana predsedstva SR Slovenije) stale 2,5 milijona dinarjev in ne samo drugi krog volitev predsednika občinske skupščine, kot smo zapisali v petkovi številki. Glavni izdelek je bilo ti-skanje Obzornika, v katerem so predstavili možne kandidate za posamezne funkcije. Verjamemo, da je tako, ne razumemo pa, zakaj bi bili to nepredvidljivi stroški, kot to piše v gradivu za zadnjo sejo izvršnega sveta. Da bodo letos volitve, se je ve-delo že lani in še prej; edino, kar je bilo nepredvidljivo, je bilo pravzaprav to, da je bilo treba ponoviti postopek za izvolitev predsednika občinske skupščine.

C.Z.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržica

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Lju-bljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Koščič (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetij-stvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Do-lenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (social-na politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Volžič (lektoriranje).

Akontacija naročnine za 2. polletje 24.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči ra-ču n pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni ured-nik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, eko-nomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, ma-li oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Naša smučišča po urejenosti ne zaostajajo za tujimi

Zimska turistična ponudba ni le smučanje

Ljubljana, 10. novembra - Ob ljubljanskem sejmu SKI EXPO, ki vsako leto pomeni nekakšen prehod s pogovorov o letnih v zimski šport, pa tudi iz letne v zimsko turistično ponudbo, so letos organizirali okroglo mizo, na kateri je bil dan poseben poudarek stanju na slovenskih smučiščih in možnih perspektivah razvoja zimskega turizma v Sloveniji. Kljub nekaterim zanimivim ugotovitvam in zamislim pa lahko rečemo, da se nam smučarjem, pa tudi našim žičničarjem in naši turistični ponudbi, ne obetajo kaj prida svetlejši časi.

Za ljubljanski smučarski sejem SKI EXPO velja, da je iz skromnih začetkov pred devetnajstimi leti, prerasel v osrednji jugoslovanski sejem zimske športne opreme, pa tudi zimskih športov nasploh. Ko so se mu kasneje pridružile tudi turistične agencije in naši žičničarji, je sejem dobil podobo, ki jo ima danes. Ves čas pa je za uspešno organizacijo sejma skrbel ljubljanski smučarski klub Snežinka, ki letos slavi 20 letnico svojega dela. Zato tudi ni naključje, da smučarski delavci in vsi, ki hodijo na sejem ter skrbijo za našo zimsko turistično ponudbo v zaskrbljenostjo pričakujejo, kako bo sedanja gospodarska kriza vplivala na razvoj tega zadnja leta tako popularnega športa pri nas.

Smučati ali kako sploh še smučati?

Začetek pogovora, ki sta ga vodila Drago Bulc in dr. Darko Maver, je bil sestavljen iz vprašanj: koliko časa bomo še smučali, kako bomo smučali in ne nazadnje ali bomo sploh še lahko smučali? Prav gotovo so to tišča vprašanja, ki si jih smučarji ob današnji draginji vse pogostejše zastavljamo. Ne moremo reči, da so za takšna vprašanja krivi naši žičničarji, naši proizvajalci smučarske opreme, naši hotelirji. Oni pač krojijo cene kakor najbolje vedo, znajo in zmorejo. Krivo je pač dejstvo, da nam od skromnega zaslužka vse manj ostane za kaj drugega kot najnujnejše. Rešitve, ki se ponujajo so podobne, kot so jih že znali izkoristiti v mnogih drugih evropskih alpskih deželah,

kjer si tudi marsikdo ne more privoščiti alpskega smučanja. Prednost so namreč dali teku na smučeh, ki pa ga pri nas poleg cenenosti pogojuje tudi dejstvo, da so naši tereni precej bolj primerni za smučarski tek kot alpsko smučanje. Resnica je namreč, da na naših hribih po površinah ne moremo konkurirati z večino alpskih držav. Pač pa bi lahko konkurirali s pestrostjo in kvaliteto ponudbe. Kajti zimska ponudba še zdaleč ni le smučanje, temveč je tudi sankanje, drsanje, izleti s konji po naravi, izleti s konji in ne nazadnje le sprehodi po lepo urejenih zimskih poteh...

Premajhna elastičnost zimske ponudbe

"V naši turistični ponudbi se mora nekaj spremeniti, kajti dejstvo je, da gostje sami od sebe ne bodo več prihajali. Cene na smučiščih niso več "socialne", kot so bile včasih, smučarji niso zadovoljni le s tem, da deset ur na dan smučajo, temveč hočejo del dneva igrati tudi tenis, iti v savno, ... Zakaj 30 tisoč Slovencev tudi letos odhaja na tuja smučišča, čeprav bo za smučanje tudi tam treba odšteti precej denarja? Poleg urejenih smučišč je gotovo razlog tudi, da jih tam znajo pridobiti z najrazličnejšimi posebnimi popusti, popusti za družine, za večje število prijavljenih, otroke in podobno. Na tem področju tudi sami že delamo korake naprej, saj naše agencije in smučišča že pripravljajo različne popuste, vendar pa bo treba ponuditi še kaj več in privabiti tudi goste iz drugih republik, na katere smo

zadnja leta kar nekako pozabili," je med drugim na okrogli mizi poudarila predsednica republiškega komiteja za turizem Bogomila Mitičeva.

Naša smučišča so vse bolj urejena

Morda bo marsikdo odkimal z glavo, češ na naših smučiščih je tako malo ali skoraj nič novega. Vendar pa dr. Darko Maver pravi: "Po naravnih razmerah se res ne moremo primerjati z večino alpskih dežel, vendar pa lahko z gotovostjo trdimo, da se je na naših smučiščih že veliko spremenilo. Odkar smo začeli z akcijo za zlato snežinko, sprejeli zakon o varnosti na smučiščih, uvedli smučarske šole, vrtnice, posebno ponudbo od turnega smučanja do surfanja in tako naprej, je marsikatero naše smučišče po urejenosti že konkurenčno ali celo boljše od tujih. Zelo pohvaljen je tudi odziv smučarskih delavcev in žičničarjev iz drugih republik (npr. Kopaonika), ki so se odločili, da izboljša-

jo svojo ponudbo in so nas naprosili, da jih na posebnih tečajih učimo o smučanju, smučarski kulturi in podobno. Zavedati so se namreč začeli resnice, ki jo tudi v Sloveniji že dobro poznamo, da je razvoj posebnih smučarskih centrov veliko odvisen od ljudi, ki tam delajo, ne le od naravnih pogojev. Tako so v Sloveniji zadnja leta nekatera smučišča naredila velik napredek v vseh pogledih, druga pa le stagnirajo."

Spreminjanje smučarske mentalitete

Gotovo je smučarski tek v tujni veliko bolj popularen kot pri nas, čeprav smo se tudi Slovenci zadnja leta odločili to disciplino vzeti za svojo. Kot pravi Tone Gorjanc, je v svetu ta šport precej popularen, priznan pa je tudi za izredno zdrav in nenevaren šport. Tako nekateri vrhunski športniki (npr. atleti, nogometaši) v pogodbi morajo podpisati, da ne bodo alpsko smučali, pač pa lahko tečejo na smučeh. Zelo moderni so tudi izleti na smučeh po gozdovih. Kot je povedal Tone Vogrinc, v tujini vidi ljudi, ki odhajajo na zimske počitnice s tekaškimi in alpskimi smučmi, kajti obe vrsti smučanja sta po svoje zanimivi in zdravi, pa tudi popularni. Poleg tega je pozimi in na snegu še veliko drugih možnosti rekreacije, od sankanja, spuščanja z zmaji, surfanja, pa tudi drsanja in le "uživanja na snegu". Prav to vsestransko uživanje na snegu bi lahko obogatilo našo zimsko turistično ponudbo, ki bo le tako konkurenčna tuji. Kajti smučarji (tudi Slovenci) bomo počitnice preživeli pač tam, kjer bomo za svoj denar več dobili. Če bo to v Kranjski gori, Bohinju, na Rogli... ali kje drugje, ne bo več nihče silil čez mejo, pač pa bodo k nam prišli tudi tuji turisti.

V.Stanovnik

Davek in zaščita

Dolgoletni žal in radost našega gospodarstva so visoke uvozne dajatve, predsednik Mikulič v odgovoru na to vprašanje ni bil jasen, odvrnil je, da so pomemben prihodek zveznega proračuna, zategadelj spremembe ne bo bodo lahke in preproste.

Visoke uvozne carine in druge dajatve obstreljujejo tisti ozdi, ki jih ta davek nenehno jezi, saj jim draži uvoz in s tem obremenjuje dohodek. Previdno pa molče vsi tisti ozdi, ki jim uvozne dajatve godijo, saj jih ščitijo pred konkurenco tujega blaga in prijetno ujkajo v razvojni dremavici. Aktualno močevanje o razbremenitvah gospodarstva ponovno odpira davčno plat medalje. Dosti upanja na hitre in korenite spremembe ni, Mikuličev odgovor v Radencih je bil nejasen, še najbolj jasen je bil njegov poudarek, da so uvozne dajatve pomemben prihodek zveznega proračuna in da je njihovo zmanjšanje povezano s spremembo davčnega sistema nasploh.

Davek na uvoz seveda ni majhen, podatki iz leta 1986 povedo, da je bila povprečna obremenitev 12,88 odstotna. V primerjavi z drugimi evropskimi deželami je seveda zelo visoka, saj je, denimo, v Zvezni republiki Nemčiji le 0,01 odstotna, v Italiji 0,06 odstotna, v Združenih državah Amerike 3,56 odstotna itd. Uvozne dajatve so v razvitem svetu v zadnjih letih večinoma zmanjševali ali pa so ostajale najmanj enake, pri nas pa seveda rastejo, saj je zvezni proračun vse bolj lačen. Uvoznih dajatev pri nas pač ne krojijo gospodarski interesi, temveč interesi, ki spremljajo polnitev zveznega proračuna. Vsled tega smo res oboje sredi Evrope, ki se vse bolj povezuje in podira izvozno uvozne pregrade, blago (seveda tudi kapital in ljudje) pa vse bolj svobodno kroži po Evropi.

Zanimiv je tudi podatek, kolikšen del zveznega proračuna predstavljajo uvozne carine in druge dajatve, ki seveda govori o tem, kako močno topovi bodo potrebni za obstreljevanje tega davka. Lani je bil v rebalansiranjem zveznem proračunu njihov delež 24,6 odstoten, dejansko pa 26,2 odstoten, v virih za financiranje JLA pa je bil delež tovrstnih prihodkov 26,8 odstoten.

Korenito zmanjšanje uvoznih dajatev je torej povezano s hkratno uvedbo novega, drugačnega davka, takšna je pač realnost. V bistvu bi torej morali spremeniti davčni sistem, ki bi temeljil na sodobnejšem zajemanju denarja za državo, brez tega so besede o tovrstni razbremenitvi gospodarstva le pesek v oči. Nedavna pohvala zvezne vlade, da je uvoz razbremenila za 129 milijard dinarjev, pove zelo malo, če ne dodamo, da se bo letos s pomočjo uvoznih dajatev nateklo 2.302 milijard dinarjev.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Suho gradbeniško leto

Za gradbenike bo letošnje leto najbolj sušno v zadnjih dveh desetletjih, razlogi so znani, saj je denarja za gradnje vse manj, za gradnjo stanovanj pa so krediti zelo neprivlačni. Strokovnjaki napovedujejo, da bo prihodnje leto za gradbenike za kanček boljše, kakor nasploh napovedujejo za kanček boljše življenje kot letos. Letošnja gradbena proizvodnja v državi bo verjetno nižja za 3 do 4 odstotke, v družbenem sektorju bo zgrajenih le 30 tisoč stanovanj, v zasebnem pa približno še enkrat toliko. Optimizem za prihodnje leto vliva predvsem oživljanje sodelovanja s socialističnimi deželami, predvsem s Sovjetsko zvezo, v porastu so tudi vezi z Irakom, čeprav dela najraje plača z nafto.

Program jugoslovanskih tekstilcev

Državni mlini meljejo počasi in tako imenovanih skupnih programov še ni veliko (Jugo, lesni program AKA), zdaj potekajo razprave o skupnem programu jugoslovanskih tekstilnih tovarn. Ta naj bi se obvezala, da bo v letih od 1988 do 1992 izvozila za 5,6 milijard dolarjev izdelkov na konvertibilni trg. V zameno pa ji ne bo treba plačati carine in drugih uvoznih dajatev pri uvozu 786 milijonov dolarjev opreme. Znano je, kako visoke so uvozne dajatve, zato bi bilo to za tekstilno industrijo, ki ima marsikje zelo stare stroje, zelo pomembno. Toda zatika se pri sprejemanju programa, saj pritiskajo izdelovalce opreme, ki so vsled monopolnega položaja v zadnjih letih razvojnjo spali in se zdaj boje za posel.

V DELOVNI HALJI

Nuša Miklavčič:

Cene pa vsak dan višje...

Marsikatera poslovodkinja najraje ne bi spreminjala cen v svoji trgovini, da bi vsaj za kakšen dan zadržala stare cene, inflacijo, a je vse močnejše od njih. Če jih ne bo popravila danes, jih bo morala jutri.

Nuša Miklavčič, poslovodkinja v trgovini Živil na Trsteniku se je pravkar sklanjala nad naj-novejši računalniški izpisek z novimi, višjimi cenami in ugotavljala, katere od teh artiklov ima na svojih policah in katerim bo morala nalepiti nove cene.

"Kdo bo vendar še to zmoget? Kako daleč bomo to šli? Pomislite, da se je danes podražil piščanec od 9.600 na 13.000 din! Saj bodo hodili le še po pol stegna! Pudingi so poskočili od 850 na 980 in od 800 na 890 din, čaji za 600 do 900 din pri škatlici in stane škatlica navadnih kamilic že 2800 din. Belilo Belinke je skočilo kar za 2.000 din, od 1.391 na 3.368 din, polenta s 1.300 na 1.800 din... Vsako novo polnjenje polic je dražje, vmes pa še take podražitve! Saj Trstenik in okolica nista ravnja, veliko bogatih kmetij je tod okrog, pa se prodaja vendarle ustavlja. Ostajajo alkoholne pijače, vina, slatine, sokovi, tudi pri vsem ostalem je po malem čuti padec. Gneča je v trgovini le jutraj za socialni kruh, po vso uro čakajo ljudje, da ga dobe, tudi ob dveh se nabere, ko pripelje delavski avtobus. Sicer prihajajo le posamič, otroci, gospodinje po to in ono. Kolikor le morem, se prilagam potrebam vasi in na zalogi imam tudi vse, kar potrebuje kmet: otrobe, pšenična krmila, koruzni drobljenec, koruzo, oves, hrano za kokoši nesnice, mešanico žit in podobno. Da prodaja le teče. A če bo šlo tako naprej, še za en zaslužek ne bo. Pa je že tako trgovina odprta le od osmih do treh in sem sama za poslovodkinjo, prodajalko, čistilko, nabavne, kalkulantko..."

D. Dolenc

ureja MARIJA VOLČJAK

Nižje obresti so ena od poti za razbremenitev gospodarstva

Pomoč, ne potuha slabim gospodarjem

Kranj, 8. novembra - Tistemu, ki se je zadolžil za največ dragega denarja, je treba z nižjimi obrestmi najbolj pomagati, saj ob visokih revalorizacijskih realna obrestna mera nad 20 odstotki ni sprejemljiva. Seveda pa nižje obresti ne smejo biti potuha slabim gospodarjem, edini način reševanja likvidnostnih težav ter nadomestilo za sanacijske programe, kjer pa glavne poteze nima banka, ampak tovarne same.

Težnje, da bi pod kapo znižanih obrestnih mer stlačili vse likvidnostne težave in tako zakrpane motnje v svojem poslovanju, so v nekaterih tovarnah bile, pri tem pa so prednjačile tiste, kar je povsem razumljivo, ki

Novo podjetje naj bi zaživel z novim letom

Kmalu podpis pogodbe med Telematiko in Siemensom

Kranj, 11. novembra - Iskra Telematika naj bi konec tega meseca podpisala pogodbo z zahodnonemškim Siemensom, ki se bo nanašala na prenos tehnologije in skupna vlaganja. Preoblikovala naj bi se v samostojno podjetje za javne telekomunikacije.

Kakor je vodstvo Telematike obvestilo svoje delavce, ki vse pogostejše zastavljajo vprašanja, kakšna bo njihova usoda, bodo konec tega meseca podpisali pogodbo s Siemensom in tako uresničili »memorandum o sporazumevanju«, ki so ga sklenili julija letos. Tedaj so se odpovedali nadaljnjemu sodelovanju s francoskim Alcatelom, ker se ni uspeli dogovoriti o vsebini tehnološkega osvajanja in sodelovanju. Do tedaj predvideno osvajanje Sistema 12 bo torej za menjal Siemensov sistem EWS, saj je ta ponudil za Telematiko sprejemljivejše pogoje: sodelovanje v višini 30 milijonov nemških mark in letne protidobave v vrednosti 15 milijonov mark. Siemens zahteva, naj se Telematika organizira tako, da bo oblikovano samostojno podjetje za javne telekomunikacije, v katerem bo znašal Siemensov delež 45 odstotkov. Po podpisu pogodbe naj bi torej zaživel z novim letom.

jim ta hip najbolj trda prede. Bančno stališče, povedano tudi na zadnji seji izvršilnega odbora Temeljne banke Gorenjske je jasno: rešitev so sanacijski programi, pri katerih imajo glavno besedo tovarne same, ne pa banke z odpisovanjem obresti ali celo dolgov in hkratnem dajanju novih posojil.

Po besedah predsednika poslovnega odbora Temeljne banke Gorenjske Janeza Bedine so v vodstvu in organih upravljanja banke že ob prvem valu obrestne norije sklepali, da gospodarstvo bremena ne bo zmoglo držati in da bo treba slejko prej obrestni galop ustaviti in z vsaj delno nižjimi obrestmi pomagati na splošno hropečemu gospodarstvu. Ob polletju za znižanje obresti še ni bilo možnosti, julija in avgusta pa so se pr-

ve možnosti pokazale (boljša bančna likvidnost na račun večjega izvoza, povečanja hranilnih vlog ljudi, predvsem vezanih, večja sredstva sisov na vseh ravneh), banka pa je ukrepala po dveh poteh. Povečala je selektivne kredite za izvoz in za pripravo proizvodnje za izvoz na dobo od 30 do 90 dni in zanje znižala obrestno mero, izračuni in ocene pa so dovoljevale, da je Temeljna banka Gorenjske edina v sistemu Združene Ljubljanske banke znižala obrestje že s 1. septembrom in ne s 1. oktobrom, kot so storile druge banke.

Zahteve članic banke, ki imajo težave in terjajo bančno pomoč z odpisom obresti ali posojil, so silile k razmišljanju, kako najbolj pomagati tistim, ki so najemali največ posojil in bili s tem največji potrošniki dragega denarja. Bančni izvršilni odbor je po mnenju Janeza Bedine ravnal pravilno. Ni se odločil za odpise, ampak bo banka vrnila del obresti, odplačanih v tretjem četrtletju do meje, da bodo realne obresti za posojila za selekti-

vne namene pristale na 14 odstotkih, za ostale namene pa na 18 odstotkih, kolikor bi sicer najvišje realne obresti v Jugoslaviji smele biti. Tako se člani banke vračajo 4 milijarde, odvisno seveda od tega, koliko se je kdo zadolžil. Do konca leta se bodo obresti še znižale, seveda po tako dogovorjenem (in najbolj poštenem) ključu. Že od 1. oktobra naprej velja (sklep je bil sprejet z veljavnostjo za nazaj), da je obrestna mera za posojila za izvoz 11 odstotkov, za pripravo proizvodnje za izvoz 14 odstotkov in za ostale namene 19 odstotkov. To prinaša dodatnih 5 milijard dinarjev.

Kako ukrepajo v drugih bankah. Janez Bedina nam je povedal, da so nekatere banke linearno znižale realne obrestne mere na 18 odstotkov, in da po informacijah, ki jih ima, večina bank znižuje obresti na raven gorenjske banke šele od 1. novembra dalje. Pred tem pa je bila Temeljna gorenjska banka (svetla) izjema.

J.Košnjek

Bo zakon o podjetjih razlabil delavce?

Ko da se sramujemo samoupravljanja

Ljubljana, 11. novembra - Osnutek zakona o podjetjih, ki bo nadomestil zdajšnji zakon o združenem delu, je doživel svojo prvo razpravo v političnem forumu. O njem so, kajpada skozi prizmo družbenoekonomskega položaja delavca v sistemu upravljanja in odločanja, govorili v slovenskih sindikatih.

Osnutek zakona o podjetjih vidi v sindikatih kot enega ključnih normativnih pogojev za uveljavitev gospodarske reforme. Trasiral naj bi pot k večji samostojnosti in tržnemu ravnanju gospodarstva, deregulaciji gospodarskega sistema, vpeljal različne oblike lastnine, razjasnil zmedo med upravljanjem in poslovanjem ter uvedel različne oblike organiziranja. Že pravniki in gospodarstveniki, ki so doslej ocenjevali osnutek tega ključnega zakona, imajo zbir pomislekov nanj, sindikat pa se je ustavljal zlasti pri nerazjasnjenih točkah upravljanja podjetij.

Sistem upravljanja sloni na vloženih sredstvih, kar v mešanih in zasebnih podjetjih daje največjo težo upravljanju na podlagi kapitala. Pravice do samoupravljanja pa so v določbah sila nejasne, ko da bi se sramovali samoupravljanja. Iz osnut-

ka lahko razumemo, da so pravice delavcev manjše kot, denimo, pravice delavcev do soupravljanja (participacije) v nekaterih zahodnih, tržno razvitih gospodarstvih. Tudi v upravljanju podjetij v družbeni lasti delavci niso bistveno na boljšem, kajti zasnova tamkajšnjega upravljanja temelji na centralizaciji in stalni linijski organizaciji, v kateri ima po zakonu poslovodni organ največjo moč. V sindikatih razumejo to zasnovo tako, ko da ima poslovodni organ pravico do upravljanja s sredstvi, delavski svet pa s delom. In rečeno, sodijo v sindikatih, da ta razmejitev pomeni tudi racionalizacijo odločanja, lahko se sprevrže celo v nekakšen »mezdni odnos«. Zato bi morali v ta odnos vgraditi posebne varovalne mehanizme, češ da bi za podjetje pomembna vprašanja poprej širše obravnavali, da bi delavce o njih

vsaj vnaprej obvestili, če gre za usodna in za ekonomski ter socialni položaj delavca pomembna vprašanja. Po zdajšnjem osnutku lanični nadzorni organ naj bi spreminili v strokovnega. Takih in podobnih predlogov pa je še nekaj.

Sindikati so se seveda pomudili tudi pri vlogi in nalogah svoje organizacije, ki naj bi se po novi zakonodaji res spremenila v tisto, za kar je zdaj le razglašena. Zaščita ekonomskih in socialnih interesov delavcev bo morala biti torišče dela delavske organizacije, nič več kot do zdaj vloga nekakšnega državnega sindikata, od katerega delavci niso ničesar imeli. Toda v sindikatih vztrajajo, da jim pravice temeljev za delovanje ne piše zakon o podjetjih ali katerikoli drug zakon, razen kadar gre za sklepanje kolektivnih pogodb, temveč si jih bodo pisali sami.

D.Z.Žlebir

Še letos do Rakovice - Ob lanski spremembi zakonodaje, kar se tiče investiranja v ceste, se je marsikje, pa tudi v kranjski občini, zataknilo pri pripravljanju projektne dokumentacije. Tam, kjer na podlagi srednjeročnih ali letnih programov s pripravo projektov še niso začeli ali jih že imeli, so letos skušali na hitro reševati časovno zamudo zaradi zakonodajne spremembe. Zato pa so zdaj gradbeni stroji, kjer so prišli z zamudo, še kar na gradbiščih, ponekod pa bodo zakopali šele spomladi. V kranjski občini jih ta sprememba ni presenetila le na cesti Kranj-Besnica, na odseku Pešnica-Rakovica, kjer so lahko začeli še pred poletjem in bo za letos načrtovani odsek, kot kaže, tudi obnovljen. Na opornih zidovih in mostovih dela SGP Gradbinec, na cesti pa Cestno podjetje Kranj. Do konca tega srednjeročnega obdobja bo na tej cesti tako treba urediti še dobra dva kilometra dolg odsek do Tekstilindusa oziroma železniškega podvoza na Gorenji Savi. - A. Ž.

Prostori za varstvo

Med nedavnim obiskom v krajevni skupnosti Trata, ki je ena od štirih mestnih krajevnih skupnosti Škofje Loke, me je presenetila razloga predstavnikov vodstva krajevnih skupnosti, da je šola Cvetka Golarja na Trati, čeprav je bil lani zgrajen prizidek, že premajhna. Da bi se letos izognili izmeničnemu pouku v tej šoli, so začeli en razred voziti v šolo v Reteče.

Še večja prostorska stiska kot v šoli pa je že danes v krajevni skupnosti v vrtcih. Okrog sto prošelj za varstvo otrok v vrtcu v krajevni skupnosti so morali odkloniti, ob tem da se jih že zdaj precej vozi jutraj v vrtce v Škofjo Loko. Pričakujejo pa v tej krajevni skupnosti glede varstva še večjo gnečo in težave, saj bo kmalu vseljen blok s 30 stanovanji, že v bližnji prihodnosti pa naj bi bil zgrajen tudi blok s 60 stanovanji.

Že danes je krajevna skupnost Trata po starosti prebivalcev prav zaradi novozgrajenih stanovanj ena najmlajših v škofovljski občini. Povprečna starost prebivalcev je namreč nekaj nad 30 let. Najbrž je to eden od vzrokov, da mladinska organizacija v najbolj zgoščenem delu krajevnih skupnosti ne more prav zaživeti, saj se morajo mladi oziroma mlade družine ukvarjati s še drugačnimi nalogami kot zgolj z mladinski mi.

Škoda pa je, da menda v občini razmišljajo nekako takole: Trata se v prihodnje ne bo več bistveno širila in danes mladi prebivalci z otroki se bodo postarali. Zato so prostori za varstvo otrok »prehodna« težava, ki bo v nekaj letih minila. Ne vem zakaj ne bi prostorov, če bi jih zdaj zgradili za otroško varstvo, po tej logiki kasneje npr. spremenili za društvo upokoencev oziroma za ostarele... Ali pa morda v občini razmišljajo tako, da bo treba pravzaprav povečati le pokopališče... - A. Ž.

Na vročem ekvatorju

Trata - Konec oktobra se je v krajevni skupnosti Trata v Škofji Loki začela jesensko-zimska sezona zanimivih predavanj za krajanje, ki jih krajevna skupnost organizira že nekaj let. Do konca tega leta je na programu pet predavanj, prihodnje leto (do konca marca) pa sedem. 17. novembra bo že tretje predavanje v letošnji sezoni. Naslov predavanja, ki ga bo imel predavatelj Janez Ahačič je Na vročem ekvatorju-Singapur. Predavanje bo v osnovni šoli Cvetka Golarja ob 18. uri.

A. Ž.

Razprava v Vodovodnem stolpu

Kranj - Delegacija samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo v krajevni skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini bo drevi (15. novembra) organizirala razpravo o predlaganih spremembah zakona o zdravstvenem varstvu. Razprava bo ob 17. uri v prostorih krajevnih skupnosti Vodovodni stolp. Vse krajanje, ki jih morda zanimajo predlagane spremembe v zakonu, delegacija vabi, da se udeležijo razprave in s svojimi predlogi in mnenji prispevajo k oblikovanju stališča delegacije iz krajevnih skupnosti Vodovodni stolp.

A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Nove informativne table

V Cerkljah v kranjski občini želi Turistično društvo obogatiti območje pod Krvavcem z novimi obvestilnimi tablamami, piše Janez Kuhar. K sodelovanju vabi društvo vse, ki na Cerkljanskem opravljajo uslužno dejavnost. Tisti, ki so pripravljeni sodelovati, naj se do nedelje, 20. novembra, prijavijo pri tovarišici Mariji Tarmanovi v Cerkljah, kjer bodo dobili tudi vse dodatne informacije. Društvo namerava table postaviti pred začetkom turistične sezone.

Nove površine za vrtičkarje

Branko Blenkuš pa piše, da je bilo pred kratkim na Jesenicah obvestilo jeseniške in republiške Geodetske uprave, da bodo na Jesenicah zakoličili zunanji rob nasipa Save, ki jo bodo zaradi avtoceste premaknili od izliva Jesenice do Gradisa. Turistično društvo Jesenice, ki zaradi vrtičkov upravlja to zemljišče, je predlagalo, da bi na tem odseku cesto speljali po stebrih nad Savo. Tega predloga pa projektant ni upošteval. Torej bo na tem najožjem delu Jesenic kar 106 lastnikov vrtičkov ob vrtove, ki so jih iz nekdanjega neurejenega zemljišča spremenili v rodovitne površine. Vendar pa se Turistično društvo ob vztrajanju projektanta ni vdalo. Člani komisije za vrtičkarstvo iščejo površine, kamor bi lahko zvozili rodovitno zemljo in kjer bi dosedanjim vrtičkarjem za Savo lahko potem naprej obdelovali vrtičke. Nekaj vrtičkov, ki so na primer zdaj blizu ceste proti kurilnici, Gradisu in Dinosu, bo še ostalo (posebej še, če bi jih potegnili še na zunanjo položno stran nasipa). Kar pa zadeva nove površine, je inž. Jože Dakskofler s komiteja za urbanizem in urejanje prostora predlagal, da se člani komisije pogovorijo s projektantom inž. Polakom. Le-ta naj bi povedal, kje so morebitne površine, na katerih na primer v prihodnjih desetih letih ne bo nobene gradnje. Ker je inž. Polak trenutno odsoten, se bodo člani komisije za vrtičke pogovorili o tem, takoj ko se vrne.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Britof

Dveletni program smo uresničili

Britof, 14. novembra - V krajevni skupnosti Britof v kranjski občini, ki ima blizu 1700 prebivalcev in spada nekako med primestne krajevne skupnosti, se je pred nedavnim predsedništvu sveta krajevnih skupnosti Zvonetu Preseku iztekel dveletni mandat. »Takšen je bil dogovor že na začetku, ko sem prevzel dolžnost predsednika. Osebo sem namreč pričel, da sta dve leti povsem dovolj za uresničitev programa, ki si ga na začetku mandata mora zadati predsednik oziroma vodstvo. Mi smo takšen program imeli in zadovoljen sem, da smo ga uresničili. Rad pa bi se ob tej priložnosti zahvalil vsem, ki so pomagali ali pri našem delu kakorkoli sodelovali,« je med nedavnim obiskom še posebej poudaril Zvone Presek, ki je zdaj namestnik oziroma podpredsednik sveta KS.

Zvone Presek

delovnih in drugih organizacij in društev. To pa jim je v tem obdobju v precejšnji meri tudi uspelo.

»Cilj, ki smo si ga takrat zastavili, je bil ureditev oziroma začetek urejanja javne razsvetljave in postopno asfaltiranje ulic, ki jih je danes v naši krajevni skupnosti že toliko, da smo zdaj na primer sredi priprav za ureditev tako imenovanega uličnega sistema,« ugotavlja Zvone Presek. »Ni bilo malo dela, da smo s krajanji in širšo pomočjo zgradili javno razsvetljavo z 21 svetilkami. Akcija v celoti gledano sicer še ni končana, vendar menim, da je bil prav začetek tisti, ki je pokazal, kako v prihodnje nadaljevati. Ob tej priložnosti bi rad še posebej pohvalil tudi gasilsko društvo, ki je med najboljšimi v kranjski občini. Kar zadeva društvo, je bilo s skupnimi prizadevanji veliko narejene ga na obnovi Doma Andreja Kmeta.«

Med pomembnejšimi akcijami, ki se je že začela, z njo pa bodo zdaj nadaljevali, je tudi ureditev križišča Ažman v severovzhodnem delu Britofa. In nenazadnje so v dveletnem obdobju uresničili tudi obvezo, da uredijo in opremito poslovalno vežico na pokopališču v Predosljah. In potem so tu še druge organizacije in društva. Čeprav je v krajevni skupnosti za delo in različne dejavnosti, tako kot še marsikje drugje, denarja vedno

primanjkovalo, pa so nekaj denarja vedno namenili tudi za delo različnih društev.

Slobodan Sonesko

Želja in cilj vseh je tudi, da bi nadaljevali z gradnjo pločnika. Gasilci pa imajo v programu obnovo doma in okolice ter gradnjo požarnega bazena. To bo najbrž večja akcija, pri kateri bodo morali kar vsi skupaj sodelovati. In nenazadnje je tu tudi Športni park TVD Partizan. Poleg nekaterih drugih društev in organizacij v krajevni skupnosti, v mislih imam predvsem organizacijo Rdečega križa, je društvo Partizan med najaktivnejšimi. V načrtu je izgradnja dveh igrišč za tenis, balinišča in otroškega igrišča. Športni park naj bi v prihodnje resnično zaživel v pravem pomenu besede kot prostor za rekreacijo in razvedrilo za vse krajanje.

Zmago Flerin

Tudi predsednika krajevnih skupnosti SZDL Zmaga Flerin ne skrbi, da programa, ki so si ga v krajevni skupnosti zastavili, ne bi uresničili. Zadnje čase se sicer kaže nekaj manjša zavzetost delegatov, vendar pa je sodelovanje organizacij in društev v socialistični zvezi do

v programu za prihodnje leto je tudi nadaljevanje del v Športnem parku v Britofu.

bro, še posebej pa takrat, ko gre za širše akcije, ki se jih na podlagi programa lotijo ali pa podpira vodstvo krajevnih skupnosti. »V socialistični zvezi je bila na primer sprejeta pobuda za ureditev avtobusnega postajališča. Ni bilo težav z ureditvijo. Lotili smo se tudi akcije za kabelsko oziroma satelitsko televizijo. Ko smo anketirali krajanje, je okrog 70 odstotkov gospodinjstev v krajevni skupnosti ocenilo, da bi se morda veljalo lotiti izgradnje tega sistema. Potem pa se je izkazalo, da bi priključek veljal okrog dva milijona dinarjev. Zato smo mislili, da se to akcijo za nekaj časa opustijo. Mislija, ki dela na tem, ima nalogo, da išče variante in pripravi najcenejšo... Skratka, priča smo že nekaj časa precejšnji aktivnosti na različnih področjih in pri raznih dejavnostih v naši krajevni skupnosti. Še najbolj pravzaprav moti določeno mrtvilo na kulturnem področju, kjer pa sicer dobro delujemo s šolo Josip Broz Tito Predoslje. In nenazadnje naj povem, da bomo poslovalni krajevni praznik praznovali zadnje soboto v juniju.«

A. Ž.

Razrita Potoška planina

Jesenice, 10. novembra - Vodno razdejanje na Potoški planini so si ogledali inšpektorji in napisali odločbo, po kateri je treba ekološko škodo popraviti.

Lani avgusta in septembra so ob investitorstvu KŽK, temeljne organizacije kmetov kooperantov iz Radovljice začeli na Potoški planini pod Stolum z urejevanjem planine: s strojno opremo so odstranjevali zaraslo grmovje in planino zatravili.

Zato, ker ni bilo zadosti padavin, trava ni vzklila, ni bilo ruše, ki bi ob močnem deževju morda preprečila erozijo. Ko pa je padlo veliko dežja, je na širni Potoški planini nastalo pravo razdejanje in velika ekološka škoda. Hudourniki so drli in jo razrili, tako da so prizadeti kmetje poklicali inšpektorje, ki so si teren ogledali. Ugotovili so, da je škoda velika in da jo je treba nemudoma sanirati.

Pri ureditvi planine so žal napravili veliko napako, saj grmičevja niso odstranjevali postopoma, niso pa tudi pričakovali, da trava ne bo zrasla. Vsekakor so pri KŽK mislili in ravnali dobro, ko so načrtovali sanacijo, ponovno pa se je pokazalo, kako nujno je, da si pri večjih ekoloških posegih zagotovijo dokumentacijo in se dela lotijo strokovno. Hudournik bo treba preusmeriti in napraviti prečne jarke po planini. KŽK iz Radovljice bo moral tako nameniti za nujno sanacijo razrite Potoške planine kar izdatna sredstva.

D.S.

Preučiti projekt kabske TV

Pretvornik za šest KS

Radovljica, novembra - Odbor za izgradnjo kabske TV pri občinski konferenci SZDL Radovljica predlaga, naj bi proučili kranjski projekt o izgradnji kabske in satelitske TV ter prenosu s Smarjetne gore.

Odbor, ki se je sestel sredi minulega tedna, je ocenil, da bi kranjski projekt in možnosti prenosa s Smarjetne gore veljalo proučiti. Takšno pobudo naj bi dalo predsedstvo občinske konference SZDL izvršnemu svetu občinske skupščine, ne bi pa bilo napak, da bi o tem celovito spregovorili tudi na skupščini gorenjskih občin.

Odbor pa je hkrati ocenil, da je najbrž celotna zadeva še precej odmaknjena in zato ne bi veljalo odlašati z akcijami tam, kjer je to mogoče. Zato odbor podpira pobudo iz krajevnih skupnosti Lesce in Radovljica, da bi začeli z akcijo za ureditev pretvornika nekje na meji med radovljiško in jeseniško občino, od koder bi lastniki televizorjev le z dvema antenama lahko sprejemali šest zemeljskih televizijskih programov (jugoslovanske in dva avstrijske). O tovrstnih možnostih povečanja števila TV programov so razpravljali tudi že v krajevnih skupnostih Bled, Zasip in Ribno. Če bi se zanjo odločili tudi v krajevni skupnosti Gorje, potem bi bile lahko Lesce in Radovljica tudi te štiri krajevne skupnosti sprejemale šest TV programov. O takšnem predlogu odbora bo razpravljalo zdaj še predsedstvo občinske konference SZDL Radovljica.

A. Ž.

Poleg pionirske še članska?

Cerklje - Med letošnjo razstavo cvetja v Cerkljah je bila ustanovljena pionirska folklorna skupina Cerklje, ki jo vodi Franc Frantar in je prvič nastopila na Kriški planini ob podpisu sporazuma o oskrbovanju spomenikov na krvavškem pobočju. Zanimiv nastop so mladi člani folklorne skupine imeli tudi na zaključku skupnega krajevnega praznovanja krajevnih skupnosti na Brniku in na nedavni prireditvi, ko so izbirali najtežji letošnji pridelek. Franc Frantar pa je takrat povabil k sodelovanju tudi starejše s cerkljanskega območja. Prijavijo se lahko pri Mariji Tarmanovi.

A. Ž.

Obisk pri Grilčevi mami

Vse najboljše za 90 let

Vse najboljše - Grilčevi mami so v petek zvečer čestitali: Andrej Potočni, predsednik skupščine krajevnih skupnosti Kamna gorica; Tea Beton, predsednica komisije za socialno varnost in Vladislava Pogačnik, tajnik v krajevni konferenci Socialistične zveze...

Kamna gorica, novembra - Konec minulega tedna je Elizabeta Frelj, Grilčeva mama po domače iz Kamne gorice 69 v radovljiški občini, praznovala 90. rojstni dan. Ob tej priložnosti so ji prišli čestitati, tako kot vedno to naredijo za najstarejše krajanje, predstavniki krajevnih skupnosti in organizacij.

Naš obisk je Elizabeto in njeno sestro Francko, ki ji še štiri leta manjka do jubileja, kakršnega je konec minulega tedna praznovala Grilčeva mama, kar malce presenetil. Naslednji dan, v soboto, je namreč pričakovala glavno slavo. »Noge me ne držijo več tako, kot včasih,« je povedala. »O, takrat je bilo najbolj fletno, ko sem bila mlada in smo do polnoči klekljali in peli; pa plesali...« Osem otrok je bilo v družini Kemperlovih v vasi Ravne pod Ratitovcem, kjer sta bili rojeni Elizabeta in Francka. In tudi Francka je imela osem otrok. Danes je živih še pet. Mož, ki je bil zadnjih pet let na vozičku, in je sama skrbela zanj, pa ji je umrl pred desetimi leti. »Rada berem. Na možev naslov prihajajo Gorenjski glas, Nedeljski, Telex...; kar dovolj za plačat, mar ne? Za vaš izlet pa še nismo bili izžrebani,« se je pošalila, ko smo ji vsi skupaj zaželeli vse najboljše za 90. rojstni dan.

A. Ž.

Krajanji prihranili zemljo

Škofja Loka, 7. novembra - S svojimi pripombami so krajanji Hafnerjevega naselja v Škofji Loki dosegli spremembo osnutka lokalnega načrta za obnovo ceste Lipica-Stari dvor-Grenc in ovrhli dokaj pogoste trditve, češ da načrtovalci rabe prostora stoje na enem bregu, ljudje, ki jih poseg prizadene, pa na drugem. Gre za to, da sprva zarisane nove cestne povezave na jugu Hafnerjevega naselja, ki bi prizadela zemljišča krajanov, ne bo. Kolesarsko in peš potavzavo od križišča pri razdelilni transformatorski postaji do križišča Lipica bodo reševali vzporedno z regionalno cesto, enako namembnost pa bo dobila še sedanja kmetijska pot na severnem robu, ki jo bo seveda treba prej asfaltirati, kar je naloga štirih mestnih krajevnih skupnosti. Na to novo traso bo priključen tudi kolesarski in peš promet iz zaledja Hafnerjevega naselja po obstoječem asfaltiranem dostopu. Za ostali promet je predviden čim ožji koridor, ki bo odmaknjen od roba zemljišč krajanov.

H. J.

Poezija, proza, dramatika

ZBIRKA NOVA SLOVENSKA KNJIGA

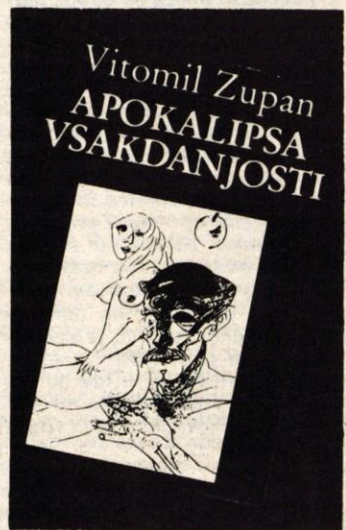
Ljubljana - Predstaviti zajeten kup knjig na tiskovni konferenci, na kateri navadno nikoli ni posebej veliko časa, je navsezadnje posebna priprava, ki pa jo pri Mladinski knjigi očitno dobro obvladajo. Kajti ob predstavitvi knjig, ki so izšle v novi zbirki Nova slovenska knjiga, ni tako enostavno vplesti še avtorje in pisce recenzij.

Nove knjige se navadno predstavljajo v določenem zaporedju, v katerem ima poezija vedno prednost. Maja Vidmar je mlada slovenska pesnica, ki si je že s svojo zbirko pesmi Razdalje telefonizirala zanimanje ljubiteljev poezije, saj je bila njena knjiga takoj razprodana. Z drugo knjigo pesmi Način vezave se dogaja podobno, kar je seveda treba ob našem odnosu do slovenske lirike, ob kateri tako radi preučenemo razpravljanje, kot je bil Nigo Grafenauer, samo zdraviti. Skratka na nebu poezije bo zdaj treba spoznavati tudi novo ozvežde - Vidmarjevo in njeno pesniško značilnost: neizmeren erotizem.

Aleksander Peršolja za razliko od Vidmarjeve ni novo pesniško ime, saj je Sanjsko mesto že njegova četrta pesniška zbirka. O njegovih pesmih meni Veno Taufer: V Peršoljevi novi knjigi formalne in vsebinske značilnosti modernizma ostajajo sicer v ozadju, vendar prečiščene: stil je zgoščen, preprostejši, medtem ko je vsebinsko v tej knjigi dozorelega pesnika Peršolja prehodil in ubesedil pomemben premik.

V zbirki Pota mladih pa je nova pesniška zbirka Vide Mokrin. Pauer, ki nosi podnaslov Poezija med zgodbo in sliko, saj njeno knjigo dopolnjujejo vinjete Božidarja Grabnarja. Mik je navadno knjige lirike, ki jo odlikuje poseben odnos do sveta in je kot prvenec mlade pesnice, kot ga je bil Aleš Berger, vsekakor nov korak v slovenski ženski literaturi.

Tudi Pozlata pozabe iz iste zbirke je prvenec izpod peresa Igorja Bratoža. Duhovito pisanje z izvrstnim obvladanjem stila, poslastica za vse, ki žele uživati tudi v stavku, ne le v zgodbi oziroma v več kratkih zgodbah, iz katerih je knjiga sestavljena.

Za vse, ki so kdaj spremljali in seveda še spremljajo ustvarjalni opus že umrlega pisatelja Vitamila Zupana, bo kot pika na i njegov novi roman Apokalipsa vsakdanjosti. Roman, ki so ga našli med pisateljevo zapuščino vsekakor zaokroža prozo Vitamila Zupana, ostaja pa seveda še vrsta del v rokopisu, a romana med njimi ni več. Apokalipsa je roman o staranju, o spozna-

nju, kaj od življenja, ki nam drsi kot pesek med prsti pravzaprav ostaja - ostaja zasvojenost ustvarjanja, pisanja. Apokalipsa vsakdanjosti je, kot meni Aleš Berger, svojevrsen podaljšek in nedokončani (nedokončljivi?) konec Zupanove velike trilogije romanov - Komedia človeškega tkiva, Menuet za kitaro in Levitan. Nedokončani roman je obenem pisateljevo slovo od telesnih moči in slovo od iluzij, da je svet in sebe v njem sploh mogoče povsem spoznati.

Tri igre je naslov knjige, v katerih so objavljene tri drame Draga Jančarja: Dedalus, Klementov padec in Zalezujoč Godota. S tem je pravzaprav kršeno načelo, da drame sodijo le na oder, ne v knjigo, kot je o tem Jančarjevemu delu govoril Andrej Inkret. Med seboj sicer zelo različne drame, se vendar vsebinsko navezujejo in družijo tudi na Briljantni valček in Disidenta Arnoža istega avtorja.

Mala filozofija ljubezni nosi podnaslov novi roman Labodova pesem pisatelja Marjana Rožanca. Delo se vključuje v ciklus, ki je nastal že pred leti z naslovom Ljubezen, saj se pisatelj oziroma njegovi junaki ukvarjajo s iskanjem avtentične ljubezni. V prejšnjih knjigah je to na primer doraščajoči deček, v tej zadnji je to zrel petdesetletnik, ki iskanje ljubezni razreši na svoj način, saj ostane po vsem le pisanje kot najbolj ustrezna stvar na svetu. Zmaga

literature je tvoja zmaga, je na predstavitvi svoje knjige na kratko predstavil svoj novi roman avtor sam.

Psomar in njegovi hlapci avtorja Sama Simčiča je knjiga, ki pri nas vsekakor pomeni znanstveno novost in brez dvoma tudi redkost. Pravilni roman za odrasle bi, kot je menil Vasja Predan, lahko brali tudi otroci, toda prvi z večjim užitek kot drugi. Tiranstvo in pohlep, go-ljuflja in laž sta sicer prevladujoča resnica tega sveta, a na srečo so tu še dobre ptice in modre Svetovite, ki vse stvari uredijo, kot je treba in kot se za pravljico spodobi.

Lojze Kovačič ni več ime, ki bi na novo zvenelo v ušesu slovenskega bralca. Nova knjiga Prah - ob avtorjevi šestdesetletnici - je nastala iz krajših tekstov nastalih ob drugih avtorjevih delih, toda knjiga je urejena tako, da iz nje pač diha enotnost. Znova je tu knjiga polna modrosti, zrelosti, avtor jo je podnaslovljal z Dnevnik, zapazanja, reminiscence. Literarni drobci, povzetki opombe, zapazanja, dnevniški zapiski, misli, citati, razodetja vse to se dviga in polega kot prah, izgineva, če ni zapisano. Nova knjiga je odkritosrčen pogled v pisateljsko delavnico, ki pa se bere kot napeta dramska celota, kot je o knjigi menil Andrej Inkret.

Lea Mencinger

Predstavitev Krambergerjeve knjige

NOREC ALI GENIJ

Ljubljana - Na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo so predstavili knjigo Ivana Krambergerja »Srce Ivana Krambergerja iz Negove« v okviru vaj pri predmetu Teorija in praksa novinarskega sporočanja. Osrednji del pa je bil vseeno predstavitev avtorja knjige kot osebnosti.

Tiskovna konferenca je potekala v zelo sproščenem vzdušju. K temu pa so poleg avtorja prispevali tudi gostje dr. Anton Trstenjak, igralec Branko Miklavc in prof. Drago Ulaga. Kmalu se je izoblikovala osrednja tema, ki je obravnavala Ivana Krambergerja kot osebnost, bitje, ki izstopa iz povprečnosti vsakdanjega življenja. Človeka, ki je iz izredne revščine v mladosti prešel v medijsko osebo. Dr. Anton Trstenjak ga je označil s psihološko platjo: »Zanj moram reči, da je genij. Genijalen je zato, ker o tem še ni slišal in si ne more domisljati, da to je. Genij je nasprotje talentiranosti in duševne bolezni. Talentiranost je normalna pot, če pa je kdo genij, gre vse mimo redne šolske izobrazbe, mimo vsega povprečnega. Ta genijalnost pa se kaže tudi v vsakdanjem življenju, v oblačenju in obnašanju.«

Nekoliko drugače ga je označil Branko Miklavc: »Mnogi si njegovo komedijansko pojavo razlagajo kot noro ali celo prostaško. V Ivanu Krambergerju pa je le močna želja, da bi v njem videli dobroto. To ni hlastanje po slavi in popularnosti, a mpak posledica mladosti, življenja v pomanjkanju.«

Trenutno Ivan Kramberger piše svojo tretjo knjigo, za katero ima že desetisoč prednaročil. V njej bo opisoval, kaj je ljubezen, kaj je mati, kaj otrok.

Aleš Bavdek

Tradicionalni teden kulture v Naklem

KULTURA IN TURIZEM SKOZI PRIREDITVE

Naklo - Kar deset prireditev se bo izvršilo v okviru tradicionalnega tedna kulture v Naklem v času od petka, 18. novembra, do nedelje, 27. novembra. Letošnji sklop prireditev je posvečen 25-letnici ustanovitve Turističnega društva Naklo, ko je nekaj vaščanov spoznalo, da je turizem v sodobnem svetu lahko pomembna gospodarska dejavnost. Lepe uspehe je društvo doseglo v poltretjem desetletju, ko se je po posegu kranjske industrije v to predmetje, izgradnje industrijske cone, električnih daljnovodov in avtoceste močno spremenilo okolje, pa tudi miselnost. Tej temi bo posvečena osrednja razstava »Turistično društvo skozi čas«, ki bo odprta v domu DPO Naklo v petek, 18. novembra, odprta pa bo še v soboto, 11. novembra, od 9. do 17. ure in nedeljo, 19. novembra, od 8. do 18. ure. Na razstavi bo predstavljena dejavnost društva skozi pretez, pogrinjki lastne turistične sobe, s prigrizkom zajtrka za goste, stare kmečke malice aktivna kmečkih žena Naklo, likovna dela domačinke Lucije Šubič in Dane Šemrov, kiparjenje v lesu Janeza Vovka, izdelki v kamnu Borisa Udovca, čebelarški prideli čebelarke družine Naklo. Slavnostna akademija ob 25-letnici turističnega društva Naklo bo v petek, 18. novembra, ob 18. uri, nastopili pa bodo v domu DPO otroci iz vrtca in osnovne šole Naklo, ansambel Albatros in oktet Prijatelji Naklo. Igra H. C. Andersena Vžigalnik, bo v soboto, 19. novembra, ob 17. uri v izvedbi dramskega krožka osnovne šole Naklo, nastop folklorne skupine Iskra Kranj pa bo v nedeljo, 20. novembra, ob 18. uri. Predavanje Staneta Tavčarja Lepote Slovenije bo v torek, 22. novembra, ob 18. uri, v sredo, 23. novembra, ob 18. uri bo predstavitev knjige Angelce Pogelšek - Pivk Naročje sanj. V okviru prireditev tedna kulture sodi proslava ob dnevu republike s sprejemom cicibanov v pionirsko organizacijo v četrtek, 24. novembra, ob 16. uri v osnovni šoli Naklo, isti dan ob 18.30 uri pa bo prireditev veseli vaščani pod lipo. Teden kulture v Naklem s pestrimi prireditvami tako za starejše kot najmlajše, v organizaciji Kulturno - umetniškega društva Dobrava Naklo in Turističnega društva Naklo, se bo zaključil v nedeljo, 27. novembra, ko bo dopoldne ob 10. uri predstava lutkarja Cveta Severja, popoldne ob 15. uri pa bo nastop mladih glasbenikov Nakla.

Prireditve bomo sproti spremljali in o njih poročali.

Drago Papler

Ob razstavi Igorja Pustovrha v Stolovem Interieru v Kamniku

MED FOTOGRAFIJO, RAČUNALNIŠTVOM IN GRAFIKO

V nadaljevanju predstavitev mlade slovenske fotografije razstavlja oktobra in novembra v Stolovem Interieru na Duplici pri Kamniku fotograf Igor Pustovrh iz Kranja. Klub mladosti ima za seboj že nekaj razstav in tudi nagrad. V spremnem vabilu-plakatu k razstavi se avtor, morda nekoliko ironično poimenuje »nedeljski fotograf«. Izbor razstavljenih realnih pokrajinskih motivov bi ta naziv še prenesel, vendar ne v pejorativnem smislu. Vsekakor pa to ne velja za gradivo, ki obsega računalniško obdelane fotografske eksperimente, ki vsakršen amaterjem vsekakor presegajo. Igor Pustovrh se torej ukvarja s fotografijo na dveh ravneh. Enkrat je to klasična barvna fotografija

»nedeljskega fotografa«, drugi računalniški produkt raziskovalca.

Tako obsega del razstave tehnično neoporečne barvne fotografije idiličnih pokrajin, parkov, cvetja, kjer je neokrnjena narava postala objekt umetniške manipulacije. Pejzaži iz naše bližine in daljne okolice so postali fotografije z zanimivimi kompozicijskimi izrezi. To so čudovite barvne razglednice v pitoresknem barvnem razkošju, realistična fikcija »sanjskih pokrajin«.

Pustovrhov glavni adut je barva. Njegovi fotografski motivi se lahko polnokrvno izrazijo le v barvni fotografiji. Zato ni naključje, da je razstavil kot

antipod ali pr imerjavo tudi štiri črno-bele fotografije, ki delujejo ob barvnih povsem anemično.

Drugi del zanimanja Igorja Pustovrha so že omenjene računalniško obdelane barvne fotografije pejzažev, portretov in tudi figuralnih kompozicij. Te vizualne dobe v kontrastu čistih in igri fantastičnih barv povsem nove konotacije, kar je doseženo s podobnimi efekti kot pri video eksperimentih. (Morda bolje - eksperimentih z videom.)

V skrajni konsekvenci nastanejo prave male barvne abstrakcije, opartistična barvna paša za oči. Osnova teh eksponatov je diapozitiv ali barva fotografija obdelana z računalnikom in natisnjena v ofset grafični tehniki

v majhnih nakladah. Tako dobljen hibrid je nekje vmes med fotografijo in grafiko. Fotografija pravzaprav to ni, prav tako pa bi tem listom težko določili mesto v umetniški grafiki predvsem zaradi ofset tehnike. Vendar pa prodira v svetu v moderno grafično produkcijo tudi ofset in celo barvni kseroks (barvno fotokopiranje), posebej še pri japonskih avtorjih, kar smo lahko videli tudi na Ljubljanskih grafičnih bienalnih. Koliko pa so omenjene tehnike še relevantne znotraj moderne grafične umetnosti, pa je že drugo vprašanje, ki naj nanj odgovorijo likovni teoretiki, kritiki, publicisti, tehnologi, grafični, predvsem pa ustvarjalci sami.

Dušan Lipovec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja svoja dela iz stekla, porcelana in emajla akad. kiparka Alenka Vicoljo.

V Galeriji Mestne hiše je na ogled numizmatična razstava Kovani denar evropskih držav od 16. do 19. stol. in Spominski denar ob olimpiadah.

Prešernovo gledališče je te dni na gostovanju v Novi Gorici z E. Kurentove Pravljico o Vesni. V četrtek, 17. novembra, ob 19.30 pa kranjski gledališčniki nastopajo na Loškem odru v Škofji Loki s Strupom ljubezni Fadila Hadžića.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava del akad. kiparja Aladina Lanca.

V galeriji Kosove graščine razstavlja ilustracije akad. slikarja Marjanca Jemec - Božič.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja akad. slikarka Brigita Požegar - Mulej.

V galeriji Kamen na Linhartovem trgu odpirajo jutri, v sredo ob 18. uri razstavo akad. slikarke Alenke Kham-Pičman.

Danes, v torek, bo v knjižarni Državne založbe Slovenije na Cankarjevi 72 srečanje z Matejem Borom ob njegovi pesniški zbirki Med Viharji in tišino. Prireditve bo ob 19.30 uri.

JESENICE - Jutri, v sredo, ob 18. uri odpirajo v prvem nadstropju Kosove graščine razstavo Slovenski gledališki portret. Ob otvoritvi bodo zavrteli dva kratka filma Portret družine Danilovih in Anton Dermota.

ŠKOFJA LOKA - V četrtek, 17. novembra, ob 19.30 gostuje na Loškem odru Prešernovo gledališče s komedijo Fadila Hadžića Strup ljubezni.

V galeriji Loškega gradu razstavlja akad. kipar Ignac Ribič.

V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava Slovenska grafika.

V knjižnici Ivana Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri Tinka Štukl vodila uro pravljic. V večeru ob diapozitivih bosta jutri, v sredo, Staš Bernik in Marko Črtalič predstavila Neapeljski zaliv in Sicilijo.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja Lojze Tufila.

DUPLICA - V Stolovem Interieru razstavlja fotografije Igor Pustovrha.

Slikarska predstavitev

NEGIBNOST IN GIBLJIVOST SVETA

Kranj - Karlo Kuhar sodi prav gotovo med tiste sicer nepoklicne slikarje, ki so že davno prestopili ločnico, ki navadno loči ustvarjalce: tiste, katerih pripovedi vedno najde odmev za razliko od tistih, ki sicer pripovedujejo, pa nič ne povedo. Prav zdaj razstavlja v Mali galeriji Künstlerhaus v Celovcu.

Te dni se s samostojno slikarsko razstavo predstavljate v Celovcu. Ali je to vaša prva predstavitev onkraj slovenskih meja?

S samostojno razstavo se res predstavljam prvič, sem pa doslej tudi že razstavljal, vendar na skupinskih slikarskih razstavah.

Prodreti v tuji likovni svet je najbrž kar pomemben korak za vsakega slikarja. Čemu pa pravzaprav pripisujete ta korak?

Malo bolj so spoznali moje slikanje verjetno lani na slikarski koloniji v Svečah v Rožni dolini na avstrijskem Koroškem, kjer so sodelovali slikarji iz treh sosednjih dežel. Organizatorjem pa morda še komu, je bilo moje slikanje všeč, tako da se ni bilo ravno težko dogovoriti za samostojno razstavo.

In kaj razstavljate v Celovcu?

Razstavljam okoli dvajset slik v različni tehniki. Osnovna tema je svet školjk. Slike s podobno temo imam tudi na platnu, vendar pa je značilnost razstavnega prostora takšna, da platna ne bi prišla do izraza.

Od nekdanj ste se ukvarjali z mikro svetom, znane so vaše slike žuželk, izsekov dreves, skratka nič celega sveta.

Te najnovejše slike so pravzaprav nadaljevanje slikarskega raziskovanja sveta, ki me zanima. Trenutno je to svet školjk, vendar to niso fosili, pač pa ves organizem školjke.

Nikoli niste skrivali, da je bil vaš slikarski vzornik akad. slikar Vinko Tušek, vaš mentor in učitelj.

Res, z njim sva se vedno razumela, od šole naprej, odkar pravzaprav slikam. To razumevanje je obrodilo tudi nekaj skupnih razstav. Toda prej ali slej mora učenec po svoji poti, mislim, da sem zdaj prav na tej.

Za vaše slike zadnjega časa ali vsaj tiste, ki so jih obiskovalci zadnje vaše razstave videli v galeriji kranjske Mestne hiše, so značilni temni toni...

Zdaj so slike nekoliko drugačne, niso več tako negibne, pokrajina ni več tako temna, v sliki je zdaj več svetlobe. Skratka s slikami je vedno tako, ko neka razpoloženja izzvenijo, je treba napraviti nov korak. In ta razstava v Celovcu zame pomeni prav to.

L.M.

POTA K MODERNI IN AŽBETOVA ŠOLA

Ljubljana - V Narodni galeriji danes, v torek, odpirajo razstavo Pota k Moderni in Ažbetova šola v Münchnu. Razstava obsega 150 del evropskih slikarjev štirinajstih narodnosti, ki jih je posodilo 50 muzejev in zasebnikov iz osmih držav. V štirih razdelkih razstave so predstavljeni münchenski slikarji okoli 1900, Ažbetova dela, slike in grafike več kot sto Ažbetovih učencev in v zadnjem delu umetnine najpomembnejših Ažbetovih učencev (Wassily Kandinsky, Alexey von Jawlensky, Antonin Hudeček, Josef Hoffmann, Edward Okun, Ivan Grohar, Rihard Jakopič in Nadežda Petrović). Omenjena razstava je bila pred tem v Wiesbadnu.

Škofja Loka - Delavci škofje-loškega Tehnika so to poletje obnovili in pokrili prvih 200 metrov grajskega obzidja, kolikor se je pač nabralo sredstev v ta namen. Vse štiri škofje-loške krajevne skupnosti so namreč že pred dvema letoma sklenile, da bodo v naslednjih letih pokrpal razpadajoče grajsko obzidje in ga pokrili s strehico. Prva faza obnove in pokritja obzidja je končana, postavljena je tudi nova javna razsvetljava, za obnovo pa čaka še 600 metrov obzidja. Če se bodo čez zimo nabrala nova sredstva v ta namen, bodo z deli nadaljevali prihodnje pomlad. - Foto: D.D.

ureja LEA MENCINGER

PREJELI SMO

TEMELJNE
UGOTOVITVE
INICIATIVNEGA
ODBORA ZA
PREPREČITEV
EKOLOŠKEGA
HOLOKAUSTA

Iniciativni odbor je 18. 10. 1988 organiziral ekološko manifestacijo v Ljubljani pred Metal-ko, pred Maxmarketom in v študentskem naselju, katere se je udeležilo nekaj sto ljudi.

Poleg navzočih na mitingu omenimo še tiste osveščene občane, ki so prišli podpisat pristopno izjavo k odboru in teh ni bilo malo, 250 samo pred Metal-ko, več kot 400 v vsej Ljubljani. K odboru je medtem pristopilo že 2000 članov, med njimi ugledni posamezniki, delavci, univerzitetni profesorji, ekologi, književniki, operni pevci, športniki, kmetje, planinci, študentje, mladinci, dijaki, učenci, občani Jugoslavije in sosednje Avstrije.

21. oktobra ob 12.00 je bila tudi okrogla miza znanstvenikov in strokovnjakov na temo ekološke problematike v zvezi z gradnjo predora in avtoceste med Karavankami in Julijci, v banketni dvorani Grand hotela Union v Ljubljani. Srečanju je predsedoval dr. dr. Marek Lenardič, humanekolog, z avstrijske strani pa prof. dr. Franz Wolkinger, direktor ekološkega inštituta avstrijske akademije znanosti. Razprave so se udeležili še dr. Primož Gspan, mr. Ivan Marošič, dr. Aleš Petrovič, dipl. ing. Rastislav Švajcar, mr. Melanija Lešnjak, dipl. ing. Dušan Hrček, mr. Miro Petovar, dipl. ing. Jože Pintar, dipl. ing. Jernej Stritih, dipl. ing. Valter Pavlič, prof. Janez Gregori, Dejan Cigale, Slavko Šipec, Daniel Oblak, Tomaž Krpič, Mojca Krpič, prof. dr. Jože Vilfan, dipl. ing. Aleš Horvat, dr. Stevan Dožič in drugi.

Ugotovljeno je bilo, da poteka gradnja avtoceste ob urbanem, delovnem, rekreacijskem in prometnem habitatu, da bo nujno potrebno vertikalno prepračevanje predora, izgradnja terminala na Hrušici za prevoz tovornjakov z vlaki, kakor tudi popravki izgradnje obvozne ceste mimo Jesenic do Lesc ob strugi Save in pa razširjenju trase Žirovnica-Lesce namesto preusmeritve preko polj. Trend v svetu je zmanjševanje hitrosti tudi na avtocestah v skladu z načelom »lower speedless pollution«, o čemer že obstajajo študije na Švedskem, s katerimi razpolaga tudi ekološki zbor.

(dr. dr. Marek Lenardič, humanekolog)

Prostor, kjer naj bi se gradila avtocesta, je onesnažen nad dopustno mejo, onesnaževanje s fotooksidanti je lahko bolj škodljivo od primarnih onesnaževalcev. Na nastajanje fotooksidantov vpliva npr. hitrost vetra, saj

so izmerili večje količine 10 km od avtoceste. Doslej še nihče ni izumil katalizatorjev za tovornjake, niti ne za osebna dieselska vozila, zato ne moremo trditi, da bodo vsa vozila na tej avtocesti opremljena s katalizatorji. Potreben je republiški dogovor, kakšen promet naj bi dopuščali. Ob izhodu iz predora bo prisotno večje onesnaževanje. Potrebni bodo podatki o emisijah s strani investitorja ceste in predora. Investor je dolžan dati podatke o hrupu in emisijah. Potrebno pa bo pritegniti k meritvam še inštitut Tomos Koper. Dr. J. Rakovec in mr. Tomaž Vrhovec sta izdelala študijo o povečevanju onesnaževanja zraka z NO_x, CH₄, plinom, svincom, SO₂ oz. primarnimi onesnaževalci.

(dipl. ing. Dušan Hrček, meteorolog)

Na tem območju je 40 % dreves prizadetih. Vsebnost žvepla v iglicah sega do Kranjske gore. Vsebnost je povečana na Mežakli in na pobočjih Stola. Pri testu rastline tobaka na ozon (že nizka koncentracija ozona povzroči na tej rastlini nekrozo listov) sta izstopala v Sloveniji Šostanj in Mežakla, kjer je več ozona kot drugje v Sloveniji. Stanje še ni kritično.

(Jernej Stritih, dipl. ing. gozdarstva)

Avtocesta nujno prinese negativne spremembe, ki so neizogibne. Na vsa vprašanja, ki se pojavljajo v javnosti, še nimamo odgovorov. Krajinski arhitekti so sedaj le vključeni v presojanje alternative Vrba-Podvin. Pri cesti gre za problem alternativ, za problem sprejemljivosti. Vsak poseg v prostor načeloma povzroča škodo, razmišljati pa moramo o najmanjši škodi.

(mr. Ivan Marošič, krajinski arhitekt)

Kdor seje ceste, bo žel promet. Pravičnost gradnje ceste do okolja se začne pri planiranju. V Avstriji so že poskusno prešli na železnico za posebno nevarne tovore, vnetljive in takšne, ki bi obremenjevali podtalnico. Primer: Dunaj-Stajerska. Izgradnja avtoceste pomeni obremenjevanje človeka, favne in flore, pa tudi ekološko bariero. V zvezi z gradnjo avtocest bi bilo potrebno izdelati še katalog ukrepov. V Avstriji ekologi nasprotujejo gradnji vzporedne avtoceste, ki naj bi razbremenila tice. Gastarbeiteroute. Gre tudi za vprašanje nadomeščanja uničenih biotopov ter kasnejših ukrepov kot npr. kontrola tempo limita na avtocesti.

(prof. dr. Franz Wolkinger, direktor ekološkega inštituta avstrijske akademije znanosti)

Ob zamaknitvi struge Save proti levemu bregu moramo iztok hudournika Jesenice obrniti s tokom Save in žarišča možnih udorov plavin sanirati, sicer bo prišlo na širšem območju Jesenic do poplavl. Z ustaljevanjem hudourniškega zaledja je treba pričeti takoj.

Pobočni odsek med Kurjo vasjo in Dobravo je ogrožen po snežnih plazovih in padajočem kamenju. Zaradi smotrne kombinacije odsekov zavarovanj z galerijo in pobočnimi biotehni-

čnimi ustaljavami moramo takoj začeti ter z opazovanji izvorov sproščanja snežnih plazov in kamenja ter s presojami možnosti ekološke ustalitve; sanacijo pa izvesti še pred pričetkom izgradnje ceste.

Kritično pobočje Mežakle zahteva velik odkop in do 20 m široko železobetonsko galerijo. V sosednjih alpskih deželah bi to verjetno obvladali s predori, z ekološko in varnostno čisto rešitvijo. Proučiti pa je tudi možnost poteka trase preko kritičnih mest na konzolah, tako, da bi se stekali plazovi po držah pod premostitvami.

Vprašanje je, ali ne bi zadoštovala za promet v zimskem času dvopasovnica s predorom ali prej navedenimi možnostmi kombinirane zaščite pred plazovi. Za promet izven ogroženega zimskega obdobja pa bi bila odprta tudi druga — pred plazovi nezavarovana dvopasovnica, saj je tudi Karavanski predor dvopasoven.

Upoštevati je tudi vplive intenzivnega soljenja proti pole-

dvi. V letih 1971/72 smo izdelali idejno študijo usmerjanja trase Save, hudournikov in hitrih cest na odseku Mojstrana Rateče in Mojstrana-Moste. Zaradi nepriznavanja prostorsko usklajenih zasnov je v Gornji Savi veliko razvrednotenega. Denimo le naselja Podkoren in Gozd Martujek. Mimo zadnjega je bila zaradi turistične pomembnosti vasi že v letih 1938/39 načrtovana obvoznica. Namesto obvoznice imamo po 50-letnem razvoju in več kot 1000-kratnem porastu prometa nekdanjo vaško-sprehajalno cesto razširjeno v tranzitno žilo, ki povezuje Srednjo Evropo z Balkanom. S tem je nekaj priljubljena in poleg Bleda najbolj znana turistična vas kmetijsko in turistično, predvsem pa bivalno razvrednotena. Žal tudi z izgradnjo Karavanskega predora ne bodo izboljšane niti posledice spornih izvedb niti odločujoči vplivi prometa.

Opravičilo temu niso finančna sredstva. Vsaj, dokler jih imamo za desetine km asfaltiranja cest do posameznih objektov, privede pa celo rezervatov divjadi. Pa vse do nedorečenega vprašanja v zvezi z obnovo železnice. (dipl. ing. Jože Pintar, hudourničar, strokovnjak za erozijo)

Lokacija avtoceste je vprašljiva. Ne ve se za prostor za izgradnjo stanovanj uslužbencev. Po rezultatih ankete ljudje niso dosti informirani. (Slavko Šipec)

Hrup v okolju ima stresni vpliv, ovira nočni počitek, je zdravstven problem in ne sa mo stvar udobja. Ukrepi proti hrupu stanejo 3-10 % investicije. Preveriti bo treba hrup v razmeroma ozki dolini, kjer so cesta, železnica, voda in predor, potrebna bo kontrola predvidenih ukrepov za višje ležeča stanovanja.

(dr. Primož Gspan, strokovnjak za hrup)

Človek, ki živi na tem področju, veliko ve zaradi večletnega opazovanja, planira pa se v pisarni. (dipl. ing. Valter Pavlič)

Kategorije otrok so občutljive na različne polutante. Cesta prinaša dodatne obremenitve. Zdravje je biopsihosocialno blagostanje oz. kompleksen problem. (dr. Aleš Petrovič)

Zahtevati izločevanje neustreznih vozil s te trase oziroma dobiti vpogled v razvoj tehnike kamionskih motorjev in njihovih izpušnih plinov. Vertikalno prepračevanje 8 km dolgega tunela mora biti izvedeno že iz sanitarnih razlogov zagotavljanja svežega zraka za ljudi in motorna vozila. Zagotoviti terminal za oprtni prevoz kamionov po železnici skozi Karavanke in Visoke Ture; pozimi zaradi snega in poledice, poleti zaradi večjega obsega prometa in slabših pogojev prepračevanja. Vzpostaviti ljudsko in strokovno poroto, arbitražo, kateri bi projektant predložil variante.

(dipl. ing. Rasto Švajcar)

Treba je razčistiti vprašanje prečnih profilov kakor tudi upoštevati vse druge temeljne ugotovitve okrogle mize in iniciativne priprave odbora za preprečitev ekološkega holokausta med Julijci in Karavankami.

Iniciativni odbor vztraja pri vseh, tudi pri prvih 20. točkah zahtev:

1. uvedbo prepračevanja predora s prepračevalniki, kot je bilo v prvotnem načrtu

2. prepoved prometa težkim tovornjakom, prevoz tovornjakov z vlakom na podlagi zakonskega odloka

3. novo traso obvozne ceste ob strugi HC Moste ter razširitev obstoječe ceste Žirovnica—Vrba in nadaljevanje po manjvrednih zemljiščih

4. prenehanje uničevanja plodne zemlje na tem področju

5. proti tranzitnemu šoku na robu Triglavskega narodnega parka glede na velike transportne

6. razbremenitev gorenjske ceste z mariborsko oz. zagrebško 100 km krajšo varianto

7. ne za avtocesto skozi Jesenice, da za razbremenilno cesto na Jesenicah

8. drugi pas na mariborski-ljubljanski avtocesti, ki bi moral biti odprt že pred desetletjem

9. prepoved vožnje s težkimi tovornjaki skozi Maribor in izgradnja terminala v Mariboru.

10. izboljšavo železniške proge do Ljubljane

11. ukrep proti uničevanju vegetacije v Karavankah, Julijskih Alpah in neposredni bližini Triglavskega narodnega parka — speljavo avtoceste pod zemljo v središču Jesenic

12. določitev števila vozil skozi predor, neomejene količine za železnico, kolikor jih lahko sprejme, po cesti pa minimalno količino vozil, določeno na podlagi strokovnega mnenja ekologov

13. razbremenitev avtomobilskega in avtobusnega prometa v Kranjsko goro z železnico ali z železnico tramvajem po vzorcu badenske železnice pri Dunaju ter uvedbo turističnega starega hlapona v Kranjsko goro oziroma Planico.

14. protitirozijsko zaščito

15. Zaščito pred snežnimi plazovi na Mežakli

16. Zaščito prebivalcev pred plini skozi urbana naselja od Hrušice do Koroške Bele in nekaj sto metrov od bolnišnice Jesenice ter stanovanjskega naselja na Jesenicah

17. zaščito gozdov

18. preprečevanje naravne nesreče v Karavankah oziroma poplav v središču Jesenic

19. kdo bo vrnil dosedanja pošojla za predor

20. kdo bo financiral avtocesto iz Slovenije

Kolektivni član iniciativnega odbora, Planinsko društvo Radovljica predlaga kot alternativno varianto radovljiške trase, ki jo obnavljajo prav sedaj, še podzemsko varianto na tem področju.

Iniciativni odbor opozarja investitorje, naj prenehajo graditi brez odobritve ekologov ter istočasno na sklepe ekološkega zbora 31. maja 1988 v Ljubljani ter internacionalnega seminarja Rešimo gozdove leta 1986 v Mariboru, ki sta zahtevala ohranitev deviških gozdov Alp, zaščito nepoškodovanih gozdov, preusmerjanje prometa s cest na železnico, uporabo katalizatorjev ter omejitev hitrosti. Omenimo naj tudi prepoved tovornjakov v Svici.

Istočasno opozarja odbor tudi na nepravilno urbaniziranje na Jesenicah, na nezadostno prestrukturiranje gospodarstva, na neurejenost mestnega jedra, vključno s ponovnim odprtjem parka Hrenovca in odprtjem Prešernove ceste na Jesenicah kot tudi na kontrolo nevarnih tovornjakov skozi Jesenice in zahteva ustrezno opremo Zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju na tem področju kot tudi opozarja na povečano kontaminacijo hrane pridelane na tem področju, kakor tudi da je več osnovnih šol Gorenjske oz. šolarjev blizu avtoceste in da bo poleg slabega zraka prišlo do motenj v zbranosti kot tudi stresa

BFS »NADA«
Gorenjska 6
64240 RADOVLJICA

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo.

IPO - DIREKTORJA DO

Za individualnega poslovnega organa je lahko imenovan kandidat, ki poleg pogojev, predpisanih v 511. čl. Zakona o zdr. delu izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da je KV delavec frizerske stroke z najmanj 5 letno prakso ali srednješolsko izobrazbo
- da ima organizacijske sposobnosti in smisel za kolektivno delo.

Mandat traja 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: BFS »NADA«, Gorenjska 6, Radovljica - RAZPISNA KOMISIJA.

Komisija bo kandidate obvestila v 8 dneh po sklepu.

ALPETOUR

TOZD ŽIČNICE VOGEL
bohinj

SOZD Alpetour Škofja Loka - TOZD ŽIČNICE VOGEL, BOHINJ objavlja na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja prosta dela oz. naloge

VEČ STREŽNIKOV ZA VLEČNICE IN SEDEŽNICE
za določen čas - zimsko sezono 1988/89

Pogoji: končana osemletka in 1 leto delovnih izkušenj, od tega 3 mesece na podobnih delovnih nalogah.

Poskusno delo je 1 mesec.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadroviski sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b, 8 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po izteku prijavnega roka.

France Trefalt

KAKO SO UKINJALI
PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

5

Dne 19. septembra se je vršila javna generalna za »Romea in Julijo«, na katero smo povabili osmošolce kranjske gimnazije, zastopnike političnih forumov in množičnih organizacij, delovnih kolektivov, šol, zastopnike armade in prijatelje gledališča. Navzočih je bilo nad 200 ljudi. Med odmorom so se člani ansambla v avli razgovarjali z obiskovalci, ki so izražali svoje upanje, da ne bo prišlo do najhujšega. Na koncu generalke so obiskovalci nagradili igralce z burnim aplavzom.

Dne 20. septembra je bila ponovna seja Sveta za prosveto in kulturo OLO Kranj, na kateri so odborniki zavzeli za ukinitve gledališča kakor prvič tudi tokrat odklonilo stališče. Gledališče se ne sme ukiniti.

Zvečer istega dne je bila premiera »Romea in Julije«. Dvorana je bila razen nekaj sedežev polno zasedena. Ko je udaril gong in se je dvorana stemnila, je zadonel v avditoriju aplavz, pridružili so se glasni vzkliki in topot z nogami. Vse to je trajalo dobri dve minuti. Igralci na odru smo bili ginjeni

do solz in predstava je bila naporna spričo svečanosti in resnosti trenutka. Vendar je bila predstava na visoki ravni. Predstavo so obiskali člani inšpekcijske komisije Sveta za kulturo in prosveto LRS: dr. France Koblar, inž. Filip Kumbatovič in Fran Albreht. Po predstavi so imeli sestanek z upravnikom Gostišo. Sestanku je prisostvoval v imenu ansambla France Trefalt, ki je pojasnil, kaj je združenje dramskih umetnikov od sedaj storilo proti nameravani ukinitvi. Člani inšpekcijske komisije so nato sestavili zapisnik, v katerem poudarjajo, da je bila predstava na višini, ki presega povprečni nivo predstav na sličnih poklicnih odrih v Sloveniji ter bi bila ukinitev takega gledališča ne le korak nazaj, temveč bi pomenila povratek v neorganizirano diletantstvo, korak, ki bi ga ne tvegala nobena okrajna oblast v Jugoslaviji. En izvod tega zapisnika je bil predložen Svetu za kulturo in prosveto OLO Kranj. V igralski sobi so se zbrali k družabnemu sestanku člani ansambla, zunanji sodelavci — amaterji in gostje iz Ljubljane, med njimi dramaturg Mestnega gledališča iz Ljubljane Dušan Moravec, predsednik Združenja dramskih umetnikov Slovenije Lojze Drenovec, podpredsednik istega združenja Jože Zupan, režiser SNG Ljubljana Mile Korun, člana SNG Ljubljana Janez Rohaček in Maks Furijan. Direktor ljubljanske Drame Slavko Jan s soprogo Vido Juvanovo se je zaradi prezaposlenosti takoj po predstavi odpeljal domov. Člani ansambla so se z gosti podrobno pogovorili o svojih težavah, predsednik Združenja dramskih umetnikov v Kranju France Trefalt pa je v daljšem govoru orisal ves potek boja, ki ga gledališčniki bijejo za obstoj gledališča v Kranju. Prišlo je do vso odločnosti in jasnosti, da pri lju-

deh, ki hočejo ukiniti gledališče in niti doslednosti niti odkritosti niti dobre in resne volje. Storili smo vse, kar je bilo v naši moči. Zgodovina bo govorila o tem, da smo vztrajali na svojih položajih do konca. Hvala vsem, ki so nas v tem boju podpirali! Naj živi Prešernovo gledališče! Govoru je sledilo navdušeno in dolgotrajno ploskanje.

Na istem sestanku so se člani gledališča poslovili od dosedanjega svojega režiserja Mirka Mahničja. V slovo mu je spregovoril upravnik Gostiša, v imenu ansambla pa France Trefalt. Profesor Mahnič je v kratki zahvali izrekel ansamblu in tehniki toplo zahvalo in priznanje. Žal mu je, da se moramo tako hitro raziti.

Bil je to kljub resnosti položaja lep večer, večer vzornega gledališkega tovarištva, ki se je ob tem zgodovinskem trenutku tako močno manifestiralo. Odhajali smo domov z zavestjo, da imamo mnogo prijateljev, ki so nam ostali zvesti tudi v najtežjem trenutku. To so bili slovesni trenutki, resni do skrajnosti, pomešani z iskreno upanja v dober konec. Vendar se nismo mogli znebiti tesnega občutka, da se bo usoda gledališča odločala v prihodnjih 72 urah. Naj se zgodi karkoli, mi smo storili brez strahu vse, kar je bilo mogoče storiti. Borili so se pošteno in odkrito!

Se to je treba zapisati o tej premieri, da je na koncu predstave občinstvo tako močno manifestiralo svojo ljubezen do gledališča in igralcev, da je bilo treba osemkrat odpreti zastor, česar Kranj še ni doživel. Jasen dokaz, da je Prešernovo gledališče poglaval v sedmih letih svoje rasti tako globoko in mogočne korenine, da je treba to drevo s silo posekati, ker bi sicer vedno bolj raslo in se vedno bolj razvijalo. Hvala Vam, dragi obiskovalci!

23. 9. 1957
Smrti dan Prešernovega gledališča
Zbrali so se na sejo Obzora
neprijateljskega odbora v Kranju!
Veliko ljudi, malo prijateljev
Precej drobnih možev.
Kopica lačnik obklevetalec
neboj takih, ki bi radi smrti
dvega gospodara!
Glas tak veliki!
(Boris Zilber, ljubljanski poslanec za kranjski okraj,
člen Obzora, Ljajna, glavni odbor Obzora,
Mile Hafner, predsednik Obzora, Kranj)
Se glasi:
»Prešernovo gledališče naj živi, neogroženo!
Tako reorganizira, da ga ne bo več! Čemu bi
govorili svetu jasno besedo in mu povedali resnico
tako, kot je. — Svoboda« bo sedaj zažvela in se
razmahnila med ljudi. Iz gledališča bo nastal ser-
vis, ki bo društvom po vsej Gorenjski posojal vse,
kar potrebujejo. — Rekli so, da tudi šminke in
»dramaturgijo«. Pedagogi bodo romali iz kraja
v kraj, skratka: zdaj boste šele videli, kaj je pravi
ljudski teater!
(se nadaljuje)

DOMAČI ZDRAVNIK

ZELJE

Na jesen spravljamo zeljne glave. Ob pravilnem spraviu imamo v zelju do spomladi dragoceno zelenjavo in s tem tako veliko vredne soli in vitamine. Za hrambo ne sme klet biti pretopla, kleti s centralno kurjavo in z betonskimi tlemi nika- kor niso primerne. Za zelje in vse sočivje, za krompir in za sa- dje so najboljše globoke, dobro zračene kleti s ilovnatimi tle- mi; v takih kletih se sočivje in sadje držita sveži in zdravi do pomladi. Poleti klet temeljito očistimo in prezračimo za novo ozimnico.

Zelje vsebuje ogljikove hidrate, rastlinske beljakovine, rastlinske maščobe, smole, važne elemente, predvsem kalij, železo, magnezij, žveplo; je še nekaj ne dovolj raziskanih vita- minov, veliko je vitamina A in C.

Surovo kisllo zelje vsebuje znatne količine vitamina C, ki je v ne preveč kisli tekočini dokaj obstojen. Zato kisllo zelje odpravlja vse bolezenske pojave, ki izvirajo iz pomanjkanja vitamina C. Pomanjkanje vitamina C povzroča pri dojenčkih in odraslih skorbut. Ta bolezen, zvezana s kožnimi in sluzični- mi krvavitvami, lahko povzroči celo smrt. Kakšno pomembno vlogo ima kisllo zelje, je razvidno iz skoraj klasičnega primera v zgodovini pomorstva. Medtem ko je Portugalec Vasco da Gama pri svoji prvi plovidbi okrog Rta dobrega upanja leta 1498 zaradi enolične hrane, v kateri ni bilo skoraj nič vitaminov, od 180 moč posadke izgubil 105 mornarjev zaradi skorbuta, ni Anglež James Cook na svoji plovidbi okrog sveta 1775 izgubil zaradi skorbuta prav nobenega moža. Za to se je imel zahvali- ti nemškemu naravoslovcu Georgu Forsterju, po čigar nasve- tu je vzel s seboj na potovanje 60 sodov kislega zelja. Že ta- krat so jedli kisllo zelje surovo, ker so vedeli, da kuhanje ško- duje njegovi zdravilnosti. Ker je skorbut zaradi vitaminsko bogate prehrane začel splošno nazadovati, so prišli ti enkratni klasični dokazi za pomembnost kislega zelja deloma v poza- bo. Moderno raziskovanje vitaminov je oživilo stara spozna- nja in vnovič uvidelo izredni pomen kislega zelja kot zdravil- nega dejavnika. Zlasti moderni omikanec naj uvrsti v svojo prehrano več kislega zelja, ker s svojo nenaravno prehrano (konzerve, kemično preparirana živila, biološko skoraj nič- vredno pecivo iz bele moke) in z nenaravnim načinom življe- nja kakor tudi z vedno večjim uživanjem nikotina in alkohola spodbopava in uničuje svoj organizem.

ZALJUBLJENCA

- Kmalu se bova poročila, pa me še nisi poljubil. Zakaj?
- Samo zato, da me ne bi potem vse življenje morila s temi otro- čarjami!

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

- Metka, nekaj je, kar bi te že nekaj časa rad vprašal...
- Kar vprašaj. Miha, kar vprašaj, saj bi ti že nekaj časa na to ra- da odgovorila...

Naravoslovni dan z gozdarjem

V četrtek smo učenci četrtil razredov iz Gorenje vasi imeli na- ravoslovni dan. Hoteli smo bolje spoznati gozd. Z avtobusom smo se odpeljali na Visoko. Tam nas je že čakal gozdar. Najprej smo si ogle- dali Tavčarjevo domačijo, ki jo obnavljajo. Veseli smo, da bo obno- vljeni Tavčarjev dvorec nekoč spet v ponos Poljanski dolini in vse- mu slovenskemu narodu.

Končno smo krenili v gozd. Z zanimanjem smo prisluhnili goz- darjevim besedam. Povedal nam je, da dve tretjini Slovenije pokriva gozd. Spoznali smo veliko domačih dreves in nekatera tuja, ki jih doslej še nismo videli. Čudili smo se, ko nam je povedal, da hrast ži- vi tudi 600 let. Jelka je naše najvišje drevo, a žal izumira. Poleg modljivec ogroža gozd tudi onesnaženo ozračje. Zelo grdo je videti gozdu tudi razne odpadke. Opozoril nas je, naj ne razdiramo mra- vjišč, kajti mravlje so gozdne čistilke.

Zvedeli smo še veliko novega. Spoznali smo, da ima ta gozdar svoje delo zelo rad. Takih naravoslovnih dni bi si še želeli.

Novinarski krožek nižje stopnje OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Športni dan - kaj mi je bilo najbolj všeč

Skrivanje v gozdu. - **Kenada**
V gozdu sem nabiral kostanj, ki je bil zelo debel in potem tudi zelo dober. - **Miha**
Skrivanje, ker se je tudi tovarišica igrala z nami. - **Veronika**
Najbolje je bilo, da je bila tako pri dekletih kot pri fantih zmaga naša. Zmagala sta Veronika in Sebastijan. - **Tina**
Všeč mi je bil tek okoli jezera, posebej zato, ker nisem padel. - **Robert**
Všeč mi je bilo streljanje v gmajni, skakanje čez potok in njego- vo zubenje. - **Danilo, Branko**
Najbolj sem bil vesel, ker sem cilj na krosu pritekel prvi. - **Seba- stijan**
Učenci 5. c r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

KDO GRE Z NAMI

Na pomladansko Glasovo turo po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi pretirano ubadali z mislijo, kako najbolj pravično deliti sedeže v avtobusu med številna imena, bomo žrebali. Vsak mesec bomo izžrebali enega, ki s svojim spisom, pesmijo, šalo, risbo sodeloval v naši rubriki. Septem- brska izžrebanka Alenka Krt že sedi v avtobusu. Kdo se ji bo pridru- žil ob izteku novembra? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v pošte za žrebanje!

DROBEN NASVET IZPRED POL STOLETJA TUDI DANES PRAV PRIDE

- Nikar ne mislite, da varčujete s perilom, če redkeje menja- vate brisače, bodisi v sobi ali kopalnici, bodisi v kuhinji! Pre- več se zamažejo in potem jih je treba prati z močnejšimi pral- nimi sredstvi in bolj drgniti. Pa tudi higienično ni takšno red- ko izmenjavanje.
- Postavite svojemu možu v kopalnico ali na umivalnik majhno skodelico olivnega olja. Če bo položil britvico po vsaki uporabi v to olje, mu bo vzdržala trikrat tako dolgo!
- Kadar lupite čebulo, vzemite kos kruha v usta, pa se ne bo- ste solzili.
- Obnošeni čevlji, zlasti še barvasti, so kakor novi, če jih odr- gnemo z gorilnim špiritom in posušimo na kopitih ali pa nat- lačene s papirjem.

POSKUSIMO ŠE ME

KROMPIRJEV PIRE Z RUMENO KOLERABO

1 večja koleraba, 300 g krom- pirja, curry, 1/2 dl mleka, 1/2 dl kisle smetane, 1 žlica masla.

Kolerabo in krompir olupimo, skuhamo v slanem kropu in od- cedimo. Olupimo, pretlačimo, dodamo mleko, maslo, smetano in za noževno konico curryja.

JOTA

200 g fižola v zrnju, sol, 300 g kislega zelja, 1/2 čebule, 1 strok česna, 3 žlice olja, 1 žlica cele moke, 1 žlica paradižnikove mezge, 1 lovorov list, poper.

Fižol čez noč namočimo (za 12 ur). Nato ga skuhamo v toliko vode, da je pokrit. Solimo proti koncu kuhanja.

Zelje skuhamo posebej; če bi ga kuhali s fižolom, bi preveč po- temnelo. Na olju zarumenimo sesekljano čebulo in česen in do- damo paradižnikovo mezgo. Na koncu zmešamo fižol, zelje, po- praženo čebulo in začimbe ter vse skupaj prevremo.

Jota je naslednji dan še okus- nejša.

Pripravimo jo lahko tudi s krompirjem.

Pa še to: kot ste videli, smo pri zadnjem receptu uporabili "celo moko". Kaj pomeni "cela moka"? Cela moka je moka iz celega pšeničnega zrnja brez od- stranjevanja notranjih žitnih ovojnic (otrobov in kalčkov). Do- bimo jo le na trgu pri individual- nih proizvajalcih, lahko pa tudi v manjših mlinih. Lahko pa jo zmeljemo tudi sami doma na malem električnem mlinčku. Na Gorenjskem se cela moka dobi v Dolharjevem mlinu v Predos- ljah. Če se dobi še v kakšnem drugem mlinu, prosimo mlinar- je, da nam to sporoče na Gorenj- ski glas. Našim naročnikom bi namreč radi posredovali, kje da- nes še lahko dobe polne, zdrave izdelke iz pšenice, koruze, rži, ovs, prosa, itd.

O OČEH SO REKLI

V obeh prebiva duša

Latinski pregovor

Oči bolje slišijo kot ušesa

Ruski pregovor

Če je slep razum - so slepe tudi oči

Arabski pregovor

TA MESEC NA VRTU

Kakor hitro odpade vse listje, tla pod okrasnim grmovjem pre- stihamo. Da pri tem ne poškoduj- jemo plitvo potekajočih korenin, delamo z vilasto štiharico. List- je, ki je pod grmovjem, podšti- hamo.

Konec novembra pričnemo obrezovati okrasno drevnino. Če so tla pod njo preštihana, poča- kamo, da zemlja zmrzne.

Tiste dvoletnice, ki naj bi pri- hodnje leto cvetele, novembra pokrijemo s smrečjem. Zlasti je pomembno, da pokrijemo spo- minčice. Zavarujemo pa tudi zvončnice, šeboj, mačehe in dru- ge podobne rastline, ki zlasti trpe v suhih zimah brez snega.

Sleč (Rhododendron), bodi- ko, lovorikovec in tiso novem- bra ogradimo z ogradjem, na ka- terega damo smrečje. S tem bi- stveno zmanjšamo zimsko oddajanje vode skozi liste. V pr- vi vrsti je torej pomembno, da rastline zavarujemo pred son- cem in suhim vzhodnimi vetro- vi. Preden začnemo delati ogro- dje, tla pod rastlinami pokrije- mo 10 cm na debelo s šoto ali z listjem.

Velevetnim klematisom za- dostuje, če jih na rahlo ovijemo s slamo ali smrečjem. Čeprav je večina sort prezimno trdna, je to varovanje koristno povsod tam, kjer so rastline izpostavljene hudim vzhodnim vetrovom. Pra- viloma je dovolj, če stebila ovije- mo okrog 1,5 m visoko. S tem do- sežemo najmanj to, da rastline ne zmrznejo do tal.

Glavičasti brstiči ohrovtja se v izpostavljenih legah v vetru iz- sušijo. V vetru se glavice izsušuj- jejo in porjave; če drugega ne, so neuporabni zunanji listi, čiš- čenje pa je zamudno. Na tisti strani grede, kjer pihajo stalni vetrovi, lahko zadržimo vsaj del vetrov, če v zemljo zasadimo za- veso iz borovih ali smrekovih vej.

Kdor pusti črni koren v zem- lji, mora zasad novembra zava- rovati. Za varovalo po možnosti uporabimo suho listje ali grobo šoto; to razprostremo v 20 cm de- bele plasti. Odeja naj bo rahla, ker se s tem poveča učinek izo- lacije. Tako lahko nabiramo črni koren vso zimo.

Ko pritise mraz, povečajmo debelino plasti zemlje pri zasip- nica. Najprej zunanje stene zasip- nice ojačamo z zemljo, ko pa mraz vse bolj pritiska, obložimo zasipnice še s snopi slame ali koruznice. Ob nastopajočem to- plejšem vremenu spomladi zlah- ka najprej odstranimo slamnato oblogo.

Do konca novembra pokrijmo zimzelene dišavnice. Najpozne- je do konca meseca moramo z vejnat oedejo zavarovati pred mrazom vse zimzelene dišavni- ce, ki bi utegnile trpeti zavoljo mraza brez snega. Ko so rastli- ne zmrzle, se lahko poganjki po- lomijo, zato jih pokrivamo, pre- den povsem zmrznejo.

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

ČE IMAMO SUHE LASE

Za raztopino, ki nam bo ozdravila presuhe lase, potrebujemo 10 g kamilic, 25 g ricinusovega olja in 250 g 70-odstotnega alkohola.

Priprava: kamilice namočite za teden dni v alkohol, precedite jih skozi gazo in tekočino zmešajte z ricinusovim oljem. Dobili boste zdravilno raztopino za suhe lase.

Uporaba: ta raztopina v kratkem času pozdravi lase, ki se lomijo, cepijo, izpadajo, hkrati pa krepi lasne korene. Enkrat na teden si morate, preden si umijete lase, namazati pramene, nazadnje pa zmasirati še lasne korene. Čez pol ure si umijete lase v več vodah, do- bro jih splaknite.

ureja DANICA DOLENC

IZ ŠOLSKIH KLOPI

MORDA NISTE VEDELI

Kdaj so zgradili prvo šolo?

Nastanek prvih šol povezujemo z vzhodnimi ljudstvi: Kitajci, Indijci in Egipčani. V teh šolah so se otroci učili matematiko, geome- trijo, astronomijo, medicino, zgodovino, zemljepis. Od teh prvih šol je do danes preteklo okoli 4500 let.

Takšnih nedelj, kot je bila prejšnja, je ob novembrnih malo. Nič čudnega, da so jo izkoristili tudi mladi škofjeloški tabor- niki, vod Dihurjev Odreda svobodnega Kamnitnika. Iz Škofje Loke so se s kompasi in zemljevidi-specialkami podali na orientacijski pohod na Lubnik. V to, kdo je bil boljši, kdo je nabral več točk, se ne bomo spuščali, brez dvoma pa so lepo nedeljo koristno preživeli. - Foto: D. Dolenc

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Haj! Domnevam, da vas zanima, kaj se dogaja z nekaterimi najbolj popularnimi pevci. Za Michaela Jacksona (na sliki) poznavalci ugo- tavljajo, da izgublja obraz; njegovi nosnici in ličnici se počasi povešajo, obraz deformira in začenja razpadati. Po številnih lepotnih ope- racijah in popravkih niso več zadosti oskrbo- vani z minerali, ki jih Michael potrebuje. Ne- ki njegov zagovornik pa pravi, da je to popol- na neumnost in da operacije s tem nimajo nič opraviti, ker ima M. J. trenutno samo proble- me s kožo. Kim Wilde je po dveh letih pre- moru spet posnela nov album z imenom Clo- se. Na njem je tudi nam znana skladba You came. Sicer pa je Kim doslej posnela pet al- bumov, ki so uspeli doma in drugje. Tudi Europe so nekaj časa počivali, vendar ne zares, saj so posneli novo ploščo Out of this world. Novembra so v Bombayu začeli daljšo turnejo.

Toliko za danes. Pišite, vprašajte, predlagajte!

Vaša Marjeta

Drobiž piše o požarih in gasilcih

Drobiž je prikupno, čeprav na pogled ne posebno razkošno, glasilo učencev iz štirirazredne podružnične šole na Kokrici. Le- tošnje prvo številko so šolarji posvetili oktobru, mesecu požar- ne varnosti.

Pa pogledajmo, kakšen verz je skoval Simon Koglar iz 4. a. Telefon močno zazvoni, glas kričavi govori: »Hitro, hitro - tu gori!«

MOŽGANSKI TRENING

Posetnica

LENČA in RADO obiskujeta krožek... Katerega?

Na obisku v gasilskem domu

Deževen dan je. Po okenskem steklu tiho drsijo velike kaplje.

Sedimo v sobi v gasilskem domu. Prijazen gasilec nam razlaga, zakaj vse pride do požara. Skupaj raziščemo, kako bi otroci lahko preprečili to nadlogo. Sledi napet film o povzročiteljih požarov: ne- pazljivost pri igranju z vžigalicami, puščanje odprtega plina, prižga- nih cigaretnih ogorkov in električnih plošč na štedilniku... Kako ma- lo pozabljivosti in površnosti lahko zaneti tako velik ogenj, si mi- slim.

Poučni film mi je bil všeč. Po tem dobimo zanimive koledarčke. Na njih je številka gasilske dežurne službe za primer požara. Na po- lici so zloženi gasilski čini. Ko si čine ogledamo, se napotimo v gara-žo. Avtomobili, pobarvani s kričaste rdečo barvo, stojijo lepo razvrš- čeni. Opremljeni so s sireno in reševalno lestvijo. Smrdi po plinu. Čakajo nas nove zanimivosti. Gasilec priskoči na pomoč še malo mlajši nasmejan začelnik. Razkazujeta nam gasilski avto, v ka- terem se skrivajo cevi in druge zanimivosti. Obličem tudi gasilsko opremo za reševanje v ognju. Uh, se ustrašim sirene, ki nenadoma zatuli.

Ko se vračamo v šolo, mi po glavi še vedno rojijo misli o gasilcih in njihovem delu. Nezavedno si tiho želim, da ne bi bilo kmalu kakš- nega požara.

Simona Jenko, 4. a r. OŠ Simona Jenka Kranj

ureja HELENA JELOVČAN

Plače v osnovnih šolah

Tudi učitelji lahko "špricajo"

Kranj, 14. novembra - Veliko škodo si dela država, ki učitelje slabo plačuje. Misel ni zrasla na našem zelniku, velja pa ravno tako za našo kot za katerokoli tujo družbo. Ne moremo se namreč pohvaliti, da smo kdajkoli učitelje posebej bogato nagrajevali, čeprav jim v isti sapi priznavamo (in terjamo!), da je prav od njihovega dobrega dela, ki se zrcali v delavni, ustvarjalni, učeni mladeži, nesporno odvisna kakovost naše skupne prihodnosti. Prav tako nesporno pa k dobremu delu veliko pomaga ravno zadovoljiv družbeni in dohodkovni položaj, saj učitelj (ali katerikoli delavec), ki ga je strah, kako bo preživel mesec, kako bo prišel do prepotrebne stanovanj, ki mora tehtati, ali naj si "privošči" drugega otroka ali ne, ali naj kupi novo strokovno knjigo ali ne, ne more biti dober učitelj. Konec leta 1987 velja za točko, ko smo, vsaj na Gorenjskem, v šolstvu dosegli usklajene plače z gospodarstvom. Brž zatem pa je spet krenilo navzdol. Tako vsaj očitajo šolniki...

Z grožnjo prvega resnega šolniškega štrajka so opozorili javnost na svoj položaj učitelji kranjske "gimnazije" pred približno tremi leti. Kot so sami dejali, so po tako skrajnem instrumentu posegli zato, ker so prej že izkoristili vse običajne samoupravne poti. Prav k ranjski učiteljski so tudi prekinili zmotno prepričanje, da v družbenih dejavnostih štrajki niso sprejemljivi oziroma celo dovoljeni. Kasneje so jim namreč sledili tudi druge, denimo, v koprski gimnaziji pa v Murski Soboti.

Osnovnošolski štrajki v slovenskem prostoru niso tako odmevali kot srednješolski, tako da lahko vprašamo, ali zahteve osnovnošolskih učiteljev niso imele take teže ali pa jih preprosto ni bilo. Da pa tudi to še zdaleč ni vse urejeno, lahko sklepamo kar po obnašanju na Gorenjskem.

Predlani so prav na odločno zahtevo učiteljev izdelali temeljito analizo njihovih plač v radovljški občini, jih nato postavili na pravo mesto in oddali imajo tod relativni mir. V zadnjem času so sicer imeli nekaj "informativnih" sestankov z nekaterimi šolami. Res je namreč, da so imeli v radovljškem izobraževanju v prvem letošnjem polletju najnižjo rast plač na Gorenjskem (132-odstotno), vendar je bila njihova "štartna" osnova znatno višja kot druge. Tudi po polletju njihove plače še rahlo vodijo.

Zal zaradi podaljšanega roka za oddajo devetmesečnih obračunov poslovanja SDK še ne more postreči z višino povprečnih izplačil za ta čas. V primerjavih se zato naslanjamo na prvo polletje, saj bi zaradi enkratnih poračunov in popravkov plač lahko marsikomu naredili krivico, če bi navajali samo enomesečna, denimo julijska ali septembrska, izplačila.

Zaostajanja za gospodarstvom ni

Ob navajanju plač v osnovnih šolah je dobro vedeti tudi za tole razliko. V šolah so brž pripravljeni postreči s številnimi osnovnih učiteljskih plač, morda dodajo še nadomestilo za minulo delo, na primer: osnovna plača učitelja-zacetnika je toliko in toliko, osnovna plača učitelja z dvajsetletnimi izkušnjami toliko in toliko. Javnosti pa radi prikrijejo dejanska izplačila, v katerih je zajeto tudi nadomeščanje, delo prek obveznih neposrednih ur z učenci in podobno. V podatkih SDK je zajeto tudi to!

In kaj pravijo podatki SDK? Da plače zaposlenih v izobraževanju v prvem polletju niso zaostajale za plačami v občinskih gospodarstvih (v kranjskem šolstvu se ravna po kranjskem gospodarstvu, v jeseniškem po jeseniškem in tako dalje). Nasprotno, rasti so višje prav v vseh petih občinah. Tudi v škofjeloški, kjer so očitki o zaostajanju za gospodarstvom najpogostejši (rast čistih plač v škofjeloškem gospodarstvu za prvo polletje 143-odstotna, povprečna plača na delavca na mesec 491.778 dinarjev, rast v škofjeloškem izobraževanju pa 153-odstotna, povprečna plača 587.658 dinarjev).

Jeseniščani upravičeno zaskrbljeni

Seveda pa je ob takšni odvisnosti gospodarstva zelo pomembno, kako uspešno je občinsko gospodarstvo. Najšibkejšje je jeseniško, zato so tudi povprečne plače jeseniškega

izobraževanja v prvem polletju na repu (Kranj 589.940 dinarjev, Jesenice 508.528 dinarjev, Radovljica 612.773 dinarjev, Škofja Loka 587.658 dinarjev, Trzin 516.785 dinarjev).

Konec septembra so jeseniški šolniki na izrednih zborih delavcev opozorili na nevzdržne razmere. Dejali so, da je bila julija njihova povprečna plača za devet odstotkov nižja kot v Železnici, čeprav bi morala biti glede na izobrazbeno strukturo za 18 do 20 odstotkov višja. Še bolj so bili razburjeni zato, ker so izračunali, da bi oktobra, novembra in decembra lahko povečali plače le za pet odstotkov, če bi avgusta še dodatno zaostrena omejitev skupne porabe resnično držala.

Žal je tako: kot otrok ne more izbirati svojih staršev, tako so tudi jeseniški ali kranjski ali trzinški šolniki odvisni zgolj od (ne)uspešnosti svojega, občinskega gospodarstva.

Želja po enotnem republiškem dinarju

Učitelji jeseniške občine radi svoje plače primerjajo z Radovljicani, Škofjeloci s Kranjčani in Ljubljancani. Razlike, ki so tako med šolami kot občinami, jih bodejo in marsikje se nagibajo k temu, naj bi tudi za financiranje osnovnošolskih programov imeli skupno republiško vrečo, podobno kot za srednje šole. Torej: če meni pes crkne, naj še sosedu. Gorenjski šolniki, ki tako razmišljajo, pljuvajo v lastno skledo, saj so njihove plače zdaj, zlasti še v škofjeloški, kranjski in radovljški občini, znatno nad slovenskim povprečjem za osnovne šole.

Kaj bodo prinesli zadnji meseci?

Podobno, kot je zvezna vlada privzdignila sidro za plače v gospodarstvu, je kot posledico višjih izplačil pričakovati tudi delno sprostitev za splošno in skupno porabo. Neuradna skrivnost je, da se bo "otoplitev" pojavila 16. novembra, in sicer od zgornje meje 140 odstotkov. Ali "obveščanje" deluje ali ne, bomo torej lahko v kratkem preverjali, vsekakor pa si v tem primeru zaposleni v negospodarstvu, torej tudi šolstvu, smejo obetati boljše plače, seveda še naprej odvisne od svojega gospodarstva.

Bojda so ponekod tako trdno prepričani v "otoplitev", da so že vnaprej razdelili del razlike med starim in novim izračunom. Vsaj tako trdijo zaposleni v osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati, ki so od občinskih služb sredi minulega tedna zahtevali takojšen poračun, da jim inflacija ne bi pojedla preveč denarja. Zagrozili so celo z bojkotom redovalne konferenice. Res ne bi mogli počakati do 16. novembra? Poracun do meje 140 odstotkov zagotovo bo, če bo dovoljen; ali bo opravljen pol dneva prej ali kasneje, pa niti za inflacijo ni tako zelo bistveno.

Pomembneje za ugled v družbi in lasten materialni položaj je, da učitelji znajo izbrati pravi trenutek, kdaj je dobro povzdigniti glas, kdaj pa je pametneje molčati.

H. Jelovčan

Pri naših naročnikih doma Mira Weithauser:

Slepi si še bolj želimo družbe

"Ko sem po zadnji neuspeli operaciji v Berlinu skoraj popolnoma oslepela, je bilo obupno. Nekaj časa po prihodu domov sem kar sedela. Nisem vedela ne kako, ne kaj. Staro kuhinjo smo še imeli, vso umazano vodo je bilo treba znositi ven, sama se nisem znašla, za kuhinjsko pomočnico ni bilo denarja. V začetku je neka starejša žena iz okolice prihajala kuhat. Potem sem zbrala vso voljo in začela sama. Najtežje je bilo, dokler se domači niso povsem prilagodili meni. Na točno določenem mestu so morali puščati stvari, tako kot sem bila jaz vajena. Kuhinjo smo preuredili, da je bila bolj praktična. Danes sem popolnoma slepa, tudi dneva in noči več na ločim, pa vendar ne pogrešam drugega kot branja..."

Tako pripoveduje Mira Weithauser s Ceste talcev 23 v Kranju. Če bi je ne videl pri hoji po hiši, ko z naprej stegnjenimi rokami tipa po stenah, ne bi verjel, da je slepa. Za mizo je tako živahna, toliko veselja, smeja, življenjske sile je v njej, kot v malokaterem zdravem človeku. Šestnajst let je že, odkar je oslepela. V Tekstilindusu je bila predica, potem se ji je začel počasi vid slabšati in ko je videla le še na eno oko, je delala med invalidi v Triglav konfekciji. Potem je obiskovala očesne klinike od Beograda do Berlina. Sedem operacij je prestala, ki pa niso uspeli. Če bi se vdala v usodo in pestovala žalost, bi bila že na žalost, pravi. Tako pa vse skuha, vse pogospodinja, vnuke povaruje. Silno pa si želi na izlete. Vsa-kočrat se vrne domov kot prerajena. Ko je bila 24. junija letos na lovski veselici na Gorenjskem sejmu, kjer so igrali Avseniki, je pri srečelovu zadel izlet z Gorenjskim glasom. Že naslednji dan bi lahko šla z nami v Strunjan, a je bilo zanjo vseeno malo prehitro, zato je šla z nami na jesenskega, na Dolenjsko. Še

vedno je pod vtisom dogodkov tistega dne. Morda se kdo vpraša, kaj vendarle pomeni izlet človeku, ki nič ne vidi okrog sebe. Saj se le vozi...

"Slepemu ogromno pomeni družba, sprememba, pogovor z ljudmi. Tisto, kar pripovedujejo vodiči, kar srkamo vase. Čutimo, da smo sredi življenja. Pravi užitek je na primer iti na izlet, ki ga vodi Marijan Krišelj ali pa dr. Janez Bogataj, ki je vodil zadnji Glasov izlet. Veliko vedo, veliko povedo, ves čas opozarjajo na to, na ono, na zgodovino, na dogodke. Pa šale, te nas razvedre! Saj si jih ne zapomni veliko, kakšno pa le in ves teden imaš še potem vesel. Vaši dve, Tončka in Pepca iz Murke, sta bili enkratni. Vse je silno zanimivo za nas. Veliko je odvisno od vodiča, od prijaznosti ljudi okrog

tebe. Ne morete si misliti, kaj pomeni za slepega srečanje z res prijaznim človekom. Zaprta bolnoga ožilja že dolgo let hodila na zdravljenje v Radence. Če bi ste kdaj šli tja, prosim lepo, po-ščite Jožeta Noča, Gorenjec, ki je šef restavracije Park v Radenci. Ta zna privabiti v lokal, postreči, in če si še težji bolnik, se ob njem počutiš zdrav. Ni sram prijeti za invalidski voziček, popeljati z njim bolnika na restavracijo, zvečer pa domov prav do bolnikov sobe. Saj so odlične vse terapije v tem zdravilišču, njegova je pa za dušo Res, malo tako prijetnih ljudi srečaš v življenju.

—Slepi smo res zelo prizadeti odvisni smo od ljudi okrog sebe. Zame je prava sreča, da je zame mož upokojen in me povsem spremlja. Moja desna roka je Na vse izlete greva, z invalidi slepimi. Ponekod tudi krajevne skupnosti organizirajo izlete, za našo, tule na Hujah, še niso slišala, da bi kaj organizirali. Novih moči ti da takle izlet, veliko lažje prenašaš svoje tegbe iz dneva v dan."

D. Dolenc

Bo kamnolom v Kamni gorici postal še večja ekološka rana?

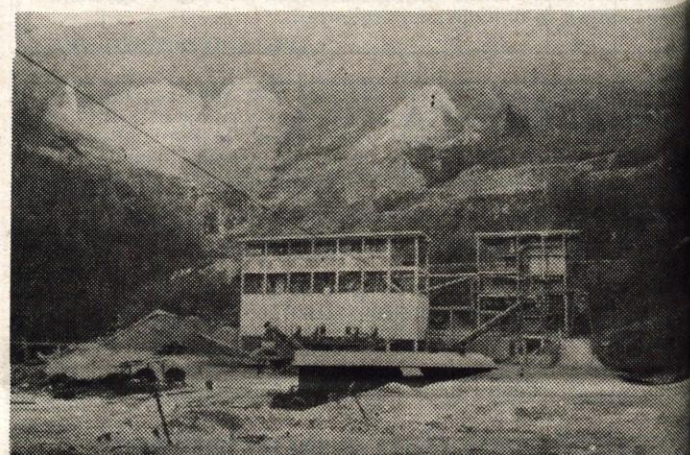
Do pašnikov, jezera in planšarije je še daleč

Kamna gorica, 11. novembra - Če se peljete po gorenjski cesti od Kranja proti Radovljici, boste s Peračice opazili na levi strani že lepo vidno ekološko rano na pobočju Jelovice, kamnolom Cestnega podjetja Kranj v Kamni gorici, ki se vse bolj zajeda v zgornji del doline Vrčice.

Polemik, ki so v sedemdesetih letih spremljale odprtje kamnoloma, na tem mestu ne bi pogrevali; iz dokumentacije, ki smo jo pregledali, pa je razvidno, da Lipniška dolina in njeni prebivalci niso bili najbolj naklonjeni temu posegu v naravo. Pogled v polpreteklo zgodovino kaže, da je Geološki zavod Ljubljane že 1968. leta začel z raziskavami kamnin v okolici Kamne gorice in da je že tedaj spoznal, da je eruptivna kamnina keratofir zelo kakovostna in da zalogo zadoščaj ob letni "eksploataciji" za petnajst let. Cestno podjetje Kranj je, kot pravi direktor Bogdan Drinovec, začelo uporabljati kamnolom 1973. leta oziroma leto kasneje, najprej samo keratofir, tri leta zatem pa še dolomit. Kamnolom je odprlo predvsem zaradi potreb po "eruptivcu", zdaj pa tega kupuje tudi drugod, v dolini Vrčice pa koplje predvsem dolomit. Razlog je ekonomika: za "proizvodnjo" enega kubika keratofirja je treba zdobiti tri kubične metre dolomita in prav toliko neuporabnega tufa. Ker je postopek zelo drag, je tudi izkoriščanje

kamnoloma manjše (40 do 50 tisoč kubčnih metrov na leto), kot je zapisano v elaboratih. To pa še nič ne pomeni in ne daje nikakršnega upanja, da bi bila ekološka rana na Jelovici kaj kmalu ozdravljena.

Za to so vsaj trije razlogi. Prvi posegi za izboljšanje stanja bodo mogoči šele potem, ko bodo cestarji "odstrelili" še šestdeset metrov višinske razlike v dolini Vrčice. To pa ne bo pred letom 2000. Drugič: ob zdajšnji letni izrabi kamnoloma bodo zaloge kamnin zadoščale še za najmanj 25 do 30 let. In tretjič: velika nevarnost je, da se bo kamnolom prej širil kot krčil. Ker slovenski cestarji vozijo eruptivne materiale za asfalt in nasipanje cest iz Lepoglave in Okučanov pri Zadru, kar pa je zelo drago, Geološki zavod Slovenije in republiška raziskovalna skupnost že "obdelujeta" deset nahajališč eruptivnih kamnin v Sloveniji. Prve analize kažejo, da so najkakovostnejši in najprimernejši materiali v okolici Kamne gorice. Kaj to pomeni? Za zdaj še ničesar, vlija pa bojazen, da bi kamnolom v dolini Vrčice postal

osrednji slovenski kamnolom za keratofir oziroma za eruptivne materiale. Če bi se to res zgodilo, bi se ekološka rana, ob kateri so se do zdaj obregnili le domaćini, še povečala. V kranjskem cestnem podjetju imajo načrt, kako sanirati kamnolom, vendar se zdi, da je pot do jezera, pašnikov, počitniških hišic, planšarij in smučišča, kar vse naj bi bilo na območju opuščene kamnoloma, še zelo dolga in da je vse skupaj bolj utopija kot uresničljiva možnost.

Krajane Lipniške doline pa ob vsem tem bode še nekaj drugega.

Dobro namreč pomnijo, da sta radovljška občinska skupščina in cestno podjetje že leta 1972. leta podpisala pogodbo, s katero so se cestarji obvezali, da bodo sodelovali pri posredovanju in obnavljanju posrednih cest v Lipniški dolini, predvsem tistih, po katerih vsa leta vozijo njihovi težki tovornjaki. V cestnem podjetju trdijo, da obvezo izpolnjujejo, krajane Lipniške doline pa menijo, da niso bili izigrani in da se morajo radi nespoštovanja dogovora naprej voziti po slabih cestah. C. Zaplotnik

Tinčkova mama je dočakala 100 let

Pa smo spet skupaj

Gorenja vas, 11. novembra - Tokrat, v petek dopoldne, je bilo čisto drugače, kot pred dobrim mesecem, ko smo bili sami na obisku pri Tinčkovih mami v Gorenji vasi. Takrat, po četrtem srečanju najstarejših krajanov, ki se ga Tinčkova mama ni udeležila in smo jo zato kot najstarejšo obiskali na domu, smo tudi obljubili, da pridemo čez dober mesec, ko bo praznovala 100. rojstni dan.

Nismo pozabili, da obljuba dela dolg in tudi Tinčkova mama ni pozabila, da je obljubila, da nas bo sprejela za 100. rojstni dan. V petek, precej zgodaj dopoldne, smo jo s precej številnim obiskom sicer malo prese- netili. Vendar, čeprav se zadnje čase ne počuti najbolje, je bila hitro pripravljena na sprejem. Pravo presenečenje pa je bil za njo obisk predsednika občinske

skupščine Škofja Loka Jožeta Albrehta in predsednika občinske konference Socialistične zveze Janeza Zavrla. Od predstavnikov krajevne skupnosti pa sta ji čestitala Jože Bogataj, predsednik skupščine krajevne skupnosti in Anka Osredkar, predsednica organizacije Rdečega križa Gorenja vas.

Ko smo jo spomnili, ali je od zadnjega obiska pred dobrim

Skupinski posnetek (v petek dopoldne) ob 100-letnici Tinčkove mame... Foto: F. Perdan

mesecem še kaj klekljala, pred tem je namreč naredila še po dva prtička na dan, je povedala, da se ne počuti najbolje, da pa upa, da s »špicami« se ni končala. Tudi z avtomobilom bi se še peljala, tako kot na primer pred nedavnim, ko je bila celo v Avstriji. Kar pa se tiče recepta, kako dočakati 100 let, je povedala, da je osnovni pogoj pravzaprav ne preveč dobro življenje. Najra-

je ima sicer še vedno suha rebra, vendar teh ni bilo velikokrat na krožniku...

"Hudo je bilo med prvo in drugo vojno, ko se kruha nismo imeli... In čeprav je bilo najtežje, ko sem bila stara 18 let, ko so fantje hodili na prejo in smo plesali in pili, je teh 100 let takoj hitro minilo..." Mi pa smo ji zaželeli, da zdaj začne šteti spet znova...

A. Zal

TEMA
TEDNA

Slobodan - artikel number 1

Zdaj bo nemara tudi našemu Janezu Stanovniku kristalno jasno, kaj se zgodi, če sredi Amerike govoriš kot razumnik, v iskrenem in nepopačenem jeziku in se zavzemaš za poštene vsebinske rešitve. Petelini na domačem gnoju te bodo razpravali, da bo perje kar frčalo. Doma in po svetu je treba govoriti socrealistično, samoupravno, z vsemi molitvenimi obrasci birokratskega hermetizma, z vso verbalno obrednostjo, da poslušalstvo kar popada od veličine in blišča komunističnega miselnega klišeja. Če te, recimo, vprašajo kaj o nacionalističnih besenjih ali trdi roki, se moraš pol ure kot čarovnik magično zaklinjati o harmoniji bratstva, ne pa da na akademskem nivoju intelektualno braniš, kar se sploh še brani da. In če že greš na zasebni obisk in te povabi Shultz, moraš zaničljivo zezati »Shultz - who?« (kateri Shultz pa?), dvakrat očkati sina okoli ušes in se nemudoma vrniti v naročje domovine. Zelo priporočljivo je, da nimaš penzije, zaslužene v dolarjih, kajti potem se lahko vrneš napokan s kufri daril, tako kot se je napokana s kufri vrnila z državniškega obiska neka naša gospa, soproga ministrova. Iz Avstrije sta minister in ministrica na Brnik priletela s toliko prtljage za Beograd, da v letalu ni bilo prostora niti za kontrolorka letenja, ki je želel službeno v Beograd. (glej Teleks, nekaj števil nazaj).

Ce že predsednik slovenske države Janez Stanovnik doživlja vso kolektivno norost malopridnih čustev in nizkih strasti zavistnežev z juga, jih šef slovenske partije Milan Kučan dobiva kar od svojih domorodcev. V obdobju največje partijske otovitve, ko so bolj liberalne ali bolj bistrovodne partijske strukture spoznale, da je treba malo spustiti toge in dogmatske zavore, (da bo zaživel gospodarstvo in partijo spet legitimiralo), se je vsul plaz. Resda vzrok ni niti malo banalen (pravni državi nedoumljiv sodni proces), čudno pa je le, da sestopa iz partijskih vrst inteligenca, ki ji je bilo v obdobju represije dobro, zdaj ji je pa nenadoma tako slabo, da mora ven. Še bolj čudno

pa je, da na top - pop slovenske priljubljenost i prepričljivo vodi taisti Milan Kučan, ki politično obvladuje manj kot 10 odstotkov slovenskih duš! Taisti Kučan, ki ga opozicija tudi pobalinsko suva v pišal, je narodu že dal nekaj kontrastnih barvic, da so si kapnili nekaj osvežujoče barve v doslej monolitni idejni in siceršnji svet. In narod s priljubljenostjo pač hvaležno vrača, še posebej ti isti del, ki ve, kako hitro ti lahko vse mile barvice odpihnejo močni jugovzhodni vetrovi. Ob vsej pikolovski budnosti, ki jo človek goji in gnoji na polju naših protislovij, idejne nedoslednosti, subjektivističnega tavanja ter drugih grozot, te kruta realnost mimogrede postavi pred nenavadno življenjsko dilemo. Na poti v Velenje, Titovo kajpak, mi poti ni prekrizala črna mačka, ampak mi je bil v tovarniški prodajalni MCluba silno všeč artikel moške bunde. Obračam: lepo, moderno, kontrastnih barv in prava mera pa še tovarniška cena! Ko plačujem, mi po naključju zabinglja med prsti deklaracija ce-nal! Ko plačujem, mi po naključju zabinglja med prsti deklaracija ce-nal! te nemonolitne moške bunde: ARTIKEL SLOBODAN! Da te kap!

Naj bojkotiram kot Beograd bojkotira slovensko robo in je bojkotiral jakno Gorenjskih oblačil, ki je nosila ime Tirana? A Slobodan ni zanikrna bunda, če to mislite: čisto fina MClubova bundica, zeleno - vijoličasta s knofki in žepki. Če bi bila od nekega »levega« proizvajalca in prav poceni, bi človek modroval, češ nisem tako bogat, da bi poceni kupoval; tako pa...

Tako pa kapo dol pred iznajdljivimi velenjskimi trgovci, ki bodo ta artikel nove kolekcije prodorno »lifrili« na ustrezni trg. Moje zmešane predsodke so potolkli s kvaliteto, sovražno ideološke frustracije in histerije drugih kupcev pa z nazivom. Dokazali so, da mora biti za vsakega dobrega trgovca tega sveta domovina pač njegov žep...

D.Sedej

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Žuzana Konc in Milan Brence iz Gorenje vasi.

Male gorenjske vasi

Čadovlje

Piše: D. Dolenc

Vasica med Trstenikom in Belo

Nekam čudno znan se mi je zdel dolgi kmečki gank na enem od starih gospodarskih poslopij sredi vasi, poln lepo obešenih koruznih storžev - rumeno zlato, ki priča o blaginji hiše. Ko pa sem pri sosedu ugledala zaprti balkon s stebrički, sem se spomnila, da sem v tej vasi vendar že nekoč bila. Tamle, kjer je gank

poln koruze, je pri Markutu, tule pri Rožmanu, spodaj pri France-tu. Ko je pred leti odbor skupnosti borcev Kokrškega odreda organiziral večdnevni pohod po poteh odreda, nas je pot pripeljala tudi skozi Čadovlje. Turoben, deževen dan je bil, kar pošteno smo bili že utrujeni od celotedenske hoje, zato je bil še toliko bolj prijeten počitek v teh kmečkih hišah.

Veliko novih hiš je ta čas zra-

NARODNOZABAVNE VIŽE SKOZI GLASBENO REŠETARNICO

36 let Beneških fantov

Najstarejši narodnozabavni ansambel na Slovenskem je ansambel Antona Birtiča Beneški fantje, ki je bil ustanovljen pred 36 leti. Nastal je v okviru radijske oddaje Oddaja za Beneške Slovence, Radia Ljubljana, ustanovil pa ga je beneški glasbenik Anton Birtič, ki je bil avtor glasbenih del, besedil in poezije v čistem domorodnem slogu beneških Slovencev, znan pa je tudi kot novinar, pedagog in javni kulturni delavec v slovenskem zamejstvu. V sestavi se je izmenjalo veliko članov in pevcev, vedno pa je ostal osnovna nota ansambla, da ohranja in razvija ljudsko glasbeno dediščino Beneških Slovencev ter jo širi v javnost s svojimi nastopi in glasbenimi posnetki. Za beneškimi fanti je med Slovenci zraslo mnogo narodnozabavnih ansamblov, ki skrbijo za stalno bogatenje ljudske glasbene zapuščine slovenskega naroda doma in v tujini.

Drago Papler

Štajerskih 7 z drugo kaseto

Štajerskih 7 so rekorderji v nagradah občinstva in so v treh letih delovanja domala pobrali vse najvišje nagrade na naših nardo-znabavnih festivalih na Ptuj in Števerjanu, imajo pa zmago tudi na zabavnem področju na Popevki Vesele jeseni 1985. Svoj potencial imajo tudi v veselem zunanjem izgledu, showu. Veseli so, da so se uspeli prebiti na Gorenjsko, saj je tu zibelka narodnozabavne glasbe. Nekajkrat so uspešno nastopili tudi izven meja, pripravljajo pa tudi besedila za nemško govoreče področje. Za prvo kaseto, ki nosi naslov Za Janeze in Micke je izšla pravkar njihova druga kaset pri Založbi kaset in plošč RTV Ljubljana z naslovom Pozdrav iz Štajerske, na njej pa so skladbe Štajerc v Londonu, Bodi z menoj, Ptujška noč, Ko mlada sva bila, Naj se vsak zavrti, ko Štajerc na Primorsko gre, Stari spomini, Veselo v hribe, Tina, Na ohcet in Spomin na prvo ljubezen.

Vital Ahačič dvakrat v Ameriki

Vital Ahačič se je v sredo, 8. novembra, skupno z Ribniškim oktetom vrnil iz 36-dnevne turnee v organizaciji Slovenske izseljenske matice po Južni Ameriki. To je že njegovo drugo daljše gostovanje preko velike luže v letošnjem letu. Julija je bil na turneji v Severni Ameriki skupaj s pevko, sestro Marijo Ahačič, ki živi v Torontu - Kanada s slovenskim citrarjem Miho Dovžanom. Januarja bo izšla njegova druga kaset s štirinajstimi ljudskimi pesmimi v izvedbi diatonične harmonike.

D.Papler

JEŽ

Zrno do zrna - pogača...

Na mestu, kjer je še pred nedavnim stala stara kranjska pekarna, je skoraj čez noč vzhajala nova stavba, v kateri bo novi poštni center in glavna pošta. Bolj počasi kot obzidje pa nastaja njena streha, ki tako po obsegu kot obliki spominja na pravcato palačo z okni in okenci pod strešnimi oboki. Če se kaj velja preizkušeni ljudski rek - Zrno do zrna pogača, dinar do dinarja palača, potlej morajo biti v kranjskem poštenem podjetju silno varčni, da si lahko privoščijo tako zahtevno in drago gradnjo. Morda pa le ne trošijo na pravem mestu! Če bi se odločili za enostavnejši in cenejši objekt, bi mogoče še kakšen manjši kraj, ki je nekdaž že imel pošto, spet dobil vsaj skromno pošto enoto. Privarčevanih dinarjev bi gotovo bili veseli tudi tisti naročniki novih telefonskih priključkov, ki morajo sedaj financirati nakup telefonskih central, postavitev stavb zanje, razvod kablov in še kaj!

Al njega ni bilo

V življenju se lahko marsikaj zgodi. Lahko zamudiš vlak, avtobus, solo, službo, randi ali celo pogreb. Nerodno pa je, če nekaj sto šolske mladine in občanov, udeležencev vsakoletne spominke svečanosti ob dnevu mrtvih čaka skupaj z občinskimi funkcionarji, godbo na pihala, pevskim zborom, recitatorji, častnim vodjem pehote, praporščaki in fotografi na glavnega akterja: govornika.

Prav to se je zgodilo na petkovi svečanosti pred dvem mrtvih pri spomeniku NOB v radovljiškem graščinskem parku. Mladinskega funkcionarja, ki je bil določen za govornika, ni in ni bilo blizu. Organizatorji iz občinskega odbora ZZB NOV in ZKO so zaman zrli okoli sebe, da bi našli govornika. Kaj so hoteli? Namesto tradicionalnega govora a, kot se ob takih priložnostih spodobi, je recitator upočasnil verze, pevci so delali daljše premore, slednjič pa je recitator namesto pevcev ob spremljavi godbe večje sinhronizirano in počasi izrecital Leninovo Kot žrtve ste padli...

Vse je tako teklo v slogu NNNP. Nič nas ne sme presenetiti, tudi odsotnost glavnega ne...

slo v Čadovljah. Če vas pogledaš od zgornjega konca, od Trstenika sem, je kot povsem novo nas elje. Le sredina vasi je še taka, kot je bila, pa še tu je vse predelano, pri Rožmanovih na dvorišču stoji nova hiša. In nove hiše so tudi v spodnjem koncu. Osemnajst hiš je vsega v vasi, starih in novih, dve veliki kmetiji, Ušlaker in Markut, tri manjše, Rožman, Pezdirc in pri Francet. Ukvarjajo se največ z živino. Včasih so bile Čadovlje znane po tlakovcu za peči. Žgali so ga pri Rožmanu. Ata Florijan Kern ga je žgal do zadnjega dne, še pri dvainsedemdesetih. Po njegovi nenadni smrti sta mlada dva, Stanko in Jožica zakurila še zadnjo peč, da sta dokončala očetovo delo. S tem je bilo žganje tlakovca, ki je šlo iz roda v rod, končano. Kdo ve, morda se bo pa le še kdaj našel kdo od mladih, ki se bo spet lotil ilovice.

Prav ta dan, ko sem prišla v Čadovlje so pri Rožmanovih še enkrat posegli v hišno zgodovino: podrl so več kot sto let star oreh na dvorišču. Nov hlev so zgradili in v streho veje so silile. Vnapot je bil tudi zaradi strojev. Marjan in gospodar Stanko sta ga spozdžagala, gospodinja Jožica in Boštjan pa sta vlekla. Ni se dal kar tako stoletnik. Še in še je bilo treba podžagovati, potem pa se je le zrušil. Kako se je posvetilo proti polju in gozdu tam zadaj!

Še malo ga bo treba spozdžagati, pa bo Rožmanov stoletni oreh na tleh.

V Čevcu je stal grad

Kdo ve, kakšna je bila včasih zgodovina Čadovelj. Rožmanova Jožica mi pove, da je bil včasih tamle v Čevcu, na malem hribčku nad vasio grad. Še danes se vidijo ostanki temeljev. Vendar to je moralo biti dolga stoletja nazaj, kajti v sredini tleh temeljev rasto že stare bukke... Tudi Slemčeva mama, ki je najstarejša v vasi in jih je bila marca že 88, ne bi vedela o gradu nič povedati. Spominja pa se, da je bilo za njenih mladih let v vasi le 7

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

MARIJA LOGAR

Že vsa leta je v Kokri, ves čas na metraži. In ko se je vsa Korkina metraža stisnila v dekorativo v Tini, v lokalčku poleg hotela Evropa, je šla z njo. Petin-trideset let je že v tej firmi, tri leta od tega je bila vajenka. Er-cetova Polonca, pokojni Orose-lov

Vili in direktorica Jakšetova so bili njeni šefi. Takrat so vajence veliko naučili. Nikoli ne bo pozabila Vilija, kako je dekletom vedno polagal na srce: »Stranka je naš bog!«, »Stranka ima vedno prav!«, »Bogredaj stranko spravi v slabo voljo, kaj šele, da bi se z njo prepirali!... in podobno. In ker sta bili pri dekletih pri-jaznost in vljudnost že prirojeni, so ob taki vzgoji postale trgovke, da malo takih. Trgovke stare šole, kot radi pravijo.

Marija Logarjeva se v trgovini počuti kot doma. Srečna je, da lahko dela, da je med ljudmi, da jim lahko postreže z najbolj-šim, če se le da, tudi s kakšnim cenejšim blagom. Nimajo toliko obiska kot v Globusu, veliko se pozna za promet zaprto mesto in največkrat se stranke na to malo Tinino dekorativo spomnijo šele, ko v Globusu česa ne dobe. Zdaj, ko vemo, da je treba pogle-dati v več trgovinah, kje je cene-je, jih prihaja več. Veliko pa je stalnih strank. Prijaznost in pri-pravilnost res kar najboljše po-streči, ohrani stalne stranke.

Marija jim pošteno pove, kaj je dobro, kaj ni dobro. Raje ne pro-da, če ve, da je neko blago slab-še kakovosti. Gleda tudi, da je na pultu vedno kaj cenejšega kot drugod. Trenutno so to tople rjuhe, lepi laneni češki prti. Ved-no se najde kaj še po stari ceni. Potrudijo se, da nabavijo ceneje. Sama po sebi ve, koliko ljudje zmorejo ob današnjih plačah. In če še tako težko kupiš, si vesel, da ti ga prijazno ponudijo, da jim ni težko pokazati vsega, kar bi te zanimalo. Še več. Nemalo-krat se zgodi, da pri Mariji kupiš, ne da bi hotel. Tako nevsilji-vo zna ponuditi. Rojena trgovka je. Ko gre poleti za štirinajst dni na dopust, je presrečna, ko pride spet med svoje stranke. Ne mo-re si zamisliti, kako bo čez nekaj let, ko bo šla v pokoj!...

D. Dolenc

Kaj je pisal Gorenjec leta 1908

Gozdi v nevarnosti

Nekako bolj važno opravilo za c.kr. orožnike je menda pažnja na tuje imetje, kakor pa poizvedovanje v smislu policijskega siste-ma in agitacija za nemško šparkaso. Znano je namreč, da cvete letos trgovina s smrekovimi storžiči v prav posebni meri. In radi te trgovske smeri krađejo ljudje po raznih tujih gozdovih raz drevesa in po tleh ležeče storžiče, da si s tem nekaj prislužijo. Krađejo seveda brez dovoljenja in proti volji lastnikov. No, storžič sam po sebi ni bogve kaj. Toda v množini pobran iz gozda je pa eminentna gospo-darska škoda, ker se s tem zavira osemenjenje v gozdu. Prizadeti lastniki bomo to škodo v par letih čutili na svoji zemlji in svojem že-pu.

Slavna gozdarska oblast naj torej slavnemu orožniškemu načel-stvu v Ljubljani pove na uho, da je privatna lastnina posameznih dr-žavljanov, ki državo z davki vzdržuje tisočkrat in še več vredna, ne-go samopašni interesi tistih 65 nemčurjev, ki sedijo pri koritu nem-ške šparkase. Tudi kmečki posestniki smo ljudje in zahtevamo var-stvo lastnine.

Miloš Likar

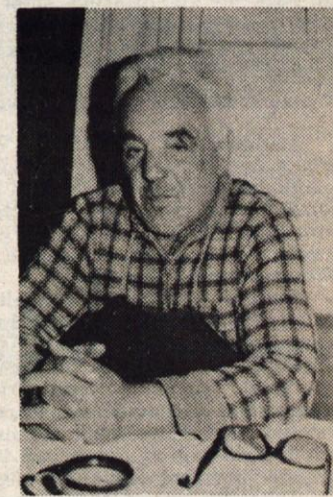
Čvek

Lopovi v akciji

Samo dve bori minutki je traj-al rop celega nadstropja v naj-bolj imenitni blagovnici v Lon-donu, pri Brownsu. Tam kupuje-jo slavne filmske zvezde in tudi člani kraljevske družine. Taki modeli bi na ulici vzbudili veliko pozornosti in zato dvomijo, da jih bodo tatovi preprodajali. Edi-ni način, kako jih spraviti v pro-met, je prodaja na zabavi zapr-tega tipa ali pa da oblačila potu-jejo na Bližnji Vzhod.

Ko bi JAT tako delal!

Potniki jugoslovanskega avi-oprevoznika, JATA lahko le sa-njajo o takem postopku letalske družbe British airways: neka Ja-ponka je po krivdi firme ostala na letališču. British airways ji je nato ponudil letalski let, organi-ziran samo zanjo do Japonske. Tako je sama sedela v letalu, streglo jo je petnajst stewar-des, ji ponujali šampanjec, lososa, ji vrteli filme... Povrh vsega pa so jo še zelo vljudno spraševali, ali ji bo sploh všeč, če bo letela sa-ma.

Vid Jelar je bil dolga leta edini "fabrčan" v Čadovljah.

dil. Nekoč, ko so imeli inventu-ro, je šel ob desetih zvečer iz to-varne, ob enih ponoči se je pri Fendetu v Žabljah usedel na prag, da si je nabral moči, da je zmogel do doma. Ob treh zjutraj pa je moral spet nazaj. Nobena topla malica ga ni čakala v to-varni. Pol litra mleka je dal v aktovko ali kisel krompir v kan-glico, ko je prišel tja, je bilo pa vse zmrznjeno... Namučili so se "ta fabrški", res.

ureja DARINKA SEDEJ

Čadovlje so stara vasica na polju med Trstenikom in Belo, vendar o njeni starosti priča le še nekaj trdnih kmetij sredi vasi, vse ostalo je na novo pozidano.

Trojni jubilej gorenjskega strelstva

Kranj, 2. novembra - Letos praznujejo gorenjski strelci trojni jubilej: leta 1938 se je začelo strelstvo organizirano širiti po Gorenjski, leta 1948 je bil v Kranju organiziran Okrajni strelski odbor, ki je povezal vse novoustanovljene strelske družine po Gorenjskem, leta 1958 pa je bilo strelstvo na Gorenjskem že tako razširjeno, da je bilo treba razmišljati o novi organiziranosti. Okrajni strelski odbor je prenehal z delom, njegove naloge pa so prevzele občinske strelske zveze.

Omenjene jubileje so pred dnevi proslavili gorenjski strelci s tekmovanjem na občinskem značnem strelišču, ki ga je pod pokroviteljstvom kranjskega občinskega štaba za teritorialno obrambo organizirala kranjska občinska strelska zveza. Tekmovalo je nad 100 strelk in strelcev, najboljšim pa je pokale in kolajne izročil komandant štaba Anton Rešek.

Najboljši mladinci in mladinke na tekmovanju v Kranju. Od leve proti desni Matej Malovrh (Kranj), Grega Bertoncelj, Ivan Tutič, Matjaž Zdravc (Radovljica), Alenka Kavčič, Monika Gašperič in Bernarda Lokar (vse Kranj). Foto: B. Malovrh

V tekmovanju v streljanju z zračno puško je ekipno med člani zmagala prva ekipa Kranja pred Škofjo Loko in drugo kranjsko ekipo, posamezno pa je zmagal Jure Frelih (Kranj) s 377 krogi pred Dolencem iz Škofje Loke in Korentom iz Kranja. Med članicami so ekipno zmagale strelke Bratstva in enotnosti Kranj pred Kranjem iz Škofje Loke, posamezno pa so bile na prvih treh mestih strelke zmagovalne ekipe Darinka Smrtnik (366), Sonja Hafner in Lidija Vodopivec. Med mladinci ekipno so zmagali strelci Partizana Juleka iz Radovljice pred Kranjem in Stanetom Žagarjem iz Podnarta, med posamezniki pa je s 349 krogi zmagal Ivan Tutič iz Radovljice pred Matejem Malovrhom iz Kranja in Gregom Bertonceljem iz Radovljice. Med mladinkami je imel popolno ekipo le Kranj, pa tudi na prvih treh mestih so Kranjčanke Bernarda Lokar (329), Monika Gašperič in Alenka Kavčič. Med pionirji ekipno je so bili najboljši strelci iz Predoselj pred Radovljicani in Kranjčani, zmagal pa je Marko Malovrh (Kranj) s 167 krogi pred Gorazdom Umnikom iz Predoselj in Dejanom Dolencem iz Radovljice. Med pionirkami so ekipno zmagale Radovljčanke pred strelkami Staneta Žagarja iz Podnarta in Kranjčankami. Zmagala pa je s 176 krogi Andreja Malovrh iz Kranja pred Darjo Bešter iz Podnarta in Sandro Miljkovič iz Radovljice.

Člani so tekmovali še v streljanju z zračno pištolo. Ekipno so zmagali strelci iz Rečice pri Laškem pred Kranjčani in Olimpijo iz Ljubljane. V tekmovanju posameznikov je s 568 krogi zmagal Kranjčan Franc Peternel mlajši pred Bedračem s Ptuja in Sajovicem z Rečice.

B. Malovrh

Peta akcija »Podarim dobim«

Naprodaj dva milijona darilnih razglednic

Ljubljana, 12. novembra — V ponedeljek je stekla peta akcija »Podarim dobim« kot pomoč smučarjem in smučarkam. Gre za jubilejno peto akcijo. V doslednih štirih akcijah so prodali 6.878.000 darilnih razglednic. Naši smučarji in smučarke so osvojili štiri olimpijske kolajne, tri kristalne globuse, štiri kolajne na svetovnih prvenstvih enaindvajset zmag za svetovni pokal. Pionirji in pionirke so osvojili ogromno kolajn.

Lani so v četrti akciji prodali rekordnih 2.361.000 darilnih razglednic in letos bi se tej številki radi približali. Optimizem je tudi razumljiv, saj je več kot 5.500 nagrad v vrednosti 465 starih milijard. Naj navedemo le: montažna Marlesova hiša, sedem osebnih avtomobilov cimos in renault, prikolice Adria, »zlati jabolko«, zasebni polet z dashom-7 Adria Airwaysa v krogu 500 km ob izbiri 40 potnikov, 40 Emoninih bikov, umetniške slike in še bi lahko naštevali do 5500 nagrad v vrednosti 465 milijard. Prvič bodo v vsakem kolu na voljo tudi »frapantne nagrade«.

Tokrat bo osem žrebanj, prvo bo ob božiču. Nato bo nadaljevanje vsakih štirinajstih dni do sklepnega žrebanja 2. aprila.

Torej, od večera je na voljo dva milijona darilnih razglednic, do novega leta bodo na voljo tudi voščilnice na 1.500 prodajnih mestih Tobaka, Dela in PTT, vsaka pa bo veljala 3.900 dinarjev. Vprašanja na razglednicah niso težka in vsak jo bo lahko pravilno izpolnil. Pohitite za prvo žrebanje, ki bo 25. decembra!

D. Humer

V sredo Bled : Jesenice II

Bled, 14. novembra — V sredo ob 18. uri na Bledu gostujejo Jesenice II, ki se bodo z Bledom pomerile za jugoslovanski hokejski pokal. To bo zanimivo hokejsko srečanje, saj obe moštvi igrata v drugi zvezni hokejski ligi.

V tretjem kolu Bled doma v soboto ob 14.30 gosti Ino iz Siska.

D. H.

Druga zvezna ženska rokometna liga

Kranjčanke vnovič uspešne

Kranj, 12. novembra — Druga ZRL-ženske Kranj Duplje : Zelezničar (Novi Sad) 28 : 21 (16 : 13) dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Popović (Banja Luka), Hotić (Doboj).

Kranj Duplje: Lenič, Orehar 1, Valant 1, Bajrovič, Kastelec 1, Zontar 12, Jeruc 1, Mežek 1, Gradišar 5, Karničar 6, Sonc.

Železničar: Gavrić, Durić 5, Skorić, Petrović, Pupovac 9, Savić 2, Babić 1, Kojić 1, Skorić, Radaković 2, Žaja 1, Drago-
vić.

Ponovno se je pokazalo, da bo v dvorani na Planini težko osvojiti točke. Prav dekleta Kranja Dupelj so v vseh dosedanjih srečanjih druge ženske zvezne lige dokazale, da so trd nasprotnik doma in v gosteh. Izgubile so le eno tekmo in to v Zagrebu s Trešnjevko.

Tudi srečanje na Planini je pokazalo, da je težko zobati češnje s Kranjčankami. Res je, da so novinke v ligi in da so težke trenutke imele le v prvih petnajstih minutah prvega dela srečanja. Povedle so domačinke, gostje pa so prvič povedle z izidom 7 : 6. Vendar je to edino njihovo vodstvo. Dupljanke so se nato zbrale, dobro preštudirale igro nasprotnic in začelo se je njihovo vodstvo vse do konca srečanja. Bolj udarno so igrale v obrambi, ki je bila doslej le šibka točka Kranjčank, kar je zmedlo gostje in prejele so dovolj golov. In domačinke so na odmor odšle s tremi goli razlike.

V drugem delu so še bolj osredotočile na igro v obrambi. Vratarka Jolanda Lenič je branila res odlično. Po visokem vodstvu je trener Andrej poslal na igrišče tudi mlajše igralko, v vrata pa Sončevu. In tudi te niso dosti zaostale za svojimi vrstnicami. Prvi gol je za svoj rojstni dan dosegla tudi Valantova in razlika sedmih golov v korist Kranj Duplje pove že veliko.

●Jolanda Lenič, vratarka in kapetan moštva: »Vsa zahvala našim zvestim gledalcem, ki so nas spet bodrili tudi v težkih trenutkih srečanja. V vsakem srečanju je naša največja želja po uspehu in zmagah. Težko je reči za naše napake v obrambi. Ne poznamo še nasprotnikov. Ko to spoznamo, je tudi naša obramba gosta. Taka obramba daje nov polet meni in ostalim«.

V naslednjem kolu Kranj Duplje v soboto igra v Titovem Velenju pri rokometu metašicah Velenja.

D. Humer
Foto: F. Perdan

V Kranju zimskošportni sejem

Kranj, 14. novembra — Zbor vadiateljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj bo od četrta pa do nedelje že štirinajstič organizator zimskošportnega sejma v hali B Gorenjskega sejma. Spored je naslednji: V četrtek in petek bo sejem odprti od 15. do 19. ure, v soboto in nedeljo pa od 9. do 19. ure. Predšolski otroci imajo vstop prost, 1.000 dinarjev je za osnovnošolsko mladino, za odrasle pa je vstopnina 2.000 dinarjev. Vstopnina je v primerjavi s sejmom Sky Expo, ki je bil v Ljubljani, 5.000 dinarjev, malenkostna.

Osnovna dejavnost na kranjskem sejmu bo komisijska prodaja rabljene smučarske opreme. Zato vrsto prodaje oziroma nakupa je veliko zanimanja, saj je nova oprema za marsikoga zaradi visokih cen nedostopna. V veliko pomoč pri nakupu in prodaji bodo strokovni sodelavci ZVUTS, ki bodo kupcem z veseljem svetovali pri nakupu.

RTC Krvavec in Kompas Zelenica bosta na sejmu prodajala karte za žičnice z 20 odstotki sejemskega popusta. V trgovski ponudbi bodo sodelovali Alpina, Kokra Kranj, Nama Škofja Loka, Ferromoto Ljubljana, Elita Kranj, Čevljarna Ratitovec ter več kot dvajset zasebnih obrtnikov. Na sejmu bodo potekale še druge spremljajoče dejavnosti. Zagotovljena bo montaža in manjša popravila smuč, Brodarsko društvo bo predstavilo svojo dejavnost, Planinsko društvo Kranj bo organiziralo komisijsko prodajo, avstrijska Koroška bo propagirala smučanje na Koroškem, dobro pa bo poskrbljeno tudi za gostinske usluge.

D. Humer

V Radovljici namiznoteniško prvenstvo

Radovljica, 10. novembra — ZTKO Radovljica in Občinski svet Zveze sindikatov prireja v nedeljo, 20. novembra, v telovadnici radovljiške osnovne šole letošnje občinsko sindikalno prvenstvo v namiznem tenisu. Organizator tekmovanja bo NTK Mošnje. Igralke bodo razdeljene v dve skupini (do 30 in nad 30 let), igralci pa v tri (do 27 let, od 28 do 40 let in nad 40 let). Prijavnina za vsakega igralca je 2000 dinarjev. Poimenske prijave z rojstnimi podatki je treba poslati na ZTKO Radovljica, Gorenjska 26, do četrta, 17. novembra. Žrebanje bo naslednji dan ob pol dveh popoldne. Vstop v telovadnico bo dovoljen samo v copatah. Za izvedbo tekmovanja je zadolžen Mirko Rakuš.

J.K.

Namiznoteniški klub Merkur Kranj

Končno telovadnica

Kranj, 11. novembra — Namiznoteniški igralci Merkurja iz Kranja niso več nemočni brezdomci, je povedal predsednik kranjskega namiznoteniškega kolektiva z imenom Merkur Darko Klevišar. Odslej naprej lahko igralci Merkurja vsak dan od 15. ure naprej nemoteno vadijo na šestih mizah v telovadnici kranjske gimnazije. Program, ki so si ga zastavili, bodo tako lažje uresničevali. Za uspešno rešitev problema se vodstvo in igralci Merkurja zahvaljujejo ZTKO Kranj, še posebej Farčniku in Sajovcu, kranjski gimnaziji in seveda pokrovitelju Merkurju ter njegovemu direktorju Jakobu Piskerniku.

J.K.

Kranjski tekači uspešni v Djurdjenovcu

Kranj, 11. novembra — Kranjski tekači so sodelovali na 21 kilometrov in 100 metrov dolgem djurdjenovskem maratonu, ki so ga organizirali v počastitev dneva republike in 115. obletnice delovanja lesnega kombinata Djurdjenovec, v bližini Našice. Progo je bilo treba preteči v dveh urah. Maraton so priredili že lani in je na njem sodelovalo okrog 150 tekačev iz vse države, letos pa jih je bilo na startu 180. Med njimi so bili tudi Kranjčani, ki so v mrzlem vremenu dosegli odlične uvrstitve.

Članice so tekle v enotni kategoriji in v njej je s časom 1 ura, 22 minut in 25 sekund zmagala Kranjčanka Greta Rozman, ki bi s tem časom tudi med moškimi dosegla dobro uvrstitev. Mladinci in člani so tekli v osemih starostnih kategorijah, Kranjčani pa so imeli zastopnike v treh. Janec Umek je bil drugi v skupini od 40 do 45 let s časom 1:7,31, Drago Žvokelj je bil sedmi v skupini od 50 do 55 let s časom 1:37,45, Miro Rant pa je bil drugi s časom 1:25,35 v skupini od 55 do 60 let.

J.K.

Prva republiško moška košarkarska liga

Triglav klonil doma

Kranj, 12. novembra — I. RKL- moški Triglav : Mineral Slovan 81 : 87 (30 : 48), dvorana na Planini, gledalcev 400, sodnika Strnad (Domžale), Štrucelj (Črnomelj).

Triglav: Rozman, Poljanšek, Starov 3, Jeras 6, Metelko 5, Kastigar 2, Tadič 19, Šubic 10, Robi Horvat 8, Roman Horvat 23, Kern, Kolar 5.

Mineral Slovan: Vode, Logar, Mržek 14, Janžek, Zirdum 8, Omahen 1, Maček 21, Senčar 3, Brodnik 18, Kondrat, Madon, Ličan 22.

Težko priborjena, vendar ob pomoči sodnikov, je zmagal Mineral Slovan v Kranju. V dokaj kvalitetni igri Kranjčani niso dosti zaostali za tekmečem, ki se bori za prvo mesto. Tu pa sta na sceno stopila sodnika, ki nista bila dorasla dobri košarkarski moški predstavi. Le preveč sta bila naklonjena gostom iz Ljubljane, kar je bilo preveč opazno. Še posebej pri zvestih navijačih Triglava, ki pa so dostojneje doživljali poraz kot sami igralci Triglava.

Vse do izida 22 : 21 v korist Triglava je bila igra res enakovredna. Tu pa sta sodnika naredila prvo veliko napako. V hitrem protinapadu Ljubljancov sta dosodila namerno napako domačemu igralcu. In od takrat pa vse do konca prvega dela se je samo igra obrnila v njihov prid. Domačini niso in niso mogli več doseči točk.

V drugem deli igre so domačini pokazali svoje znanje, a sta sodnika sodila spet v njihovo škodo. Z res dobro igro so se Triglavani kaj kmalu približali gostom na samih sedem do pet točk razlike. A kaj več kot nizkega in častnega poraza niso mogli doseči.

Dušan Metelko, kapetan Triglava: »Deset let igram košarko pri Triglavu. Visok sem 192 cm in sem krilni igralec. O sami igri bi dejal, da je bil začetek dober. Nato smo slabo igrali v obrambi. Drugi del je bil spet dober. Začeli smo res z vsem srcem na zmago, a to se ni dalo več doseči. Gostje so nam že v prvem delu ušli za osemnajst točk. Kljub poštenosti igri vseh nas, še posebej mladih, se zmage ni dalo več doseči. Hvala za pomoč našim zvestim gledalcem. So res pravi športni navijači«.

D. Humer
Foto: F. Perdan

Smučarski sejem v Radovljici

Radovljica, 10. novembra — Smučarski klub Radovljica bo organiziral med 18. in 20. novembrom v telovadnici Športnega društva Radovljica smučarski sejem z bogato vsebino. Na sejmu bodo razložene opreme prodajali tudi novo, sodelovali pa bodo tudi Murki Šport in zasebniki, ki izdelujejo športno opremo. Jutri in v četrtek, med 16. in 19. uro bodo sprejemali rabljeno opremo, prodajali pa jo bodo v petek in soboto med 9. in 19. uro. Oba dneva bodo tudi sprejemali rabljeno opremo v oceno in prodajo. Sejem bo odprt tudi še v nedeljo med 9. in 13. uro, ko bodo neprodano opremo tudi vračali.

Šahovski festival Iskra 88

Kranj, 12. novembra — Šahovska sekcija Iskra iz Kranja prireja v počastitev dneva republike 12. šahovski festival Iskra, ki se bo začel 20. novembra ob 9. uri v Delavski restavraciji Telematike na Ljuborah. Moške ekipe bodo sestavljali štirje šahisti, ženske pa dve. Ekipe bodo razvrščene v jakostne skupine. Turnir bo odigran po pravilih hitropoteznega šaha, s tem, da ima vsak igralec med partijami 10 minut časa za razmišljanje. Vsako moštvo bo moralo plačati prijavino in prinesiti s seboj dve šahovski garnituri in dve brezhibni šahovski uri. Zadnji rok za prijave je uro pred začetkom turnirja. Vabljeni! J.K.

Jeseničani izgubili v Zagrebu, Kranjčanke v podaljšku

Kranj, 14. novembra — Prva zvezna hokejska liga se je razvijala, saj so vse tekme razburljive. V tem kolu so Jeseničani gostovali v Zagrebu. V igri z Medveščakom Gortanom doživeli poraz, medtem ko je Kompas Olimpija v Beogradu premagal Partizan. V Novem Sadu je gostovala Crvena zvezda in doživela poraz z Vojvodino.

Izidi — Medveščak Gortan : Jesenice 6 : 1 (1 : 1, 1 : 0, 4 : 0), Partizan : Kompas Olimpija 1 : 6 (0 : 1, 1 : 5, 0 : 1), Vojvodina : Crvena zvezda 5 : 4 (1 : 0, 3 : 2, 1 : 2).

Drevi ob 18. uri bodo Jeseničani na ledu Podmežaklo gostili Partizana iz Beograda.

Košarka — V prvi zvezni ženski ligi B je tokrat ženska ekipa Kranja gostovala v Bečeju. Po dobri igri so morale zmagati šele v podaljšku prepustiti domačinkam. Čeprav so Kranjčanke v rednem delu srečanja vodile že s sedmimi točkami razlike, se je nato v podaljšku igra prevesila v korist Bečeju. Kranjčanke so ostale le še z Merlakovo, ki pa samo z mladimi igralkami ni mogla doseči več, kot je Janja Merlak je dosegla 34 točk.

Izid — Bečej : Kranj 89 : 82 (75 : 75, 41 : 39). V ženski republiški ligi so Jeseničanke premagale Comet, Odeja je dobila v Mengšu, medtem ko je Kladivar klonil doma z Marlesom.

Izidi — Jesenice : Comet 69 : 64 (41 : 27), Induplati : Odeja 57 : 70 (25 : 33), Kladivar : Marles 77 : 103 (34 : 55). Pari naslednjega kola Kranj : Kikinda, Odeja : Slovan, Marles : Jesenice, Metka : Kladivar in v moški republiški ligi Triglav gostuje pri Iliriji.

Rokomet — V moški republiški ligi je Termopol doma visoko premagal Črnomelj, Predvorčani so le z golom razlike izgubili v Štanjalu, v ženski ligi pa so se Alplesovke z gostovanjem v Murski Soboti vrtnile z zmago.

Izidi — moški — Termopol : Črnomelj 27 : 17 (10 : 11), Šoštanj : Predvor 26 : 25 (14 : 12), ženske — Polana : Alples 19 : 23 (11 : 10).

Nogomet — Končan je jesenski del v drugi republiški članski nogometni ligi. V zadnjem kolu je Naklo na gostovanju pri Elanu iztržil točko, Jeseničani so izgubili z Adrio, v kranjskem derbiju pa je v Stražišču Triglav premagal Savo.

Izidi — Sava : Triglav 1 : 2, Elan : Naklo 0 : 0, Adria : Jesenice 2 : 0.

Vrstni red — Jadran Lama 17, Naklo 16, Triglav, Slavija in Elan po 14, Jesenice 12, enajsta je Sava, ki ima šest točk.

Hokej na ledu — V drugi zvezni hokejski ligi so odigrali drugo kolo. Kranjski Triglav je v Mariboru iztržil točko, Jesenice II so v Celju premagale Cinkarno, medtem ko je bil Bled prost.

Izida — Maribor : Triglav 2 : 2 (1 : 0, 0 : 2, 1 : 0), Cinkarna : Jesenice II 2 : 6 (1 : 1, 1 : 1, 0 : 4).

D. Humer

Mikrosporijaza ogroža ljudi in živali

Na Jesenicah obbolelo petdeset ljudi, predvsem otrok

Jesenice, 11. novembra - Mikrosporijaza je glivično kožno obolenje, ki se prenaša z živali, z mačk in psom, predvsem na otroke, prenaša pa se tudi med ljudmi. Kot pravi Tomaž Pirih, veterinarski inšpektor za ravnateljstvo in jeseniško občino, se pojavlja v slabih higieničnih razmerah in predvsem tam, kjer je veliko klatskih, počestnih mačk in psom. Na Jesenicah se je razširila v ožjem mestnem središču (Cesta železarjev, Titova cesta), kjer je obbolelo okrog petdeset ljudi, predvsem otrok, ki so najpogostejše v stiku s psi in mačkami.

● Inšpektor Pirih, kakšni so znaki mikrosporijaze pri živalih in kakšni pri ljudeh?

Pri psih in mačkah odpade na obolenje mestu dlake, pojavi se rdeč mozoljček, nato se začne luščiti koža in nastaja peplnato sivo bel prhljaj. Pri psu se bolezenski znaki dobro razpoznavni. Pri mačkah izpadanje dlake ni tako tipično, zato je mikrosporijaza mogoče zamenjati tudi z nekaterimi drugimi obolenji, dokončno pa se jo da določiti z uporabo Woodove svetilke. Pri ljudeh, zlasti otrocih, so najbolj izpostavljeni telesni deli roke, obraz in lasišče. Od tedaj, ko se okužijo, pa do takrat, ko bolezen postane vidna in razpoznavna, minejo dva do trije tedni. Pri ljudeh so bolezenski znaki podobni kot pri živalih. Najprej se pojavi mozoljček, koža se dvigne, vneto mesto postane okroglo oblike, koža se začne luščiti in pušča sivobel prhljaj. Najbolj nevarna je okužba lasišča. Tudi v tem primeru nastane rdeč "madež", lasje so kot pobriti, odpadajo in pojavi se brezlasno območje v obliki kroga.

● Boljše kot zdravljenje je preprečevanje bolezni. Kako ste ukrepali na Jesenicah?

«Ker je prišlo do prave epidemije, se je sestala občinska komisija za zaščito pred nalezljivimi boleznimi. Na sestanku smo se dogovorili, kako preprečiti nadaljnje širjenje mikrosporijaze. Vse vrste in osnovne šole v občini smo obvestili o nevarnosti bolezni, pozvali smo občane, naj v primeru, če opazijo bolne živali, obvestijo veterinarsko službo ali naj jih sami usmrtijo. Pred dvema mesecema smo na Jesenicah že pokončali prek 40 (klatskih) mačk in nekaj psom, akcijo pa bomo ponovili še ta mesec. Komisija je tudi dala pobudo, naj bi v okviru higienske službe Živnorojske veterinarskega zavoda Gorenjske usposobili delavca, ki bi znal loviti klatske mačke in pse tudi na klasičen način - s pastmi, mrežami in podobnimi pripomočki. Streljanje je sicer tudi po zakonu dovoljeno, vendar je pri praktični izvedbi, predvsem v naseljih, veliko težav. Pa ne le to: mačke je tudi zelo težko ustreliti.»

● Ker jeseniška občina sodi med občine, ki so ogrožene s steklino, velja tudi odlok, ki določa gibanje mačk in psom. Očitno je, da se odlok ne spoštuje.

«Mačke bi morale biti po odloku za zatiranje stekline zaprte, pse bi smeli voditi le na vrvi in z nagobčnikom na glavi. Praksa je, žal, precej drugačna. Veliko mačk je brez nadzora, klatijo se po ulicah in cestah, po smetnjakih in divjih odlagališčih odpadkov, izrabljajo nehigieno. Ker se ljudem smilijo, jih krmijo, jim mečejo ostanke hrane in podobno. Znano je, da so klatske manj odporni na razne bolezni, sicer pa jih je tako v mestu kot na vaseh preveč.»

● Prvi primer stekline, ki so jo ob drugem valu te bolezni na Gorenjskem odkrili v jeseniški občini, je bil stekel maček. Tudi to kaže, da so (klatske) mačke nevarni prenašalci bolezni in da bo treba s skupnimi močmi narediti red. Kako je pravzaprav s steklino v jeseniški in ravnateljški občini?

«V zadnjih treh, štirih mesecih smo odkrili prek dvajset primerov steklih živali - največ lisic, sicer pa tudi pet goved in dve srni. Cepljenje pašne živine letos z republiško odredbo ni bilo predpisano, za prihodnje leto pa se bo o tem odločalo poldrugi mesec pred začetkom pašne sezone. Problem je denar: po zdajšnjih cenah stane cepljenje enega goveda 15 tisoč dinarjev. Veliko si obetamo od učinka vab s cepivom, ki smo jih lisicam nastavili pred poldrugim mesecem. Na osnovi kontrole lahko sklepamo, da so lisice v dokaj velikem številu porabile vabe in da bo temu primerna tudi njihova imunost. Še naprej pa ostaja glavna naloga lovcev, da zmanjšajo število lisic.»

C. Zaplotnik

Čakalno dobo v avto šolah so skrajšali

Oktober jo je zagodel zakon

Kranj, 11. novembra - Čakalne dobe, ki je marca letos v kranjskih avto šolah znašala kar sedem mesecev, septembra ni bilo več, oktobra pa jo je zagodel zvezni zakon o cestnem prometu, ki je predpisal obvezno obiskovanje tečaja za teoretični del izpita. Tako morajo zdaj bodoči šoferji približno tri mesece čakati na teoretični izpit, nato pa lahko takoj prično s praktično vožnjo, za praktični del izpita dolgega čakanja torej ni več.

V Kranju je doslej tečaj cestno prometnih predpisov obiskovalo le 49 odstotkov kandidatov, preostali so se naučili sami in opravljali le izpit, njegov teoretični del seveda. Poslej morajo v tečaj vsi, kar je vsepovsod v Sloveniji čakalno dobo oktobra potegnili na dva do štiri mesece, tudi v Kranju. Uvodoma to vsekakor moramo povedati, kajti sprememba zakona je zameglila uspehe, ki so jih v Kranju dosegli pri skrajšanju čakalne dobe v avto šolah. Marca smo namreč o tem zelo kritično pisali, vsekakor jih moramo zdaj pohvaliti, saj septembra čakalne dobe praktično ni bilo več.

Tako je trenutno v AMD Kranj, Šenčur in Cerklje v tečaj vpisanih 250 kandidatov, do konca leta bo imeli še osem tečajev, po teoretičnem delu izpita pa bodo kandidati lahko takoj začeli s praktično vožnjo. Vozila imajo zdaj povprečno šest ur dnevno na cesti. V avto šoli, ki je bila ustanovljena pri Delavski univerzi Tomo Brejc pa je zdaj vpisanih 120 kandidatov, do konca leta bodo imeli dva tečaja, s

praktično vožnjo pa bodo lahko takoj po tem začeli tisti, ki se lahko uče v dopoldanskih urah. Vozila imajo izkoriščena v povprečju devet ur na dan.

Čakalno dobo so v avto šolah skrajšali seveda s tem, da so zaposlili nove inštruktorje, v AMD Kranj, Šenčur in Cerklje jih imajo zdaj 36, od tega šest redno zaposlenih, v novi avto šoli pri delavski univerzi pa dva redno zaposlena in šest pogodbenih. Skupaj je torej 20 inštruktorjev več kot marca, od tega trije redno zaposleni. Njihova »zmogljivost« se je povečala s 1.150 na 1.700 kandidatov letno.

Konec maja je bila za določen čas (do konca novembra) ustanovljena nova avto šola pri delavski univerzi, oktobra, ko je zaposlila drugega inštruktorja, je bila registrirana za določen čas. Pri Združenju šoferjev in avtomobilistov Kranj pa avto šola ni bila ustanovljena, ker so zaradi rušenja poslopja izgubili prostore. Ustanavljanja zasebnih avto šol pa zakon še ne dovoljuje.

Problem pa še naprej ostaja poligon za prve praktične učne ure vožnje, kakršnega imajo, denimo, v Žalcu in Celju. AMD Kranj ima zanj na Primorskem že zagotovljeno zemljišče. Še vedno pa se inštruktorji nič kaj redno ne zaposlujejo v avto šolah, saj jim poučevanje bodočih voznikov seveda predstavlja v teh časih tako zaželen postranski zaslužek. Če bi se redno zaposlili, bi ta usahnili, saj zakon predpisuje, da ne smejo biti ves dan na cesti. Problematični pa so še vedno tudi različni honorarji (redni zaslužek je približno enak), saj inštruktorji pri AMD Kranj prejmejo 4.130 dinarjev na uro, pri avto šoli delavske univerze pa 6.000 dinarjev na uro. Do razlike prihaja, ker so honorarji različno obdavčeni, pri AMD so dajave 67 odstotne, pri DU le 13 odstotne.

M. Volčjak

NESREČE

Nesreča na prehodu za pešce

Železniki, 11. novembra - Neprijetna hitrost voznika in nepazljivost pešca sta krivi prometne nesreče, ki se je primerila pred osnovno šolo v Železnikih. Ko se je namreč voznik osebnega avtomobila, 31-letni Franc Prezelj iz Zakejce pri Idriji, približeval prehodu za pešce, je bil prehitel. Zato mu tudi ni uspelo pravi čas ustaviti, ko je z njegove desne nenadoma stopil na cesto 9-letni Izidor Tušek iz Železnikov. Avto ga je zadel in zbil po cesti, vendar je v nezgodi utrpel le lažje rane.

Mopedist trčil v traktor

Hotavlje, 11. novembra - V križišču lokalnih cest Hotavlje - Podpleč - Suša se je zgodila prometna nesreča, ker je mopedist, 16-letni Robert D. iz Hotavlje, nenadoma zapeljal na nasprotni vozič. Tedaj je namreč nasproti pripeljal traktorist Matjaž Stržinar, star 23 let, s Hlavčih njiv. Čeprav se je s traktorjem umaknil skrajno desno, na bankino, je mopedist zadel v traktorjevo kolo, padel in se hudo ranil.

Pozeleneli Martinovi balončki

Martinovemu prazniku v čast so letos gorenjski miličniki priredili obsežno akcijo nadzora prometa, ki se je začela v petek, 11. novembra, ob 8. uri zvečer, končala pa ob enih po polnoči. Ustavili so 1034 voznikov in pri njih zaznali 208 kršitev cestno prometnih predpisov. Med njimi so zalotili tudi 45 alkoholiziranih, kar dokazuje, da Gorenjci spoštujejo Martinovo izročilo, čeravno niso doma iz rodniških gor, in navkljub dejstvu, da so jih lokalne radijske postaje ves petek svarile pred prometnimi zasedami.

135 voznikov so ob Martinovi priložnosti denarno kaznovali, 11 so izstavili plačilne naloge, 5 odvzeli prometna in 45 voznika vinjenim dovoljenjam, preprečili pa so jim tudi nadaljnjo vožnjo. 90 lažjih kršiteljev so zgolj opozorili.

Podobne akcije se bodo ta mesec, namenjen boju proti alkoholizmu, še vrstile, spodbujajo pa jih grozljivi podatki, da v sako tretjo prometno nesrečo tako ali drugače zakrivi alkohol. Sicer pa se je ta konec tedna zgodila ena sama nesreča, pa še te ni bil kriv alkohol. Tisti, ki so ga pili, so jo torej dokaj poceni odnesli, razen 45, ki jim ne uide od 40 do 200 tisočakov kazni in za tri mesece odvzeto dovoljenje.

D. Ž.

Počasneje z avtobusi

Sredi oktobra je stopil v veljavo nov zakon o varnosti cestnega prometa. Pričakovali bi, da ga bodo jadrno osvojili vsaj tisti, ki jim cesta reže kruh - poklicni vozniki in odgovorne osebe v prevoznikih firmah. Zlasti so pričakovanja utemeljena zaradi (za zdaj) visokih kazni, ki utegnejo doleteti tiste, ki zakona ne spoštujejo.

Med tistimi, ki jim še ni do kraja jasno, koliko je po novem ura na cesti, so tudi avtobusni prevozniki. Zakon v členu 48 v interesu večje varnosti potnikov omejuje hitrosti bolj, kot je to veljalo v prejšnjem zakonu. Tako smejo 80 kilometrov na uro voziti avtobusi brez stojišč, 70 avtobusi za prevoz otrok in členkasti avtobusi (kajpak tudi brez stojišč), medtem ko smejo avtobusi s priklopniki pognati le do 50 kilometrov na uro. Enako velja za mestne avtobuse, ne glede na to, ali potniki sede ali stoje; za vse avtobuse, ki poleg sedežev premorejo tudi stojišča. Tudi v primestnem prometu, kjer so po prejšnjem zakonu vozili do 80 kilometrov na uro, če potniki niso stali, morajo zdaj vožnjo upočasniti na predurnih 50, ne glede na število in položaj potnikov. Če pomislimo, da v to kategorijo avtobusov sodi tudi oni na relaciji Škofja Loka - Ljubljana, potem ni čudno, da voznikom ni vse jasno.

Alpetouristovim šoferjem so novosti zdaj vendarle pojasnili, medtem ko tozadevna obveščenost pri ostalih še močno šepa. Voznikom pa kljub novemu znanju najbrž ni čisto lahko pri duši, ko jih na cesti vsi do zadnjega prehitujejo, jim »mežikajo«, potniki pa se, ne meneč za to, da gre za njihovo varnost, jezijo, kako da je javni prevoz na lepem tako neznosno počasen. Tudi ob dejstvu, da bo počasnejša vožnja verjetno zahtevala prikrivanje voznih redov, jim ni bilo posebej praznično pri duši.

Toda zakon je zakon in med drugim zahteva tudi, da imajo avtobusi na vidnem mestu oznako z najvišjo dovoljeno hitrostjo. Kljub temu nekateri še kar vozijo okoli s starimi, napačnimi ali sploh nikakršnimi nalepkami, nepoučeni, kot so. O tem govori tudi nedavni primer. Šofer je že z novo, zakonu ustrezno nalepko pripeljal avtobus na tehnični pregled. Tam pa so mu (spet nepoučeni) dopovedovali, da je napačna.

D.Z. Žlebir

Gradnja policijske postaje v Kranju

Stolpič, visok kot banka

Kranj, 11. novembra - Postopoma, v treh fazah bodo poleg banke zgradili poslopje, kamor se bodo čez tri leta lahko preselili delavci Uprave za notranje zadeve, Postaje milice in Postaje prometne milice Kranj. Za vse bo dovolj prostora, saj bo poslopje visoko kot sednja banka, v desetih etažah bo imelo 6 tisoč površinskih metrov prostora.

Občinska skupščina bo na novembrski seji odločala o sklenitvi samoupravnega sporazuma o izgradnji nove policijske postaje v Kranju, katerega podpisnika sta še Republiški sekretariat za notranje zadeve, ki bo prispeval 56 odstotkov sredstev, in Republiška skupnost za ceste, ki bo prispevala 12 odstotkov sredstev. Kranjska občina naj bi torej prispevala 32 odstotkov potrebnih sredstev. Predračunska vrednost gradnje je ocenjena na 13.350 milijonov dinarjev, od tega bodo gradbena in inštalacijska dela znašala 9.850 milijonov dinarjev (takšna je ponudba SCT Ljubljana). Poslopje bo zgrajeno v desetih etažah, visoko bo toliko kot sosednje poslopje Ljubljanske banke, kakor pač veljavajo projekti, ki so bili izdelani leta 1980. Priprave na izgradnjo nove policijske postaje namreč že dolgo potekajo, saj so sedanjí zastareli, pretesni, neprimerno grajeni in raztreseni na več krajih.

Ko bo samoupravni sporazum podpisan, bodo lahko začeli z gradnjo, saj je investicija opredeljena tudi v tekočem republiškem planu, računajo, da bodo z gradnjo začeli še pred koncem letošnjega leta. Poslopje pa bodo gradili v treh fazah, kakor bo prišel tudi denar, nared naj bi bilo v drugem četrtletju leta 1990.

M.V.

Zatiranje stekline

Trideset lisic v preiskavo

Kranj, 11. novembra - Začetek prejšnjega meseca, 1. in 2. oktobra 1988, so lovci položili po vsej Gorenjski, razen v Poljanski dolini, 8640 vab za oralno vakcinacijo lisic proti steklino. Večino vab, prek 6000, so namestili v revirjih 14 lovskih družin, kjer so položili po 15 vab na kvadratni kilometer. Prek 2600 vab so po 4 ali 5 na kvadratni kilometer razporedili v drugih 9 lovskih in na ozemljih Triglavskega narodnega parka, Gojtitvenega zavoda Kozorog in Protokolarnega objekta Brdo.

Na vsem območju cepljenja so določili dve kontrolni ploskvi. Po pregledu prve ploskve v Selški dolini so ocenili, da so živali porabile okrog 36 odstotkov položanih vab, z druge ploskve v gozdu Udinboršt pa so odnesle dobrih 23 odstotkov vab. Tudi vse druge terene so lovci pregledali in ugotovili, da je bilo ponekod aktiviranih tudi 70 odstotkov vab. Seveda ni moč natančno določiti, koliko vab so odnesle lisice in s tem dobile cepivo v telo.

Prav zato bodo lovci odstrelili 30 lisic po 15. novembru - protitelesa se namreč v živali pojavijo poldrugi mesec po cepljenju - in jih poslali na preiskave v Zahodno Nemčijo. Analiza bo pokazala uspešnost cepljenja. Lovci bodo še vso zimo nadzirali zdravje lisic in registrirali primere stekline. Spomladi pa bodo ponovili cepljenje z oralnimi vabami.

S. Saje

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Popihal jo je

Trudna, pozna ura je odbila, ko je Safet iz Škofje Loke prikloporatil domov. Kdove kaj je bil vzrok njegove slabe volje - morda hladna večerja - da se je razsrdil in ženi zagrozil z nožem. Ženska je zadevo vzela za res, klicala na milico in se nasilnežu skrla. Ta noč se je zanj srečno končala, za moža pa tudi, ker jo je pred očesom postavil še pravi čas popihal.

V gostilni je predrago

Precej alkoholnih promilov se je moralo nabrati v krvi Radvoljčanu, da je kar ob Kopaljski ce-

sti legal k počitku. Ker je le preveč oviral promet, so ga dobri ljudje odpeljali prenočiti v suho, čisto in ceneno prenočišče. Še v spanju je stiskal k sebi steklenico poceni konjaka, ki ga je bil kupil v trgovini, kajti v gostilni mu niso postregli, pa še drago je.

Spoprijela sta se

Drago in Jože, gosta v jeseniški Pikovni dami, sta si v vročini razpravi prišla tako navzkriž, da besede niso več zalegle. Torej sta nadaljevala z drugimi sredstvi. Natakaj je nekaj časa opazoval srditi spopad, potem pa ga je zaskrbelo, da utegnejo biti usodne posledice. Rokoborca so razdvojili miličniki.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

NA SONČNI STRANI ALP

Kranjsko odlagališče odpadkov urejajo

Kranj, 11. novembra - Edini registrirani objekt za odlaganje odpadkov v kranjski občini je deponija v Tenetišah. Ker tudi tam doslej ni bilo vse, kakor bi moralo biti, so se predvsem prebivalci bližnjih krajev pogosto pritoževali nad slabo urejenostjo odlagališča.

V kranjskem komunalnem podjetju, ki upravlja z deponijo, so se zavedali potrebe po izboljšavah in pri urbanističnem inštitutu Slovenije naročili osnutek ureditve odlagališča. Na podlagi predlogov inštituta in ob finančni pomoči kranjskega komiteja za gospodarstvo so letošnje poletje prikrbela večje količine zemlje in z njo prekrili odpadke. S tem so preprečili izpiranje odpadkov, širjenje neprijetnih vonjev ter dostop glodalcev in insektov. Zasadili so del zemljišča proti vasi z živo mejo iz avtohtone črne jelše in ponudili sadike tudi lastniku parcele pod deponijo. Že v preteklosti so regulirali bližnji potok, da se vanj ne bi otekali izcedki iz deponije. Letos so odkupili nekaj novih zemljišč, kamor bodo prestavili dovozne poti in sedanje stavbe. Tako se bodo lahko takoj, ko bodo dobili nov stroj za teptanje in stiskanje odpadkov, lotili ustrežnejšega spravila odpadkov. Le-tako bodo namreč lahko pripravili tudi vse potrebno za odplinjanje z odlagališča.

Že letos so začeli na deponiji poizkusno sortirati odložene materiale, ob čemer so ugotovili, da bi se vsaj četrtino surovin dalo ponovno predelati in uporabiti. Zato bodo prihodnje leto uvedli poskusno separacijo za sortiranje odpadkov in ob vhodu na deponijo namestili zbiralnike, v katere bo vsakdo lahko odložil sortirane odpadne surovine. Obenem bodo nadaljevali zamenjavo odjemnih posod in racionalizacijo transporta zlasti večjih količin odpadkov iz tovarn.

Drugačno, boljše delo v komunalnem podjetju bo terjal tudi odlok o ureditvenem načrtu deponije odpadkov v Tenetišah, ki ga bodo obravnavali v zborih kranjske občinske skupščine še ta mesec. Da bi dosegli višjo strokovno raven pri ravnanju z odpadki, se pripravljajo na kadrovske spremembe in dopolnilno izobraževanje delavcev. Za vse to pa bo seveda treba zagotoviti potreben denar.

S.Saje

IskraIndustrija za električna orodja Kranj, p.o.
Savska loka 2, 64000 KRANJ

razpisuje

JAVNO LICITACIJO - za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

Zap. št.	Inv. št.	Naziv	Leto izd	Izključna cena v din
1.	02739	Rezkalni stroj vodoravni F. Werner	1942	3.000.000
2.	52235	stroj za pakiranje ILLIG s pakirno pripravo P 103.911	1980	16.000.000

Prometni davek ni vključen v ceno in ga plača kupec. Licitacija bo 22.11.1988 ob 10. uri v poslovni stavbi ISKRA ERO, Savska loka 2, Kranj.

Sredstva so na vpogled v sredo, 18.11.1988, od 10. ure do 13. ure v tovarni ERO.

Na javni dražbi lahko enakopravno sodelujejo fizične in pravne osebe. Udeleženci licitacije morajo pred pričetkom licitacije položiti 10 % varščine od izključne cene in sicer na tekoči račun 51500-601-13084. Predstavniki pravnih oseb morajo ob vplačilu varščine predložiti pooblastilo DO, ki jo zastopajo.

Nakup bo po načelu »videno - kupljeno«.

Kupec mora plačati kupnino in odpeljati osnovno sredstvo v 8 dneh po licitaciji, sicer varščina zapade.

Vse informacije dobite v investicijski službi, tel.: (064) 22-221, int.št. 27-10.

IKOS KRANJ
Savska cesta 22
64000 KRANJ

»IKOS« Kranj, Industrija kovinske opreme in strojev, Savska c. 22 objavlja

LICITACIJO ZA PRODAJO

1. LADA KARAVAN, leto izdelave 1985, za izključno ceno 7.000.000 din

2. LADA 1300, leto izdelave 1982, za izključno ceno 5.000.000 din

Prodaja po sistemu videno kupljeno, prometni davek ni zajet v ceni, kupnina mora biti plačana v 3 dneh in vozilo odpeljano takoj po plačilu.

Predstavniki pravnih oseb morajo imeti pooblastilo za udeležbo na licitaciji.

Varščina znaša 10 % od izključne cene.

Licitacija bo v prostorih DO »IKOS« Kranj, Savska c. 22, dne 17.11.1988 ob 12.00 uri. Ogled je možen isti dan od 11.00 do 12.00 ure.

TRIGLAVSKI NARODNI PARK
BLEĐ, Kidričeva 2Objavlja po sklepu
zbora delavcev**JAVNO DRAŽBO za prodajo**

— kamion Zastava 624 N, reg. št. KR 116-152, leto izdelave 1982, prevoženih 74500 km, nosilnost 2020, v voznem stanju, za izključno ceno din 11.000.000 din.

Javna dražba bo v petek, 18. 11. 1988, ob 11. uri v prostorih delovne organizacije Triglavski narodni park, Bled, Kidričeva 2.

Pred začetkom dražbe je treba plačati varščino v višini 10 % od izključne cene vozila, kupnino pa ob prevzemu avtomobila. Prometni davek plača kupec najkasneje v 15 dneh po nakupu. Nakup bo po pravilu »videno - kupljeno«.

Ogled vozil je možen na dan javne dražbe od 8. ure dalje v prostorih Triglavskega narodnega parka. Informacije po Telefonu 77-407.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLEĐ
64260 BLEĐ

Komisija za delovna razmerja TOZD hotel LOVEC objavlja naslednja prosta dela in naloge:

v hotelu LOVEC**1. KUHAR**

1 delavec za nedoločen čas, 1 delavec za določen čas

Pogoji: gostinska šola IV. stopnje - smer kuharstvo, 3 leta delovnih izkušenj, dvomesečno poskusno delo

2. KUHINJSKI EVIDENTIČAR

1 delavec za nedoločen čas

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe gostinske ali ekonomske usmeritve, 3 leta delovnih izkušenj, dvomesečno poskusno delo.

v poslovni enoti MLINO**3. KUHAR**

1 delavec za nedoločen čas, 1 delavec za določen čas

Pogoji: gostinska šola IV. stopnje - smer kuharstvo, 3 leta delovnih izkušenj, dvomesečno poskusno delo,

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD HOTEL LOVEC Bled, 64260 Bled, Ljubljanska 6, s pripisom: komisiji za delovna razmerja.

O izidu bomo kandidate obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

GORENJSKA PREDILNICA
64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 75**GORENJSKA PREDILNICA ŠKOFJA LOKA prodaja na JAVNI LICITACIJI**

naslednja osnovna sredstva

- KAMION Zastava 640 - letnik 1977 izključna cena je 10.000.000 din
- VILIČAR INDOS DIESEL 544 D - letnik 1965 izključna cena je 2.000.000 din
- VILIČAR OM DIESEL BM 12 - letnik 1970 izključna cena je 4.500.000 din
- ETIKETNI STROJ izključna cena je 50.000 din
- 4 tehtnice izključna cena je od 5.000 - 40.000 din
- 78 elektromotorjev moči od 0,125 - 30 KW izključna cena je 7.000 din za KW
- 3 gorilnike za mazut izključna cena je 300.000 din za enega
- 8 ventilatorjev raznih oblik izključna cena je 10.000 din za KW
- 8 črpalk izključna cena je 10.000 din za KW

Licitacija bo v petek, 18.11.1988, ob 10. uri v Gorenjski predilnici Škofja Loka, Kidričeva 75.

Ogled je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

DOM DR. JANKA BENEDIKA RADOVLJICA

Komisija za delovna razmerja Doma dr. Janka Benedika Radovljica objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. OPRAVLJANJE ZDRAVSTVENE NEGE OSKRBOVANCEV - 1 delavka**2. NEGOVANJE OSKRBOVANCEV - 2 delavki**

Pogoji:

Pod 1) srednja zdravstvena šola - lahko pripravnik

Pod 2) Šola za zdravstvene delavce - smer bolničar - lahko tudi pripravnik.

Kot poseben pogoj za vsa navedena dela se zahteva smisel za delo s starimi ljudmi.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas - nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

PLANIKA**KRANJ, Savka loka 21**

Industrijski kombinat Planika Kranj razpisuje

JAVNO LICITACIJO naslednjih strojev

STISKALNICA ZA PODPLATE (PREŠA)	600.000 din
STISKALNICA ZA LEPLJENJE PODPLATOV	600.000 din
STROJ ZA STRUŽENJE PETA	180.000 din
STROJ ZA STRUŽENJE PETA	180.000 din
STROJ ZA TANJŠANJE ZG. USNJA	130.000 din
STROJ ZA TANJŠANJE USNJA	130.000 din
ŠIVALNI STROJ ENOIGELNI »SINGER«	150.000 din
ŠIVALNI STROJ PLOŠČATI ENOIGELNI »SINGER«	150.000 din
ŠIVALNI STROJ PLOŠČATI ENOIGELNI »SINGER«	150.000 din
ŠIVALNI STROJ ENOIGELNI PLOŠČATI »MINERVA«	120.000 din
ŠIVALNI STROJ ENOIGLOVKA »MINERVA«	120.000 din
STROJ ZA ZAGIBANJE	60.000 din
STROJ ZA VEZANJE GOLENIČ	50.000 din
STROJ ZA REZKANJE PODPLATOV	210.000 din
STROJ ZA NAVLAČENJE	300.000 din
STROJ ZA NAVLAČENJE STRANIC	300.000 din
STROJ ZA TOLČENJE OPETJA	250.000 din
ELEKTRIČNI SEKALNI STROJ ZA ZG. DELE	1.200.000 din

Licitacija strojev bo v četrtek, 17.11.1988, ob 9.30 uri v Planiki Kranj, Savska loka 21.

64220 ŠKOFJA LOKA

DO LIMOS Škofja Loka, Kidričeva c. 51 razpisuje po sklepu delavskega sveta DO, z dne 7.11.1988 prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA DO

Pogoji:

za direktorja je lahko imenovana oseba, ki poleg z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori predpisanih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske, organizacijske ali druge smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na delih in nalogah s posebno odgovornostjo,
- da izpolnjuje pogoje, ki so skladni z družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike SO Škofja Loka,
- da ni bil kaznovan zaradi nepravilnosti pri izvrševanju del in nalog.

Delo se združuje za mandatno dobo 4 let. Rok za vlaganje prošenj je 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po poteku roka za vlaganje prijav.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev z oznako »za razpisno komisijo« pošljite v zaprti kuverti na naslov: DO LIMOS Škofja Loka, Kidričeva c. 51, Škofja Loka.

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV o.s.o.
LTH, Kidričeva 66
64220 ŠKOFJA LOKA

LTH Škofja Loka objavlja

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. varilni agregat RADE KONČAR za izključno ceno 400.000 din
2. aparat za argonsko varjenje za izključno ceno 100.000 din

Licitacija bo v četrtek, 17.11.1988, ob 12. uri v LTH Škofja Loka obrat Trata.

Vsi zainteresirani si osnovno sredstvo lahko ogledajo istega dne od 10. do 12. ure. Vsak zainteresirani mora v času ogleda plačati 10 % varščine od izključne cene.

Kupec plača za izključno ceno še prometni davek 30,9 %.

Licitacija bo ustna.

Javna razgrnitev OSNUTKA SPREMEMB IN DOPOLNITEV DRUŽBENEGA PLANA OBČINE RADOVLJICA ZA OBDOBJE 1986-1995/2000**Javna razgrnitev OSNUTEK SPREMEMB IN DOPOLNITEV DRUŽBENEGA PLANA OBČINE RADOVLJICA ZA OBDOBJE 1986-1990**

Zbori SO so na svojih sejah dne 9.10.1988 sprejeli sklep, da se osnutka sprememb in dopolnitev planskih dokumentov posreduje v javno razpravo, ki traja od 10.11. do 15.12.1988.

V času trajanja javne razprave bo osnutek javno razgrnjen v avli skupščine občine RADOVLJICA, prostorih KS BLEĐ in KS BOH. BISTRICA.

Javna razgrnitev ZAZIDALNEGA NAČRTNA - SGZ 3 REČICA NA BLEĐU

Izvršni svet skupščine občine Radovljica je na svoji 82. seji dne 11.10.1988 sprejel sklep O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA ZAZIDALNEGA NAČRTA.

Javna razgrnitev bo v prostorih KS BLEĐ in v avli skupščine občine RADOVLJICA d o 10. decembra 1988. V času javne razgrnitve bo v krajevni skupnosti organizirana javna obravnava dokumenta.**Javna razgrnitev PROSTORSKO UREDITVENIH POGOJEV ZA PLANSKO CELOTO BOHINJ**

Izvršni svet je na svoji 82. seji 11.10.1988 sprejel sklep O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA PROSTORSKO UREDITVENIH POGOJEV ZA PLANSKO CELOTO BOHINJ.

Javna razgrnitev bo v avli skupščine občine RADOVLJICA, prostorih KS BOHINJSKA BISTRICA in KS SREDNJA VAS V BOHINJU do 10. decembra 1988.

V času javne razgrnitve bo organizirana javna obravnava dokumenta.

lek Ljubljana**LEK LJUBLJANA**
TOZD HOTEL
KRANJSKA GORA

TOZD HOTEL, opravljanje gostinske dejavnosti, n.sub.o., Kranjska gora objavlja naslednja prosta dela in naloge v Kranjski gori:

1. SLAŠČIČAR

Pogoji: poklicna šola živilske stroke (IV. stopnja) opravljen tečaj iz higienskega minimuma 1 leto delovnih izkušenj dvoizmensko delo oz. deljen delovni čas poskusno delo 60 dni

2. KUHAR - MESAR

Pogoji: poklicna šola živilske stroke (IV. stopnja) opravljen tečaj iz higienskega minimuma 1 leto delovnih izkušenj dvoizmensko delo oz. deljen delovni čas poskusno delo 60 dni

3. NATAKAR (2 izvajalca)

Pogoji: poklicna šola za gostinstvo (IV. stopnja) 6 mesecev delovnih izkušenj pogovorno znanje dveh svetovnih jezikov dvoizmensko delo oz. deljen delovni čas

Delovno razmerje se sklne za določen čas za čas zimske sezone.

4. NOČNI PORTIR

Pogoji: končana osnovna šola 1 leto delovnih izkušenj pasivno znanje svetovnega jezika poskusno delo 30 dni

5. DELAVEC HIGIENIK

za čiščenje hotelskih prostorov za določen čas za čas zimske sezone

Pogoji: osnovna šola 6 mesecev delovnih izkušenj dvoizmensko delo oz. deljen delovni čas poskusno delo 30 dni

Kandidati bodo opravili poseben zdravniški pregled za opravljanje dela v živilski stroki. Poleg navedenih pogojev morajo kandidati tudi izpolnjevati pogoj - bivališče v Kranjski gori oz. njeni okolici.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev objave ter kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj sprejema 8 dni po objavi kadrovske-pravni sektor delovne organizacije LEK, Ljubljana, Verovškova 57.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 061-340-161 int. 406.

MERCATOR ŠPORT
Tržič, Trg svobode 11
tel.: 50-418

SUPER PONUDBA ZA SMUČARJE:

40 parov smuči ELAN, 100 — 200 cm,
cena para od 171.014 do 252.238 din

30 otroških smučarskih čevljev po 139.000 din

otroški čevlji za po smučanju:
30 parov po 17.865 din, 30 parov po 23.886 din

50 smučarskih vezi MARKER (m + ž + otr)
po STARI CENI

Bogata izbira smučarskih čevljev: Salomon, Alpina, San Marco,
vezi: Marker, Tyrolia, Salomon
smuči: Elan, Head, Rosignol
smučarske palice, očala in ostali dodatki

POHITITE, DA TUDI KAJ ZASE DOBITE!

Pričakuje vas **MERCATOR ŠPORT TRŽIČ**

HOTEL transturist

V HOTELU TRANSTURIST v Škofji Loki v četrtek, 17. novembra, ob 19. uri nastopa K.U.D. »IVO LOZICA«
z otoka Korčula. Prijetna dalmatinska
glasba-pesmi in plesi folklorne skupine iz LUMBARDE.

Vstop prost!

DNEVI MADŽARSKE KUHINJE IN GLASBE V KOMPAS HOTELU RIBNO

14. — 27. novembra vsak dan
od 18. — 24. ure

Ob sobotah in nedeljah vam nudimo
družinska kosila!

Rezervacije v recepciji, tel.: 064/78-661.

ADRIA AIRWAYS

ZA DAN REPUBLIKE in NOVO LETO

CIPER — odhod 24. nov., vrnitev 1. dec., 7 dni v hotelu Kanika Beach v Limassolu, možnost fakultativnih izletov v Nikozijo, Kolossi, Curium, Paphos, samostan Kykko v pogorju Trodos, z ladjo v Izrael.

IZRAEL — odhod 28. nov., vrnitev 5. dec., ogled Jeruzalema, Betlehe-
ma, Mrtvega morja, Jerihe, doline reke Jordan, Tiberie, Ga-
lilejskega jezera, Nazareta, Kafarnauma, Haife, Tel Aviva in
Jaffe.

CIPER, EGIPT — odhod 29. dec., vrnitev 5. jan., bivanje in silvestro-
vanje v hotelu Kanika Beach v Limassolu, plačani
izleti v Nikozijo, Paphos, Curium. Možnost fakul-
tativnega izleta z luksuzno ladjo Princessa Maris-
sa v Egipt (2. — 4. jan.) ogled Kaira, piramid in
sfinge v Gizi.

Posebne ugodnosti za otroke do 12 let!

INFORMACIJE IN PRODAJA ARANŽMAJEV:

Adria Airways, Kuzmičeva 7.

tel. 061/315-727 in vse pooblaščen turistične agencije v Sloveniji.

ALPETOUR

HOTEL CREINA

VABIMO VAS NA PRIJETEN VEČER V
VINOTEKO HOTELA CREINA V
SREDO, 16. NOVEMBRA,
OB 20. URI

ZABAVALA VAS BO FOLKLORA S
KORČULE.

PRIPOROČAMO MLADO VINO IN
MARTINOVE JEDI

VSTOPNINE NI

REZERVACIJE NA TEL.: 23-650

GIDOR
GORENJA VAS

Delavski svet delovne organizacije »GIDOR«, Gorenja vas, na
podlagi 126. in 128. člena statuta razpisuje prosta dela in nalo-
ge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, predpisanih z zako-
nom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima visoko izobrazbo strojne ali ekonomske smeri in
najmanj 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih
delih

alida ima višješolsko izobrazbo strojne ali ekonomske smeri
in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih.

Mandat traja 4 leta. Kandidati naj pošljejo pisne vloge skupaj
z dokazili na naslov »GIDOR« Gorenja vas, razpisna komisija
za imenovanje individualnega poslovodnega organa.

Rok za vložitev je 15 dni po objavi.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili po končanem
razpisnem postopku.

RAZPRODAJA IZVOZNEGA PROGRAMA TERVOLA

NE MEČITE DENARJA SKOZI OKNO
IZOLIRAJTE S TERVOLOM

Ena poteza — dvojni prihranek!

Na zalogi imamo večje, vendar omejene količine izvoznih vrst Tervola za talno,
fasadno, stropno in strešno izolacijo.

Pri nakupu vam nudimo 15 % popusta.

Pa vendar to ni vse! Izolacija s Tervolom zmanjša izgubo toplote tudi do 35 %.

Kasnejši prihranek pri kurjavi bo torej vaš čisti dobiček.

Prodajno mesto:

Termika

Industrijska prodajalna Škofja Loka

Industrijska cona Trata, tel. (064) 631 151, (064) 631 908 (tov. Slavica Laznik)
vsak delavnik od 8. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 13. ure.

Nudimo tudi možnost prevoza s kamionom.

TOPLI KOTIČEK

ZA PRAVO DRUŽINSKO UGODJE

S PROIZVODI PREVERJENE VIŠOKE KVALITETE

— OKNA
— VRATA
— POLKNA
— ROLETE
— ŽALUZIJE

— MONTAŽNE HIŠE
— PREGRADNE STENE
— VRTNE GARNITURE
— STENKE OBLOGE
— DOPOLNILNI PROGRAM

ODVISNO OD NAKUPA

— POPUST 15% NA GOTOVINSKO PLAČILO
— KREDIT NA 3, 6 IN 12 MESECEV
PO UGODNI OBRETNOSTI MERI
— BREZPLAČEN PREVOZ, MONTAŽA
— DOBER STROKOVNI NASVET
— PROSPEKTE IN INFORMACIJE DAJE

JELOVICA

PRODAJNA MESTA: ŠKOFJA LOKA, MURSKA SOBOTA, CELJE, NOVA GORICA, IZOLA

krojmodna
konfekcija
Škofja Loka

64220 ŠKOFJA LOKA

razpisuje prosta dela in naloge
VODENJE SPLOŠNEGA SEKTORJAPogoji: višja izobrazba pravne ali organizacijske smeri
2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih
nastop dela 1. februarja 1989

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: modna konfek-
cija »KROJ« Škofja Loka, Kidričeva cesta 81.Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 10 dneh po sprejemu skle-
pa o izbiri.**HOTEL Translurist**V ŠKOFJI LOKI organizira »MARTINOV
TEDEN« od 12. do 19. novembra.Vsak dan bodo pripravljene **Martinove
jedi in domače vino.**V soboto, 19. novembra, je v restavraciji
hotela »ZAKLUČEK MARTINOVEGA
TEDNA«. Plesali in veselili se boste ob
zvokih ansambla »LIRA«.Vabljeni vsi zamudniki in tisti, ki prejšnjo
soboto niso uživali ob krstu »mošta«
in Martinovih jedeh.

REZERVACIJE na tel: (064) 621 261.

miraSTAVBNO IN POHIŠTVENO
MIZARSTVO »MIRA«
Šercerjeva 22, RADOVLJICADelavski svet DO MIRA, stavbno in pohištveno mizarstvo Ra-
dovljica, Šercerjeva 22, vabi k sodelovanjuveč delavcev različnih stopenj strokovne izobrazbe lesne
smeri za dela v stavbnem mizarstvu.Delo se opravlja dopoldne v mizarški delavnici ali montaža
mizarskih izdelkov na gradbišču.Prednost imajo mlajši delavci z vsaj osnovnošolsko izobrazbo,
in se želijo priučiti in delavci z večletno prakso na podobnih
delih.GORENJSKA PREDILNICA
64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva c. 75Išče sodelavca za kreativno delo pri gradnji računalniško pod-
prtega informacijskega sistema za dela in naloge**SISTEMSKI PROGRAMER**Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev mora kandidat
izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali
tehnične smeri
- 3 - 4 leta delovnih izkušenj na področju računalništva
- znanje višjega programskega jezika COBOL

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati z izkušnjami na siste-
mih ISKRA - DELTA.Za navedena dela in naloge je določeno poskusno delo po Pra-
vilniku o delovnih razmerjih.Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Gorenjska pre-
dilnica Škofja Loka, Kidričeva c. 75.O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka
za sprejemanje prijav.HOTEL GRAD PODVIN
64000 RADOVLJICAKomisija za delovna razmerja pri Gostinskem podjetju HO-
TEL GRAD PODVIN, Podvin - Radovljica, objavlja prosta de-
la in naloge**KV KUJAR**Pogoji: končana gostinska šola - smer kuhar, dve leti delovnih
izkušenj v gostinski strokiDelovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za
nedoločen čas in poskusnim delom 3 mesece. Delo je izmen-
sko. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15
dneh od dneva objave na naslov: Gostinsko podjetje HOTEL
GRAD PODVIN, kadrovska služba, p.p. 4, 64240 Radovljica.
Kandidati oziroma kandidatke bodo o izbiri obveščeni v 30
dneh po izteku objave.OBRATNO PODJETJE ZA POPRAVILNO
IN IZDELAVO TEHTNIC
POPRAVILNO KAVNIH
MLINČKOV IN MESOREZNIK
Benedikova 1, 64000 KRANJKomisija za delovna razmerja TEHTNICE Kranj objavlja
prosta dela in naloge**ADMINISTRATIVNA OPRAVILA
MATERIALNO KNJIGOVODSTVO**

Pogoji:

- dokončana srednja ekonomska šola
- nad 2 leti izkušenj na enakih ali podobnih delih

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas - 1 leto s pol-
nim delovnim časom.Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: TEHTNICA Kranj, Be-
nedikova 1.*Elita***Elita ŠPORT na SMUČARSKEM
SEJMU v KRANJU**

od 17. do 20. novembra 1988

ZA VAS SMO PRIPRAVILI:

tekaške nogavice	4.660.- din
smučarske rokavice	6.220.- din
tekaške usnjene rokavice	20.700.- din

smučarske pulije	30.290.- din
otroške trenirke	45.000.- do 55.000.- din

in še veliko in pestro izbiro ostalih športnih
izdelkov!**NASVIDENJE NA SMUČARSKEM
SEJMU v KRANJU!**SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA n.sol.o.
TOZD ELEKTRARNA MOSTE
Moste 41, ŽIROVNICASavske elektrarne Ljubljana, TOZD Elektrarna Moste, Žirov-
nica objavlja prosta dela in naloge:**1. JEZOVNIČAR**Pogoji: KV delavec kovinarske smeri in 3 leta delovnih izku-
šenj
predhodni preizkus strokovne in delovne zmožnosti
ustrezna psihofizična sposobnost delavca
obvezno zasedanje stanovanja v hiši jezovnega čuvaja
na pregradi**2. POMOŽNI DELAVEC**Pogoji: NK delavec brez delovnih izkušenj
najmanj 4 razredi osnovne šole
3-mesečno poskusno delo
ustrezna psihofizična sposobnost delavca

Stanovanja ni na razpolago.

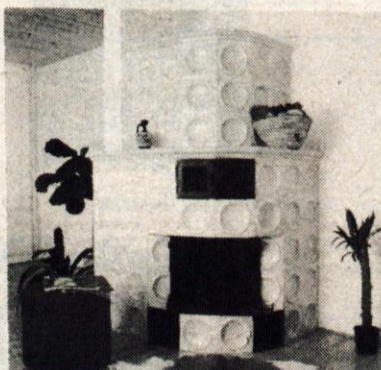
Dela in naloge pod tč 1 in 2 se združujejo za nedoločen čas s
polnim delovnim časom. Prošnje z dokazili o izpolnjevanju
pogojev se pošljejo v roku 8 dni po objavi na naslov: Savske
elektrarne Ljubljana, TOZD Elektrarna Moste, Žirovnica
64274, komisija za delovna razmerja.Kandidati bodo obveščeni v roku 8 dni po sprejemu sklepa o
izbiri.**priporočamo se****optika aleš**kranj - janka puclja 9
planina II, tel. 064/34-471TOVARNA POHIŠTVA
AJDOVŠČINAV SALONU POHIŠTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHIŠTVOZA PRIJETNO POCUTJE
IN UDOBJE
V VAŠEM DOMU**KOŠČEK NEBA**
v strešnem oknu

mira Radovljica tel. 75-036

Od 15. 11. do 30. 12. 1988Izredna priložnost za nakup iz
proizvodnega programa TOZD Keramika

— pečnice vseh oblik in barv

— šamotni izdelki

10% popustZa plačilo v gotovini
priznamo še 10% popustaProdaja teče vsak dan od 7. do
14. ure, v soboto od 7. do 12.
ure na sedežu tozda.**PIONIR**GIP PIONIR, TOZD KERAMIKA
68000 Novo mesto, Slakova 5
telefon: 068/21-201, 24-298
telex: 35710 YU PIONIR

MALI OGLASI

tel.: 27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam STROJ za tampontisk. Tel.: 22-783 17707
Prodam viličar ITAS 2,5 tone. Lap, Komenda 17709
Prodam črno-beli TV sprejemnik, prenosni za 28 SM. Tel.: 50-702 17737
Glasbeni center Tristar, ugodno prodam. Tel.: 23-810 17738
Prodam COMMODORE 64, kasetofon in igralno palico. Šranc, Sp. Gorje 137 17745

Prodam barvni TV gorenje z novim ekranom. Tel.: 45-454 17748
Prodam industrijski šivalni STROJ za usnje. Tel.: 39-885, popoldan 17749
Prodam nov pralni STROJ Obodin, še v garanciji. Sulič Haso, Frankovo nas. 45, Škofja Loka 17757
Prodam TV barvni GRUDING. Jereb, Staretova 38, Čirče 17762
Prodam barvni TV Multitech z daljinskim upravljanjem, še v garanciji. Tel.: 40-532 17766
Prodam črno-bel TV. Voklo 72/a 17770
Prodam POMIVALNI STROJ ISKRA, star 3 leta. Tel.: 23-331 17774
Prodam TV ISKRA Montreal, ekran 55, star 6 let. Tel.: 36-741 17775

Prodam šivalni STROJ DANICA z omarico. Tel.: 37-785 17779
Prodam oljni GORILEC tizen. Informacije na tel.: 39-437 17783
Ugodno prodam barvni TV iskra, star 8 let. Klemenc Marija, C. 4. julija 27, Bistrice pri Trzinu 17786
Video KAMERA JVC GRC-9 s carinsko deklaracijo prodam. Tel.: 57-529 po 17. uri 17787

GRADBENI MATERIAL

Poceni prodam gradbeno dvigalo. Tel.: 68-763, od 15. ure dalje 17726
Prodam SUHE HRASTOVE DESKE, 30 in 50 mm. Tenetiše 33, Golnik

STAN.OPREMA

Prodam zelo dobro ohranjeno visoko sedežno garnituro z mizico. Omejec, Gor. odreda 181, Kranj, tel.: 37-756 17392
Ugodno prodam skoraj novo pohištvo za dnevno sobo. Tel.: 46-042 17455
Poceni prodam barvni TV, pralni stroj gorenje in dva štedilnika gorenje. Tel.: 35-333 17703
Poceni prodam ohranjen kuppersbusch štedilnik. Tel.: 28-530 17714
Prodam novo termoakumulacijsko PEČ 2,5 KW. Oblak, Šempetrska 50, Stražišče, popoldan 17721
Prodam kavč in dva fotelja. Tel.: 28-879 17733
Ugodno prodam hladilno omaro in pralni stroj, oboje Gorenje, staro dve leti. Tel.: 35-672 17746
Prodam skoraj nov JOGI 190x90 za 15 SM in vgradno ploščo štedilnika Gorenje 2+2 za 12 SM. Tel.: 24-381, od 7. do 15. ure 17768
Prodam trajnožarečo PEČ (kiperbuš). Cander, Dežmanova 16, Kokrica 17782
Prodam nerabljeno zmontirano 2,5 KW termoakumulacijsko PEČ magno-krom za 35 SM. Tel.: 66-606 17790
Zamrzovalno skrinjo LTH 300 litrov, prodam. Cena 35 SM. Kopač Simon, Dobračevska 28, Žiri 17799

STANOVANJA

Dvosobno stanovanje (57 m²) v Bistrici pri Trzinu prodam. Cena po dogovoru. Informacije v večernih urah na tel.: 51-700.
Neopremljeno enosobno -dvosobno stanovanje, najame zdravnica z enoletno hčerko. Tel.: (061) 211-478 17765
Mlad par brez otrok najame STANOVANJE v Kranju. Šifra: KRANJ Z OKOLICO 17777

POSESTI

V Starem dvoru prodam 4000 kvad. m obdelovalne zemlje(njiva). Tel.: 35-183, popoldan od 15. do 16. ure 17712

RAZNO PRODAM

Prodam večjo količino suhih butar in domače žganje. Praproče 1, Podnart 17708

LIMOS

LIMOS
64220 ŠKOFJA LOKA

Vabimo k sodelovanju

DIPLOMIERANE INŽENIRJE STROJNIŠTVA, STROJNE INŽENIRJE IN TEHNIKE

ki jih veseli delo v konstrukciji in razvoju pri razvijanju novih strojev naprav in novih programov v klavniški industriji.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas. Rok prijave je 15 dni. Prijave pošljite na naslov: DO LIMOS Škofja Loka, Kidričeva c. 51, Škofja Loka.

vsak dan by naprepa

Danes od 10. do 12. in od 15. do 19. ure vas vabi NAMA v Škofji Loki na oddelek Z BIŽUTERIJO, kjer vam bodo strokovnjaki ZLATARNE Celje brezplačno očistili nakit, ga popravili ali pa ocenili.

Do konca novembra lahko v NAMINIH veleblagovnicah kupujete svetila na tri obroke brez pologa in brez obresti.

NOVOST: HALOGENSKE svetilke

NAMINE veleblagovnice vam s predpraznično ponudbo nudijo nekatera živila do 26 % ceneje.

VELÉBLAGOVNICA **nama** ŠKOFJA LOKA

Prodam nemški kombiniran otroški VOZIČEK in bel ženski zimski plašč. Ana Drempetič, C. na Brdo 59, Kranj Kokrica 17710
Prodam proseno kašo in nekaj ovs. Lahovče 54 17723

Prodam zimska JABOLKA, raznih vrst, neškropljena. Cena ugodna. Srakovlje 4 17725

Prodam hrastova drva. Dolenc Milena, Gabrška gora 7, Šk. Loka 17734
Prodam krmni krompir in čelni nakladač Riko. Podreča 54, Mavčiče 17736
Prodam 4 malo rabljene zimske GUME za FIČKA. Tel.: 74-779 17739

Prodam drobni krompir za krmo. Zg. Bitnje 20, Žabnica 17758

Ugodno prodam modni jopič iz jeansa in velike asperaguse. Tel.: 69-031, popoldan 17759
Prodam 4 gume michelin 155/70-13 MXL z alumiastimi platišči za Z 101 ali JUGO. Krmelj Ivan, Pod Plevno 7, Škofja Loka 17760

Ugodno prodam globok otroški VOZIČEK. Likozar, Kuraltova 16, Šenčur 17767

oProdam RADIOKASETOFON RM 8482 še v garanciji in Z 101 C, letnik 1979, neregistriran ter nov BLATNIK. Tel.: 36-043 17784
Prodam novo centralno etažno peč, 40 odstotkov ceneje in hlevski gnoj. Tel.: 42-332 17797

PRIREDITVE

Plesni klub Kranj vpisuje kandidate v Plesne tečaje - AEROBIKO in v MALO PLESNO SOLO. Tečaji bodo v Delavskem domu Kranj. Tel.: 37-949, popoldan 17700

VOZILA

126 P, letnik 1979, registriran do avgusta 1989, prodam za 300 SM in VW 1303 S, letnik 1976, registriran do maja 1989 za 550 SM. Tel.: 46-290, med 16. in 18. uro 17715

Prodam Z 750, letnik 1983. Bubulj, Veljaka Vlahoviča 4, Kranj 17716

Prodam R 4 TLS, letnik 1977. Vidic, Predvor 32, tel.: 45-262 17718

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1984, registriran do aprila 1989. Joža Golmajer, Sp. Lipnica 6, telefon 74-821 17722

Prodam karamboliran PEUGEOT 305 in neregistriran FIAT 750, starejši letnik. Tenetiše 48, Golnik 17724

APN 4, prodam. Tel.: 26-446 17728

Prodam Z 101 1300, letnik 1979. Hudočevnik, Hotomaže 51, Predvor 17729

BMW 318 i, star dve leti, 35000 km, prodam 30 odstotkov ceneje. Tel.: (061) 772-142 17730

VESPO PX 200, dodatno opremljeno, staro 18 mesecev, ugodno prodam. Tel.: 43-069 17731

Prodam SIMCO 1307 GLS, dobro ohranjeno, 76650 km. Tel.: 57-510, popoldan 17741

Prodam Z 750, letnik 1984, registriran do 31. maja 1989 in otroško posteljico, rjave barve. Majer Tomaž, V. Svetine 18, Jesenice 17744

Osební avto MOSKVIČ, letnik 1978, prodam. Registriran do novembra 1989. Tel.: 74-007, po 19. uri 17750

Nujno prodam R 4, obnovljeno, letnik 1979, cena 4 Mio. Tel.: 80-947 17752

Honorarno delo nudim izkušenim prodajalkam-zaželjeni pari. Pogoji prosti vikendi in prevoz. Niso knjige. Naslov v oglašnem oddelku. 17764

Če vas zanima komplet učinkovite domače lekarne in ste jo pripravljene ponuditi naprej, za takojšnje in dobro plačilo, pokličite tel.: 82-015, lahko tudi starejši 17781

Honorarno delo na dom nudim samostojni krojačici - šivilji. Šifra: BUTIK 17794

ŽIVALI

Prodam 20-100 kg težke PRAŠICE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 17638

Prodam mladi breji KOBILI (norik, hafflinger). Miran Grošelj, Selo 16, Žiri 17735

Ugodno prodam mlade PSE DOBERMANE z rodovnikom. Tel.: 57-830, Jančko Špendal, Zvirče 27, Trzin 17743

Prodam 7 mesecev brejo TELIČO. Irena Rant, Potok 14, tel.: 66-701, Železniki 17747

Prodam PRAŠICE za zakolji, težke do 150 kg. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 17771

Prodam 10 dni staro TELIČKO simentalko. Breg 5, Komenda 17785

Prodam težkega PRAŠICA za zakol. Voglje 73, tel.: 49-079 17791

KUPIM

Kupim staro hišo z nekaj zemlje v tržiški občini. Tel.: 50-382 17604

LOKALI

V NAJEM vzamem manjši lokal za trgovino-boutique. Šifra: DOBER PLACNIK 17756

OBVESTILA

Cenjene stranke obveščam, da zopet lahko naročijo rolete, žaluzije v vseh barvah, dimenzijah in izvedbah. Sprejemam naročila za zavese vseh vrst (rolo, lamele, plese). Ugodna cena, dobavni roki. Cena zagotovljena od naročila do montaže. ROLETARSTVO NOGRAŠEK, MILJE 13, 64208 SENČUR, telefon (061) 50-720 17048

BAGAT tečaj krojenja in šivanja v Kranju, obvešča, da začne z vpisom v nov začetni in nadaljevalni tečaj 14. novembra 1988, ob 15.30 uri DELAVSKI DOM-vhod 6. Do vpisa se lahko prijavit na tel.: 48-757 17408

NAPELJAVO VODOVODNE INSTALACIJE za kopalnice, cele hiše in tudi popravila, vam naredimo hitro in solidno. Tel.: 28-427 17711

OSTALO

Inštruiram matematiko in računalništvo. Tel.: 43-030 17778
Prodam semenski KROMPIR igor in jaka. Tel.: 45-368 17789

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE SIRC

roj. Jurc

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem za izrečeno in izkazano sožalje in tistim, ki so se udeležili pogreba. Zahvala velja tudi g. župniku za slovesen pogrebni obred in pevcem iz Naklega za lepo petje. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Sinova in hčerki z vnuki in pravnuki ter ostalo sorodstvo.
Radovljica, 24. oktobra 1988

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega

IZIDORJA JERALA st.

iz Pristave pri Trzinu

se zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili v pomoč v času njegove bolezni, nam izrekli sožalje, ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebu oddelka 500 Inštituta Golnik za požrtvovalnost in skrbno nego.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše mame

FRANČIŠKE ČENČIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sodelavcem in znancem, ki so sočustvovali z nami. Iskrena zahvala gre tudi dr. Habjanu, g. župniku in sosedom ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Selca, 2. novembra 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega in skrbnega moža

RUDIJA
ŠUBICA

iz Golnika 29

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za globoko izraženo sožalje in podarjeno cvetje in vence. Najlepše se zahvaljujem dr. Hriberniku za požrtvovalno in večletno zdravljenje na domu. Zahvala tudi gasilec za častno stražo in spremstvo, praporščakom in g. župniku za lep pogrebni obred, ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Vsem, ki ste mi v teh težkih dneh stali ob strani, še enkrat iskrena hvala.

Žaluoja žena in ostali sorodniki.

Golnik, 8. novembra 1988

Po trnovi poti si hodila
in iskala pomladi,
če bi solze oživilale, bi bila
danes med nami.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage hčerke, žene, mamice, sestre, sestrične, tete in svakinje

TATJANE ZRIM

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, učencem in učiteljicam iz 2. in 6. razreda OŠ HB Trzin ter delavnemu kolektivu BPT Trzin za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Enako se zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem iz Oplemenitilnice, delavnemu kolektivu KTL TOZD LEPENKA, RK Brezje, orodjarjem iz Peka za denarno pomoč, ter komunalnemu podjetju Trzin, bratom Zupan za zapete žalostinke in g. župniku iz Kovorja za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem in vsakomur posebej, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in našo Tatjano spremili v mnogo prerani grob, iskrena hvala.

Žaluoja: mož Janez, ata, mama, sinova Drago in Aleš, brata in sestra z družinami ter vsi, ki so jo imeli radi.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre, tete in svakinje

MARIJE BELE

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, izrazili ustno ali pisмено sožalje, darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se pevcem za zapete žalostinke, govornikom Ivi Poličar in Francu Mandeljcu za poslovljene besede in sosedu Mariji Gros za pomoč v težkih trenutkih. Posebna zahvala velja osebu Zdravstvenega doma Bled in osebu internega oddelka bolnice Jesenice za pomoč v njeni bolezni. Hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Bled, 3. novembra 1988

V SPOMIN

na našega

FRANCIJA
KERNA

Danes mineva žalostno leto,
kar zapustil si nas ti.
V našem domu je praznina
in v srcu huda bolečina.

Vsem, ki se ga spominjate in prižigate sveče na njegov prerani grob — HVALA!

VSI NJEGOVI

15. novembra 1988

Prenovljena trgovina v Kobarju - V prostorih, kjer je bila vrsto let v Kobarju v tržiški občini klasična Mercatorjeva trgovina, so večeraj (ponedeljek) odprli prenovljeno samopostrežno trgovino. Tako se je prebivalcem v tem delu tržiške občine izpolnila pravzaprav že kar 30 let stara želja. Mercatorju je uspelo ta del programa uresničiti v dveh mesecih in pol predvsem zaradi zavzetosti izvajalca in sodelovanja samoupravne stanovanjske skupnosti. Direktor Mercatorja Rožnik, tozdr Preskrba Tržič, Marjan Gradišar nam je pred otvoritvijo prenovljene trgovine povedal, da je to Mercatorjevo darilo prebivalcem Kobarja za dan republike. Še posebej pa se je zahvalil goskorskim gasilcem, ki so med prenavljanjem odstopili prostore goskorskega doma za ureditev začasne preskrbe. Prenovljena trgovina bo odprta vsak dan od 8. do 18. ure, ob sobotah od 7. do 13. in vsako prvo soboto v mesecu in dan pred prazniki od 8. do 16. ure. Prenova trgovine, za katero obljublajo, da bo dobro založena, je veljala skoraj 120 milijonov dinarjev. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Predavanje alpinista Staneta Belaka

Radovljica, 14. novembra - Planinsko društvo Radovljica bo pričelo s sezono planinskih predavanj v sredo, 16. novembra 1988. Tega dne ob 19. uri bo naš znan alpinist Stane Belak-Srauf v radovljiški osnovni šoli A. T. Linhart predstavljal poskus vzpona jugoslovanske alpinistične himalajske odprave na K2, drugo najvišjo goro sveta. Prvo predavanje bo izjemoma v sredo, vsi prihodnji večeri pa bodo organizirani ob petkih.

S.

BRAZDE VZDRŽLJIVOSTI RTV — BRAZDE ZDRAVEGA ŽIVLJENJA

Akcija za celoletno aktivno telesno vadbo in družabnost RTV Ljubljana vabi k sodelovanju. Prijavnice lahko dobite na naslovu: NEŽA TREFALT, Verovškova 27, 61000 LJUBLJANA. Prijavite se takoj, najkasneje pa do 15. decembra 1988. BRAZDE VZDRŽLJIVOSTI RTV — BRAZDE ZDRAVEGA ŽIVLJENJA

Delegati seznanjeni z vsebino

Ljubljana, 11. novembra — Skupina delegatov slovenske skupščine za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici v Ljubljani se je sinoči seznanila z bistveno vsebino in naravo povelja komandanta LAO štev. 5044-3, ki je bilo zaradi oznake »vojaška tajnost, strogo zaupno« povod za sprožitve ljubljanskega procesa. Seje skupine so se udeležili tudi Stane Dolanc, podpredsednik Predsedstva SFRJ, Janez Stanovnik, predsednik Predsedstva SR Slovenije in Andrej Marinc, član Predsedstva SR Slovenije.

Z naravo in bistveno vsebino dokumenta je skupino seznanil Stane Dolanc. Pri tem je poudaril stališče Predsedstva SFRJ, da gre po oceni Predsedstva SFRJ za akt poveljevanja, ki se nanaša na redno aktivnost enot JLA. Analogni dokumenti, je pojasnil Stane Dolanc, so bili izdani tudi na vseh drugih območjih Jugoslavije.

Skupina je ugotovila, da se povelje ne nanaša le na obrambne naloge, temveč tudi na samozaščitne ukrepe v JLA, ki zadevajo varnost vojaških enot in objektov. O ustavnosti in zakonitosti tega dokumenta bo skupina še podrobneje razpravljala, čeprav prve ocene kažejo, da slovenski narod in njegova suverenost nista bila ogrožena. Vsebinsko dokumenta bo ocenjevala zlasti z vidika načel pravne države in vloge oboroženih sil na sedanji stopnji razvoja naše družbe. S svojimi stališči bo čimprej seznanila javnost.

Gorenjska razstava malih živali

Šampioni in lepotci

Kranj, 13. novembra - V nedeljo so na razstavišču v Savski Loki v Kranju (prostor je brezplačno odstopil Gorenjski sejem) zaprli četrto gorenjsko razstavo malih živali, na kateri je 45 rejcev z Gorenjske in iz kamniškega konca predstavilo skupno okrog štiristo kuncev, kokoši, golobov, koz, ovc in drugih živali. Ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali člani jugoslovanske sodniške organizacije, je med kuncem izbrala za šampiona razstave kunca alasko, last Jožeta Ločniškarja iz Žleba pri Medvodah, za šampionsko kolekcijo razstave pa ožgane kunce istega rejca. Pri kokoših je šampionka razstave bela kokinka na Gašperja Bernika iz Pušala pri Škofji Loki, pri golobih pa angleški golšar, last rejca Mira Žurbija iz Podgorja pri Kamniku. Kako kakovostna je bila razstava, pove tudi to, da je kar 28 živali dobilo šampionsko oceno, tako pa so bile ocenjene tudi tri kolekcije živali. Kot je povedala Marija Bizjak, vodja razstave in predsednica kranjskega društva gojiteljev malih živali, je bil v okviru razstave tudi seminar za sodnike.

C.Z.

Pihalni orkester občine Kranj letos praznuje 90—letnico obstoja. Ob tej priložnosti je izdal brošuro, v kateri se med drugim zahvaljuje tudi nekaterim organizacijam in zasebnikom za pomoč. Zaradi tehničnih ovir v brošuri niso bile objavljene naslednje organizacije:

GORENJSKI SEJEM Kranj
GRABINEC Kranj
IBI Kranj
ISKRA KIBERNETIKA Kranj
KINO CENTER Kranj
KOKRA Kranj
KRAJEVNA SKUPNOST Britof — Predoslje
Vsem še enkrat najlepša hvala.

Kmečka zveza se vozi s katrci

Novo mesto, novembra - Predstavniki kmečke zveze in novomeške tovarne IMV Renault so v začetku novembra podpisali pogodbo o medsebojnem sodelovanju - IMV je stanovsko-politični organizaciji slovenskih kmetov podaril avtomobil katrci, kmečka zveza pa bo za IMV delala reklamo. Zakaj prav IMV in zakaj katrci? IMV ima namreč kmečke korenine, saj je bil njegov prvi predhodnik Agrostroj, v katerem so izdelovali kmetijske stroje. Katrci je zaradi funkcionalnosti vozilo francoskih in tudi številnih slovenskih kmetov. V IMV pa upajo, da bodo s to potezo pridobili med kmečkim prebivalstvom še kakega novega kupca; zelo pa bi tudi bili zadovoljni, če bi podaritev katrci pomenila vsaj mikroskopski prispevek k pocenitvi hrane.

C.Z.

Brezplačno drsanje

Kranj, 14. novembra - Zaradi težav na hladilnem sistemu, ki so jih razrešili iz škofjeloškega LTH, se je letošnja drsalna sezona v večnamenski dvorani Gorenjskega sejma začela kasneje kot prejšnja leta. Drsalnišče je torej zdaj odprto, ledena ploščad pa je odprta za rekreacijsko drsanje ob petkih, sobotah in nedeljah. Ob petkih je rekreacijsko drsanje od 16. do 18. in od 19. do 21. ure, ob sobotah od 14. do 16. in ob nedeljah od 10. do 12., od 15. do 17. in od 18. do 20. ure. Vstopnina za otroke do 7 let je 1300 dinarjev, za odrasle 2500 in za spremljevalce 1300 dinarjev.

Kot vsako leto na začetku drsalne sezone pa tudi letos kolektiv Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem podarja najbolj vnetim drsalcem brezplačno drsanje. Zastonj boste lahko drsali na kranjskem drsalnišču v četrtek, 17. novembra, od 15. ure do 16.30.

A. Ž.

Pogovor v kranjskem planinskem klubu

Planinstvo nekdanj in danes

Kranj, 10. novembra - Prvi četrtkov gost v Klubu planincev v Kranju je bil častni predsednik PD Kranj Ciril Hudovernik, ki se mu je poleg predsednikov tega društva in Planinske zveze Slovenije pridružila le pešiča poslušalcev. Zvedeli so marsikaj zanimivega o začetkih planinstva pri nas, odnosu vodstva kranjskega društva do mladih alpinistov pred vojno in povojnem društvenem razvoju.

Da so za prvega gosta na rednih četrtkovih pogovorih v Klubu planincev izbrali Cirila Hudovernika, gotovo ni naključje, saj se je sedaj 76-letni častni predsednik PD Kranj včlanil v to društvo 1935. leta kot študent. Že takrat in po osvoboditvi domovine se je vneto ukvarjal z alpinizmom, v zrelejših letih pa se je prav tako navdušeno predal funkcionskim nalogam v društvu. Njegovo delo z zanimanjem spremlja še danes.

Svojo pripoved v klubu je gost začel z opisom pomena ustanavljanja planinskih društev na Slovenskem, ki so z marsičim pripomogla k prebujanju narodnostne zavesti. Naglasil je, da je bilo do 1. svetovne vojne med člani le malo delavcev, saj je letna naročnina skupaj z naročnino na Planinski vestnik veljala več kot polovico mesečne plače. Tudi gradnja postojank ni bila od muh, saj so odborniki s svojim premoženjem jamčili za plačilo dolgov. Planinstvo je imelo

Z mamjo je najlepše — Bogne-daj, da bi se Pustova mama iz Gorici, Ivana Kokalja, premaknila z doma, da ne bi vzela s seboj male Katje. Oni dan, ko smo ju srečali, sta se že drugič namenili v polje. Fžal sta že pripeljali domov, zdaj sta se odpravili še po svežo travo za živino, potem jo bosta mahnili pa še kam... — Foto: D. Dolenc

Teža prve redovalne konference

Kranj, 14. novembra - Pretekli teden so v večini gorenjskih osnovnih in srednjih šol spravili pod streho prvo redovalno konferenco v tem šolskem letu. Veliko učencev je ni sprejelo z olajšanjem. Razlogi za dokaj slab povprečni uspeh so različni: od pretiranega po-

Franc Lebar, ravnatelj Iskrine srednje šole: »Letošnji uspeh po prvi redovalni konferenci je podoben kot prejšnja leta. Najslabši je po pričakovanjih v prvem letniku, kjer se suče okrog 45 odstotkov, vendar pa tudi v višjih letnikih ni bistveno boljši. V prvih mesecih se učenci navajajo na zahtevnejši pro-

gram in strožje ocenjevanje. Letos smo uspeli razporediti učence vseh prvih letnikov v dopol-dansko izmeno, da jih starši popoldne lahko nadzirajo pri učenju; za novince je prehod težak, saj se nenadoma od njih zahteva večja samostojnost, nihče jih posebej ne sili k učenju. Že v prvih mesecih se tudi pokaže, da so se nekateri poklicno slabo odločili ali precenili svoje sposobnosti.«

Uroš Osterman, 3. letnik elektrotehnike: »Sam imam to srečo, da vsa leta krmarim brez opominov. Najtežji se mi je zdel prehod iz osnovne šole v srednjo. Tudi največ negativnih ocen in odpada (osem do deset odstotkov) je v prvem letniku, potem razred postane bolj izenačen. Kljub temu je bil uspeh po letošnji prvi redovalni konferenci v našem razredu le 60-odstoten. Do polletja bo boljši.«

Borut Chvatal, ravnatelj osnovne šole Franceta Prešerna: »Konferenca je bila v torek, povprečen uspeh je bil približno 84 odstotkov, podobno kot prejšnja leta. Tudi struktura učencev z negativnimi ocenami je približno enaka: eno negativno oceno ima 91 učencev, dve 58, tri in več 86 učencev. To so

daljševanja počitnic pa do zahtevnejše učne snovi v višjem razredu in ocenjevalno strožje naravnani učitelji, ki v prvih mesecih delajo »selekcijo«. Kako je dejansko z učnim uspehom po dobrih dveh mesecih pouka v nekaterih kranjskih šolah, smo zvedeli od naslednjih sogovornikov.

predvsem učenci, ki se jim neznanje nalaga iz leta v leto, in ki jim starši premalo pomagajo pri učenju. Mislim, da prihaja čas, ko bo morala tudi osnovna šola svoj program in zahtevnost ukrojit po načelu »šola po meri otroka«. Vsi otroci niso enako sposobni in deležni enake domače pomoči, za mnoge je sedanji program prezahteven. Res pa je tudi, da je prva konferenca po uspehu vedno slabša od polletne in zaključne. Starše neuspešnih učencev bomo posebej povabili na roditeljske sestanke, njim je namenjen tudi dopolnilni pouk.«

Mojca Zelič, 8. a razred osnovne šole Franceta Prešerna: »V razredu je bilo osem negativnih, to je dvanajst odstotkov; dva od učencev sta imela po pet negativnih ocen. Slabim učencem bodo boljši pomagali. Za kemijo, kjer je precej negativnih, smo se že dogovorili. Vendar pa so slabi učenci krivi tudi sami, ker se ne učijo. Takim tudi pomoč vselej ne koristi.«

Daša Ravnikar, drugi letnik naravoslovno matematične usmeritve: »Ob koncu lanskega šolskega leta so nas zapustili trije sošolci. Letos je razred že nekoliko bolj usklajen, vendar je bilo v prvi redovalni konferenci precej hudo. Dosegli smo 60-odstotni uspeh. Učitelji v začetku ocenjujejo bolj strogo, program je težji pa tudi pri učenju večina še ni zgrabila, kot bi bilo treba.«

H. Jelovčan
Slike G. Šinik

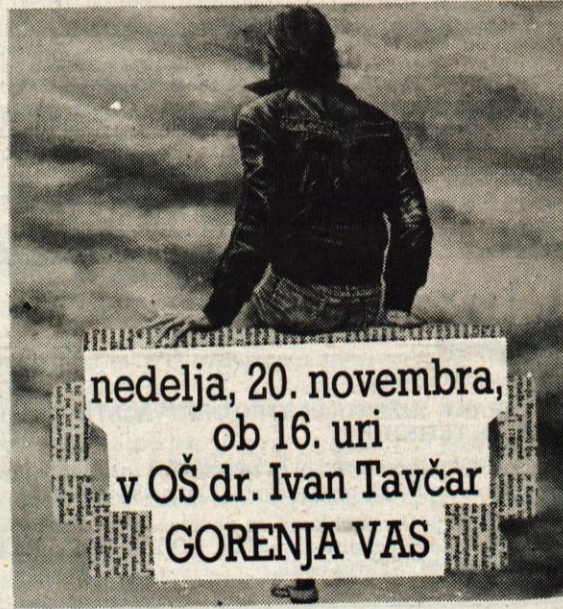
Za konec še izlet v neznano

Kranj, 14. novembra - Ob koncu zelo uspešne planinske sezone organizira Planinsko društvo Kranj izlet v neznano. Po obisku osamelcev na robu Panonske nižine, številnih vzponih v naših gorah, ogledu Dolomitov, ki so letos slavili dvesto let poimenovanja, pa dotiku s pravilnimi vrhovi Bernine je prišel čas za urejanje spominov, izmenjavo fotografij s prehojenih tur, izbiro novih ciljev in še kaj. Tudi kaj takega, kar izletnikom ni bilo po volji, si bodo zaupali. In kdaj bodo to storili?

V soboto, 19. novembra 1988, ob 7. uri bodo udeleženci zadnjega letošnjega izleta krenili iz pred hotela Creina v Kranju v neznano smer. Vožnje s posebnim avtobusom do manj kot 100 kilometrov do izhodišča ture. Hoje bo manj kot 3 ure, vzpon pa ne bo dosegel nadmorske višine 1000 metrov. Oprema naj bo lahka planinska, vremenu primerna. V ceni 20 tisočakov je všteto tudi kosilo. Ker je vse drugo neznano, je najbolje, da se čimprej prijavite za izlet!

S. Saje

NOVINARSKI VEČER

nedelja, 20. novembra,
ob 16. uri
v OŠ dr. Ivan Tavčar
GORENJA VAS